

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakat nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaščitni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

VEDAD - Ul. Ristoni 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CartaSi

VISA MasterCard

Gotovina - povsod na gotovo!

NEDELJA, 5. MAJA 1996

Tonino je kljub vsemu pridobitev

VOJMR TAVCAR

Po dolgem oklevanju se je Antonio Di Pietro končno odločil in izbral Oljko.

Ceprav je bila po oceni mnogih pričakovana, je odločitev bivšega sodnika in simbola preiskave »čiste roke« dogodek dneva na italijanski politični sceni. Di Pietro je izbral, Oljka pa je dobila kot sopotnika človeka, ki je po soglasni oceni vseh javnomnenjskih raziskav najbolj popularen med italijanskimi volilci.

Pridobitev Di Pietra je predvsem zasluga liderja Oljke Romana Prodi in njegovega glavnega sodelavca Walterja Veltroni. Voditelja leve sredine sta že jeseni navezala stik z bivšim sodnikom, vzpostavila z njim jasen dialog, v katerem so bile podčrtane stične točke, pa tudi razlike niso bile zamolčane. Predvsem pa nista Prodi in Veltroni skušala vleči Di Pietra s silo za rokav, kar je bivšemu sodniku, kot je večkrat poudaril, se najbolj zoprno.

Antonio Di Pietro je s svojo popularnostjo pridobitev za Oljko in za vlado, ki jo bo moral Romano Prodi izoblikovati, ko mu bo predsednik republike podelil mandat. S svojo popularnostjo bo bo nedvomno dvignil ugled nove vlade zlasti v očeh tistih zmernih krogov, h katerim se Di Pietro pristeva, in ji zajamčil dodatno stabilnost. In pomembno je dejstvo, da Di Pietro prevzema tehnično ministrstvo kot je tisto za javna dela, ki je bilo do pred nedavnim zelo cenjeno prevsem zaradi števila milijard, ki jih je upravljalo. Ni skrivnost, da so bila javna dela glavni vir podkupninske afere in človek, ki je razkril nagniti splet med podjetništvom in politiko, je najbrž najbolj primeren, da postavi temelje novemu sistemu zakupov in dražb, ki bo manj izpostavljen korupciji od prejšnjega.

Manj pozitivno bi bilo, ko bi bil Prodi ponudil Di Pietru bolj politično ministrstvo, kakršno je notranje ali pravosodno. Na enemu od teh bi bil lahko Di Pietro uveljavljal svoje poglede, ki najbrž niso povsem v skladu z usmeritvijo leve sredine. Na tehničnem ministrstvu, kakršno je tisto za javna dela, pa lahko pomembno prispeva k preseganju posledic podkupninske afere.

Di Pietrovo pismo in Prodijevo pojasnilo novinarjem sta jamstvo za transparentnost in lojalnost. Di Pietro vstop v vlado, kolikor je mogoče soditi doslej, zato ni politično skrupulacijo, ampak jasen dogovor o zavezništvu. Zato Di Pietrov pristop ni slaba, ampak dobra novica.

Sodelovanje jadranskih mest

TRST - Župan Riccardo Illy je včeraj gostil župane in upravitelje severnojadranskih mest Italije, Slovenije in Hrvaske. Pobuda je sodila v okvir Jadranskega pobratenja mest in pomorskih ter navtičnih sol.

Župani severnega Jadrana bodo med drugim skupno podprli kandidature Reke za gostovanje Sredozemskih iger leta 2005. Danes bo v Trstu na sporedu vrsta sportnih prireditev.

Na 3. strani

Začeli obdukcijo novinarke Alpi

RIM - Včeraj so s pokopališča Prima Porta odpeljali posmrtno ostanke novinarke tretje televizijske mreže RAI Ilarie Alpi, ki je bila skupaj s televizijskim snemalcem Miranom Hrovatinom žrtev morilske zasede v Mogadisu 20. marca 1994. Krsto s posmrtnimi ostanki so nato odpeljali na sedež sodne medicine, kjer je skupina izvedencev začela z obdukcijo, ki jo je ukazal javni tožilec Giuseppe Pititto.

Na 2. strani

POLITIKA / SPREJEL JE PONUDBO MINISTRSTVA ZA JAVNA DELA

Di Pietro je izbral Oljko

V pismu Romanu Prodiu je poudaril, da bo ta zadolžitev nadaljevanje izkušnje »čiste roke« - Zadovoljstvo v levi sredini, negativni odmevi v SKP in v Kartelu svoboščin

RIM - Antonio Di Pietro se je odločil. Sprejel je ponudbo Romana Prodi in postal bo minister za javna dela v vladi leve sredine. Di Pietro v svojem pismu poudarja vzajemni lojalni odnos s Prodiem, predvsem pa

poudarja, da ne namerna siliti sedanjega bipolarnega sistema.

Bivši sodnik, ki je bil dve leti simbol preiskave »čiste roke«, ocenjuje, da bo delo v ministrstvu za javna dela dejansko nadaljevanje njegove izku-

snje. Kot sodnik je razkril splet med politiko in podjetništvom, kot minister bo moral postaviti nove kriterije za javne zakupe in dati zagon javnim delom, ki jih je podkupninska afeta zavrnila.

Na odločitev bivšega sodnika, ki stopa v novo vlado kot »izvedenec«, ker ni mogel na volitve, je razhudila Kartel svobosčin. Voditelji desnorsredinske koalicije očita jo Di Pietru, da s svojo izbiro ni več vzornik tistih, ki so želeli prenovo države, predvsem pa menijo, da je klonil »diktatu D'Alema«. Povsem drugačen je pristop v Oljki, kjer so vsi komentirali z zadovoljstvom Di Pietrovo izbiro. Po oceni vseh Di Pietrovo pismo kaže, da je izbira transparentna in ni nobenih zakulisnih političnih skrupulac. Od volilnih zaveznikov pa se je oddaljil tajnik SKP Fausto Bertinotti, po katerem Di Pietrov pristop ni dobra novica, ker se z njim krepi zmer-na sredinska prisotnost v vladi.

Na 2. strani

UMBERTO BOSSI / IZZIVALNA ZAHTEVA

Padanija naj se loči, kot je to storila ČSR

BAGNOLO SAN VITO (MANTOVA) - Vodja Severne lige Umberto Bossi (na sliki AP) je ob včerajšnjem zasedanju tako imenovanega »severnega parlamenta« v San

Vitu pri Mantovi opustil se zadnjo previdnost in napovedal odcepitev »Padanije« po českoslovaškem zgledu, ker je po njegovem mnenju prepovedno, da bi uresničili fe-

deralizem. Njegov »parlament« je osvojil predlog o secesiji, se preimenoval v »padanijski parlament«, ustanovil »Narodonoosvobodilni odbor za Padanijo« in napovedal imenovanje »padanijske vlade«, ki naj bi se z rimsko vlado pogajala o »razumni ločitvi«.

Seveda so razen Bossijevih legističnih somisljenikov vsi obsodili napovedano secesijo. Tako desnica kot levo-sredinske sile so zaskrbljene in predlagajo enotne politične pobude. Predstavniki Oljke pa so poudarili predvsem, da je treba Bossijeve izpade izniciti z uresničitvijo federalizma.

Na 2. strani

GORICA / OBČNI ZBOR

Novi upravni odbor Kmečke banke

S tem je končala komisarska uprava

GORICA - V goriski Kmečki banki imajo nov 9-clanski upravni odbor, ki bo v naslednjih treh letih upravljal stari domači denarni zavod. V prihodnjem triletnem obdobju bodo banko upravljali odv. Peter Sanzin, dr. Diego Marvin, Ivan Plesnicar, Damijan Klanjsceč, Ivan Miklus, Angel Pahor, Gianluigi Bandiera, Bernardo Frascaroli in Gracco Gotti. Za predsednika nadzornega odbora so člani izvolili dr. Alberta Vetriha, dr. Marijo Marc in dr. Maura Verdicontija, za njuna namestnika pa dr. Mariso Provedel in dr. Roberta Lonzarja. Z izvolitvijo odbora na včerajšnjem občnem zboru so delničarji napisali besedo »konec« komisarski upravi, ki je v Kmečki banki trajala dobrih 19 mesecev.

Kot novi večinski delničar je v Kmečko banko vstopil holding CAER iz Bologne, ki ima 35 odstotkov delnic. Prejšnji slovenski delničarji so uspešno izvedli dokapitalizacijo in vplačali novih 4.750.000.000 lir. Konec je torej težav v tem goriskem slovenskem zavodu, ki je dobil novega pomembnega partnerja. Na upraviteljih banke je sedaj, da jo ponovno pripeljejo na pomembno mesto, ki ga je imela v prejšnjih letih pred neljubimi dogodki, ki so jo prizadeli gorisko in slovensko gospodarstvo.

Na 7. strani

Enotne lokalne liste za jusarske volitve

TRST - V Prosvetnem domu na Opcinah so včeraj predstavniki Združenja odborov za ločeno upravljanje jusarskega premoženja predstavili program in kandidatne liste, med katerimi bodo izbirali volilci na volitvah za obnovo odborov, ki bodo 26. maja. V vseh se-

dmih vaseh oziroma naseljih, kjer bodo volitve, se bodo predstavile enotne krajevne liste, ki imajo v svojem programu med drugimi točkami tudi prizadevanje za nov deželni zakon, ki naj bi izboljšal delovanje odborov v korist vaskih skupnosti.

Na 4. strani

V Dolini začetek jubilejne Majence

DOLINA - Z razstavo domačih vin in olja so včeraj odprli tradicionalno Majenco, ki je doživela 40. jubilejno izvedbo. Praznik je dosegel višek v nočnih urah, ko so vasčani dvignili okraseni maj in ga pozdravili s pritkovav-

njem zvonov in s tradicionalno pesmijo. Majenca se nadaljuje danes s kulturnim sporedom, zvečer pa bodo parterji in parterce spet odprli ples ob zvokih glasbe kot je bila nekoc navada.

Na 3. strani

DANES NA SPORTNIH STRANEH

Schumacher v prvi vrsti

Na današnji dirki za Veliko nagrado San Marina bo Ferrarjev voznik Schumacher startal iz prve vrste.

Stran 21

Važni tekmi Juventine in Primorja

Za nogometaše Juventine in Primorja bosta današnji tekmi izredno pomembni, saj bi si Standrezci z zmago zagotovili napredovanje v elitno, Prosečani pa v promocijsko ligo.

Stran 22

Ciciboni ni uspelo

Kosarkarji Cicibone Helvetiusa so kljub veliki borbenosti in pomoci številnih navijancev izgubili s Cusom, ki jih je tako tudi dohitel na vrhu lestvice D lige.

Stran 23

Jadran premagal Forlì

Na gostovanju v Forliju so kosarkarji Jadrana TKB v končnici B lige zmagali v Forliju.

Stran 23

Soča Sobema uspešna, poraz slogašic

Odbojkarji Soče Sobema so v boju za uvrstitev v play off za napredovanje v B2 ligo premagali Legnago, dekleta Koimpexa pa so sinoči v Cavazzaleju izgubile s tamkajšnjim tretjeligasem.

Stran 24

RIM / PO DOLGEM OKLEVANJU ODLOČITEV BIVŠEGA SODNIKA

Di Pietro pripravljen sprejeti ministrstvo za javna dela

V pismu Prodiu je poudaril, da soglaša s programom Oljke

RIM - »Pripravljen sem sprejeti tvoj predlog in prevzeti vodstvo ministrstva za javna dela.« Po dolgem premisleku se je Antonio Di Pietro odločil in uradno sporočil Romanu Prodiu, da je pripravljen sodelovati kot minister v novi vladi.

Odločitev bivšega sodnika, simbola preiskave »ciste roke« je odjeknila kot bomba na italijanski politični sceni, saj so se ob dogajanjih zadnjih dni mnogi vpraševali, ali se bo Di Pietro odločil za Oljko ali pa bo poskusil pot avtonomnega političnega nastopanja. Di Pietrovo pismo je včeraj prispevalo k jasnosti, Oljka pa je pridobila sopotnika, ki je vsaj sodec po javnomnenjskih raziskavah - se vedno najbolj popularen italijanski državljani.

V svojem pismu, ki ima datum 2. maja in začne z »Dragi Romano«, Antonio Di Pietro poudarja, da »soglašam s temeljnimi točkami tvojega programa, ki sva ga oba nakazala lansko jesen s članki v časopisih. Prosim te, da me imaš za 'izvedenca' v svoji vladi, saj nisem mogel kandidirati na volitvah in se zato ne morem imeti za poklicnega politika«. Di Pietro pravi, da »ocenjujem zadolžitev ministra za delo kot naravno nadaljevanje preiskave 'ciste roke': s preiskavo smo odkrili, kako se je zagnojilo v odnosih med politiko in podjetništvom, sedaj je treba postaviti temelje za transparentne naložbe in za nov zagon podjetniških pobud«. Bivši sodnik poudarja, da se je odločil in sprejel Prodijevo ponudbo, ker »-

upam, da bo tako koristil svoji domovini«. Odločilna pa je bila »vzajemna lojalnost, s katero sva se soočila«.

Romano Prodi je vidno zadovoljen novinarjem povedal, da z Di Pietrom ni nobenih pogajanj, ampak sta se pogovorila o problemih, s katerimi se mora spoprijeti država, obenem pa tudi o nujni stabilnosti vlade. Obenem je lider Oljke želel poudariti tudi, da je Di Pietrovo pismo samo uvod v oblikovanje vlade, ker mu predsednik republike se ni poveril te naloge. Dodal je, da je dober del ekipe že zasnovan, ceprav imen ni hotel povedati. Rekel je samo, da namerava dosledno spoštovati 92. člen ustave, po katerem ima mandat »ne samo pravi-

co, ampak dolžnost, da izbere ministre«. Ob številnih kandidatih, o katerih se v teh dneh govori, kaže, da je gotova kandidatura Lamberta Dinija za zunanje ministrstvo. Sedanjí premier je novinarjem v švedskem Visbyju povedal, da mu je »zunajna politika vsek«, predvsem pa je podčrtal, kako pomembno je za Italijo, če imajo zunanji ministri tudi trdno ekonomsko znanje.

Dinijev »Da« pa je včeraj zasencila odločitev Antonia Di Pietra. V Oljki so vsi z zadovoljstvom ocenili to odločitev, ki odraža pričakovanje večine italijanskih volilcev, saj se je po raziskavi Data-medie skoraj 58 odstotkov anketiranih opredelilo za Di Pietra ministra.

Dolgo obotavljanje popularnega Tonina

MILAN - Vcasih po lastni izbiri, največkrat pa proti svoji volji, je bil Antonio Di Pietro eden od protagonistov italijanskega političnega in sodnega dogajanja v devetdesetih letih. Zaslovel je leta 1992, ko je z aretacijo Maria Chiese začel sodno preiskavo »ciste roke«, ki je razgalila del podkupniške afere in ki je prispevala k zrušenju demokratskega in socialističnega režima, ki je vsa povojna leta upravljal Italijo. V Di Pietrovem uradu so se namreč zvrstili kot obtoženci skoraj vsi protagonisti takoiimenovane »prve republike«.

Ob koncu leta 1994 je Antonio Di Pietro nepricakovano zapustil sodstvo. Toda z njegovim umikom s sodnijske scene zarometi medijske pozornosti niso ugasnili. Di Pietro je postal še večja medijska zvezda in po soglasni oceni vseh raziskovalcev javnega mnenja najbolj popularen clovek v Italiji.

Njegove popularnosti niso okrnile preiskave, ki so jih o njegovem delu vodili v Brescii. Popolna oprostitev je utrdila njegov sloves. In sedaj vstop v politiko. Bivši sodnik je dolgo okleval, saj ga je srce bolj vleklo k zmernim političnim silam kot pa k levi sredini. Očitno pa je ocenil program in vodstvo Oljke kot dovolj prepričljiva, da se je odločil in poudaril pripravljenost sprejeti ministrstvo za javna dela, ki ima največ opravka z zakupi in torej s podkupniško afero.

IZZIV UMBERTA BOSSIJA

Padanija naj se loči po zgledu Češkoslovaške

Vse politične sile obsodile Bossijev nevarni secesionizem

BAGNOLO SAN VITO (MANTOVA) - »Smatram, da federalizem ni več koristen. Po mojem mnenju je sedaj dobro, da vsak polaga račune na svojem domu. Sestavimo našo vlado, z našimi ministri, ki naj Rimu pošlje naše signale. Secesija ima strateško važnost. Napočil je čas izbire češkoslovaške poti: pripravimo sredstva, tako da bomo lahko sedli za mizo in razdelili državo.«

To so osrednji stavki v govoru tajnika Severne lige Umberta Bossija, ki je včeraj odprl zasedanje severnega parlamenta v kraju Bagnolo San Vito pri Mantovi. V svojem posegu je Bossi obenem pozval severni parlament, naj izglasuje spremembo svojega imena v »padanijski parlament« in naj ustanovi »Narodnoosvobodilni odbor za Padanijo«. Po njegovem Jug ni v stanju, da bi se spremenil, tako da Padaniji ne preostane drugega, kot da po češkoslovaškem zgledu poišče razumen izhod za pogajalsko mizo. Po svojem posegu se je Bossi pojavil na stopnišču Vile Riva Berni in je nagovoril več sto živinorejcev, ki so protestirali proti vladi zaradi »norih krav« in mlečnih kvot. Seveda je podprl njihove zahteve, ker je po njegovem dobesedno mafijško, da vlada razdeli mlečne kvote po vsej državi, ko 80 odstotkov vsega mleka pridobiva deset severnoitalijanskih pokrajin. »V Italiji sta dve gospodarstvi. Prav zato naj bodo dvojne tudi institucije, blagajna in emisijska banka,« je se poudaril Bossi.

Vodja Severne lige se

je torej odpovedal vsaki previdnosti in napovedal »razumno odcepitev«. Seveda so razen njegovih somisljenikov vsi obsodili njegov izpad. Celo predsednica poslanske zbornice Pivettijeva, ki v glavnem podpira Bossijev načrt, ima pomisleke glede njegove uresničitve, ker je treba upoštevati na severu živeče Juznjake in usodo Juga po morebitni secesiji.

Kot receno, so vse italijanske politične sile nadjodločneje obsodile Bossijev izpad. Vse so do skrajnosti zaskrbljene in predlagajo enotne politične pobude za zaježitev legističnih zahtev. Med desnico nekateri celo zahtevajo poseg sodstva in policije. Predstavniki Oljke pa so včeraj poudarili predvsem, da je treba Bossijeve izpade izniciti z uresničitvijo federalizma. Nihče ne verjame v češkoslovaško pot, drugi clovek Oljke Valter Veltroni je opozoril na krvavi primer Jugoslavije, Prodi je »Padanec«, a noče secesije, predsednik republike Scalfaro pa je včeraj jasno poudaril enotnost domovine in suverenost parlamenta.

Vsekakor pa je Bossi do skrajnosti razburkal politične vode. Da njegove grožnje niso samo go-liardični izpad, pa nedvomno priča tudi ugovoritev, da se je papež Janez Pavel II. med včerajšnjim obiskom v Comu skrbno izognil temu vprašanju. Comski škof msgr. Sandro Maggolini pa je celo izjavil, da zanj enotnost Italije ni »dogma«, italijanski preporod (risorgimento) pa hvala bogu ni »sveta zgodovina«.

VLADA / PO DI PIETROVI ODLOČITVI

Zagrenjena ironija Kartela

Bivšemu sodniku očitajo, da je klonil »diktatu D'Aleme«

RIM - Sklep Antonia Di Pietra, da kot izvedenec pristopi k vladi Oljke, morda ni presenetila predstavnikov Kartela svoboscin, vendar jih je krepko razhudila, saj so se upali, da bo bivši sodnik oblikoval avtonomno politično silo. »S tem, da je sprejel D'Aleme in se politično opredelil za levo, je vsaj naredil konec dvoumnosti, ki jo je tudi sam napajal,« je izjavil predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, njegov sodelavec Ignazio La Russa pa je dodal, da je bila »odločitev huda napaka, saj Di Pietro ne bo več, kot je bil se do včeraj, vzornik vseh, ki so si želeli korenite pre-nove«.

V Nacionalnem zavezništvu je bil se najbolj prizadet Mirko Tremaglia, ki je vselej branil Di Pietra pred napadi Kartela svoboscin. Tremaglia je Berlusconi-jevemu gibanju Forza Italia očital, da je

bivšega sodnika porinilo v objem levice, Di Pietro samemu pa zameril zaradi »nedoslednosti« in dodal, da je najbrž »nasedel hudi pasti«.

»S tem je konec televizijske nanizanke,« je dodal Tajnik Krščanskega demokratskega centra Pierferdinando Casini, medtem ko je Rocco Buttiglione ironično cestital Di Pietru, ker mu je uspelo »vnovčiti tudi glasove, ki jih ni dobil«. V nobeni oceni ni izostal poudarek, da je Di Pietro »klonil diktatu D'Aleme«. Delno se je od zagrenjene ironije ogradil samo predsednik KDC Clemente Mastella, ki je svojim sopotnikom Kartela očital, da so premalo snubili Di Pietra.

Ironija je bila tudi glavna značilnost odmevov v Ligi. »Zadovoljil se je z zasilnim stolcem, medtem ko bi lahko zahteval pravi ministerski stol,« je menil bivši notranji minister Roberto Maroni.

JAVNE FINANCE

Za Dinija je preplah zaradi proračunske »luknje« neupravičen

RIM - Predsednik italijanske vlade Lamberto Dini, ki se v švedskem Visbyju udeležuje zasedanja Sveta baltskih držav, je moral včeraj ponovno odgovoriti na novinarska vprašanja o proračunski »luknji« in o korektivnem javno-bilancnem manevru. Po njegovem je najpomembnejše dejstvo, »da so državni tekoci stroški pod nadzorstvom«, tako »da je vsak preplah odveč«. Vsekakor pa je Dini povzdignil glas, ko mu je nekdo po svoje pojasnil besede profesorja Carla Santinija, glavnega direktorja Banke Italije.

»Kaksna kriza! Kaj sploh govorite!« Po Dinijevih besedah državni proračun ni zbežal iz nadzorstva, tako da je položaj relativno dober. Ko je Santini govoril o splošni finančni in gospodarski krizi, se po mnenju Dinija ni nanašal na trenutno stanje, temveč na dolgoročne posledice rastočega državnega primanjkljaja. Predsednik vlade je seveda vztrajal pri oceni, da je sedanji dodatni primanjkljaj posledica nepredvidenih izdatkov, med katerimi je včeraj navedel tudi posege za rešitev Banca di Napoli. Njegove besede je včeraj v Rimu potrdil državni knjigovodja Andrea Monorchio. Z Dinijevimi ocenami se seveda ne strinja poslanec desničarskega Nacionalnega zvezništva Fiori, ki zahteva, naj Pivettijeva z guvernerjem Bance d'Italie Faziom preveri škodo, ki jo je povzročila Dinijeva vlada.

Se vedno pa ni jasno, kdo bo pripravil korektivni manever, sedanja Dinijeva ali bodoča Prodijeva vlada. Sodec po zahtevah sindikalistov, ki nasprotujejo »masilnim« ukrepom, bo brzkone to morala storiti bodoča Prodijeva vlada.

Ekspertiza na truplu Ilarie Alpi naj bi pojasnila dinamiko umora v Mogadišu

RIM - Včeraj so iz zidne grobnice rimskega pokopališča Prima Porta odpeljali posmrtno ostanke novinarke tretje televizijske mreže RAI Ilarie Alpi, ki je bila skupaj s televizijskim snemalcem Miranom Hrovatinom žrtev morilske zasede v Mogadišu 20. marca 1994. Krsto s posmrtnimi ostanke so nato odpeljali na sedež sodne medicine, kjer je skupina izvedencev začela z obdukcijo, ki jo je odredil javni tožilec Giuseppe Pittingo. Se vedno niso namreč pojasnili točne dinamike dvojnega umora v Mogadišu. Izvedenci (sodni zdravnik univerze v Tor Vergati Giulio Saccchetti, radiolog Maurizio Nobile, balistični

izvedenec Criminalpolo Martino Farneti in njegov kolega z znanstvenega oddelka policije Vincenzo Liviero) bodo poskušali odgovoriti predvsem na vprašanje, iz katere daljave so izstrelili smrtonosni strel, ki je ugonobil novinarko.

Po prihodu obeh trupel iz Somalije v Italijo niso namreč izvedli obdukcije. Na podlagi takratne površne ekspertize, naj bi Alpijevo ubila krogla iz neposredne bližine, ki pa je bila drugačnega kalibra od krogle, ki je ubila Hrovatina. Takrat so tudi navedli, da je Hrovatina ubil strel iz precejšnje daljave. Tega pa ne bodo uspeli preveriti, ker so Hrovatinovo truplo kremirali.

OBLETNICA / DVAJSET LET PO POTRESU

Takratna izbira pri obnovi bila vsestransko pravilna

Videmski škof Battisti zahteva sedaj moralno obnovo

Predsednica Pivetti (AP)

treba obnoviti prizadeto območje, tako kot je bilo pred potresom. Prav tako se v glavnem vsi strinjajo, da je bila pravilna izbira o obnovi tovarni in produktivnih dejavnosti pred obnovo stanovanjskih poslopij.

Seveda sta potres in kasnejša obnova globoko zarezala v živo tkivo tamkajšnjih ljudi, tako da je videmski nadškof Alfredo Battisti skoraj polemичno izjavil, da je v bistvu materialna obnova končana, sedaj pa je treba pomisliti na drugo obnovo, na kulturno in etično, ker je rodnost upadla in je vse več splavov. S tako oceno pa se ne strinjajo laične sile, ki trdijo, da prizadeta območja ne potrebujejo moralne obnove.

Takratni deželni predsednik Comelli pa je prepričan, da so bili poleg ljudi glavni protagonisti obnove župani in krajevne uprave. Sedanji deželni odbornik Gianfranco Moretton gre se dlje, ko trdi, da je bila obnova prvi primer pravega federalizma.

SODELOVANJE SEVERNOJADRANSKIH MEST

Jadransko pobratenje spodbuja nove odnose

Danes tudi srečanja in tekmovanja pomorskih šol

Župan Riccardo Illy je včeraj popoldne gostil župane in upravitelje severnojadranskih mest iz Italije, Slovenije in Hrvaske, ki so prišli v Trst na tradicionalno prireditve Jadranskega pobratenja. Gre za pobudo, ki sodi v tradicionalni beneski praznik "Sensa" in ki simbolično združuje mesta ob severnem Jadranu. Simbol Jadranskega pobratenja je antični beneski dozejev pristan, ki ga bodo veslaci z Reke (hranili so ga v preteklem letu) slavnostno predali Benetkam.

Jadransko pobratenje bo v Trstu doseglo vrhunec danes dopoldne z veslaskim tekmovanjem (na nekdanjih rešilnih colnih "kutterpullen") navtičnih in pomorskih sol z Reke, iz Pirana, Trsta, Gradeza in Benetk. Regata se bo začela ob 10.30 pred Trigom Unità, finalno tekmovanje pa bo približno ob 12.30. Pol ure prej bo iz pomola Audace odplula jadrnica Moby Dick, ki bo preplula vse oceane. Prireditve se bodo nadaljevale tudi prihodnji teden, osrednja manifestacija pa bo v soboto, 18. in v nedeljo, 19. maja seveda v Benetkah.

Župani in upravitelji so odobrili dokument, v katerem potrjujejo tradicionalne prijateljske vezi v jadranskem prostoru ter se obenem zavzemajo za okrepitev sodelovanja na področju sporta, kulture in gospodarstva. Dokument je predstavil Illy, ki je posebno pozornost namenil ekonomiji in prometnicam, v tem

Srečanje upraviteljev severnojadranskih mest na tržaškem županstvu (foto KROMA)

okviru je izrazil zaskrbljenost nad vse večjimi razlikami med jadranskimi lukami in pristanišči razvite severne Evrope. Le če bodo naše luke vzpostavile vsaj minimalno sodelovanje bodo lahko kolikor toliko enakovredno kljubovale severnim konkurentom, je poudaril Illy.

Bolečo točko predstavljajo slabe prometne zveze, ki so v glavnem stvar osrednjih državnih vlad. S severnega Jadrana pa lahko prihajajo spodbude osrednjim oblastem, da z ustreznimi meddržavnimi dogovori posodobijo prometnice, kar so severni konkurenti že zdavnaj naredili.

Illy je spregovoril tudi o sodelovanju na turističnem področju, ki je zaradi vojne na tleh nekdanje Jugoslavije precej zastalo, sedaj pa bo treba v mejah možnosti nadoknaditi zamujeno. Dokument, ki so ga odobrili ob priložnosti Jadranskega pobratenja, govori tudi o skupnih naporih za obnovo od vojne prizadetih območij bivše SFRJ, na koncu pa se zavzema za cimprenjsko integracijo vseh držav, ki želijo postati članice Evropske unije.

Dozejev pristan bo beneskemu županu Massimo Cacciariju izročil njegov kolega z Reke Slavko Linic. Pri tržaški izvedbi Jadranskega pobratenja, poleg Občine, sodelujejo se Univerza, turistična ustanova in krajevni navtični zavod.

V Mieli filma Yervanta Gianikiana

V okviru pobude "Kdo so drugi" bodo drevi v gledališču Miela (zacetek ob 21. uri) predvajali filma režiserjev Yervanta Gianikiana in Angele Ricci Lucchi "Od Tecaja na Ekvator" in "Ljudje, leta, življenje". Prvi film govori o potovanju okrog sveta, drugi pa o pokolu armenskega ljudstva ter o množični izselitvi iz rodni kraj. Zanimiv filmski večer je pripravila Cappella Underground. V torek ob 17. uri pa bo v Mieli javna razprava na temo "Nevroza večin". Sodelovala bosta evropski poslanec Zelene liste Gianni Tamino in Georges de Rivas z Mednarodnega laboratorija za novo Evropo. Razpravo bo vodil novinar Fabio Amodio.

DOLINA / TRADICIONALNI PRAZNIK

Z razstavo domačih vin uradno odprli letošnjo Majenco

Dolina si je nadelala praznično obleko: začela se je namrec Majenca, cudovito praznični običaj, ob katerem se vsako leto združi mlado in staro.

Priprave so se začele že včeraj zjutraj, višek pa so dosegle v večernih urah, ko so fantje in moške na dolinsko Gorico počakali prinesli česnje. Zacele se je postavljanje v pravem pomenu besede: česnje so pritrili na »lentje«», jo okrasili s krancji, kolaci, pomarancami, limonami, zastavicami in lucmi. Pozno v noč so maj dvignili: v pozdrav so se mu oglasili zvonovi, pod njim so vascani in prijatelji zapeli pesem.

Včeraj zvečer je doživela uradno otvoritev 40. občinska razstava domačih vin. Letosnji jubilejni izvedbi je podal uradno dobrodoščilo dolinski župan Boris Pangerc. Prisrčno besedo je izrekel predvsem vinogradnikom, ki s svojim delom vestno obdelujejo zemljo in nam ponujajo ta značilni krajevni pridelek. 40. in jubilejna izvedba razstave pomeni tudi štiri desetletja sodelovanja z dolinsko Majenco, za ugled vasi in občine. Za nekatere vinogradnike pa je bila občinska razstava vin odskočna deska za vstop v sirs, celo mednarodni krog. Letosnja razstava vina spremlja drugi prikaz proizvodnje domačega olja, je v nadaljevanju sinocne slovesnosti povedal odbornik za kmetijstvo Damjan Raseni. Prisotnim je podrobneje spregovoril o letosnji razstavi: na njej sodeluje devet vinogradnikov z devetimi vzorci belega, tremi črnega in štiri vzorci vina zasluznega porekla. Ocenjevalna komisija je razstavljena vina izbrala na osnovi videza, barve, vonja in okusa. K od-

Z včerajšnjega odprtja Majence (Foto KROMA)

ličnemu grozdu nedvomno pripomore ugodna lega vinogradov, kakovost vina pa bi lahko se izboljšali. K temu bo lahko prispevala tudi vodena pokusnja vin, ki jo občinska uprava že vrsto let vključuje med pobude dolinske Majence. Vsi sodelujoči vinogradniki so prejeli v dar priložnostno majolico, najboljša vina pa so prejela tudi priznanja. Med belimi so si srebro zaslužili Marta Cok Sancin, Roberto Ota in Mario Zeriali, zlato pa Rado Strain in Euro Parovel. Med črnimi

sta bila s srebrnim odličjem nagrajena Mackoljana Rozina Smotlak in Euro Parovel, z zlatim pa Marta Cok Sancin. V skupini vin zasluznega porekla si zasluge delita Euro Parovel in Robi Ota, slednji celo z velikim zlatim odličjem (in največ točkami letošnje izvedbe nasploh) za belo DOC vino.

V petek se je odvijalo tudi ljudsko ocenjevanje vin: domači ljubitelji zlahtne kapljice so nagrado za najboljšo belo vino potrdili Robiju Oti, za črno pa Marti Cok Sancin.

Majenca se danes nadaljuje s popoldanskim kulturnim sporedom, ko se bo sta od 16. ure dalje predstavila Pihalni orkester Breg pod vodstvom Renza Muscovija, nato pa folklorna skupina Student iz Maribora. nato bodo pod maji pršli parterji in parterce, ki bodo letos, po toliko času spet otvorili ples ob zvokih godbe, kot je bila nekoč navada. (dam)

Zborovanje društva Edinost

Na Trgu Unità bo danes med 11.30 in 12.30 običajno mesečno protestno zborovanje društva Edinost zaradi kršenja ustave in zavlačevanja z uresničitvijo pravic Slovencev v Italiji.

PO ZMAGI OLJKE

SSk: Slovenci ne bi smeli zamuditi ugodne priložnosti

Slovenci v Italiji ne bi smeli zamuditi priložnosti, ki nam jo bo po vsem sodec nudila nova zakonodajna doba za rešitev vsaj nekaterih temeljnih vprašanj, s katerimi se že desetletja brezuspešno spopada naša narodnostna skupnost. V tem smislu bi bilo med drugim potrebno, da bi čim prej in s čim siršo parlamentarno podporo predložili v parlamentu zakonski predlog za globalno zascito Slovencev v Italiji, ki so ga sooblikovale najpomembnejše komponente naše narodnostne skupnosti.

To talisce je izrazilo deželno tajništvo SSK, ko se je zbralo v petek v Nabrezini na svoji prvi redni seji po nedavnih parlamentarnih volitvah. Vztrajanje na zahtevi po cimprenjski odobritvi pravicnega globalnega zascitnega zakona po mnenju SSK nikakor ne preprečuje, da bi vzporedno skusali reševati tudi posamezna

vprašanja, kot bi lahko bilo priznanje dvojezične sole v Spletu Slovenov ali publicizacija slovenskega glasbenega solstva v Italiji, in to na vseh upravno-političnih ravneh, tudi in se posebej v deželnem svetu FJK.

Seveda pa bi si ne smeli delati utvar, da bo v novem političnem položaju vse preprosto. Po mnenju SSK bo veliko odvisno tudi od stopnje enotnosti, ki jo bo znala doseči naša narodnostna skupnost, zaccensi s Slovenci, ki se prepoznavamo v levosredinskem zavezništvu Oljke. Sicer pa SSK vztraja tudi na svojem predlogu o oblikovanju novega skupnega demokratično izvoljenega predstavništva Slovencev v Italiji, o katerem je februarja izvedla uspešno anketo. Vodstvo stranke bo v kratkem povabilo predstavnike ostalih komponent naše narodnostne skupnosti na pogovor o tem predlogu.

Novi ukrepi proti širitvi stekline

Z namenom, da bi ukrepali proti nekaj novim pojavom stekline v tržaški pokrajini in da bi dopolnili tradicionalne profilaktične ukrepe, bodo izvedenci v torek, 14. in v sredo 15. maja postavljali vabe s cepivom za ustno profilakso lisic tudi na ozemlju trzasko občine. Občinska uprava je zato odredila omejitve prostega gibanja domačih živali (psov in mack) v obdobju med 14. majem in 14. junijem. Lastniki morajo v tem času do največje možne mere omejiti gibanje svojih živali na prostem in pse (tudi če imajo nagobčnik) voditi na vrvi. Za krsilce občinske odredbe so predvidene upravne sankcije.

NA UNIVERZI / OD JUTRI

I. salon študentov

Vse o ponudbi fakultet in okrogle mize

Vse o univerzi in možnostih za zaposlitev, ki jih dajejo fakultete: tudi takole bi lahko poimenovali Salon študentov, ki ga prireja vseučilišče v Trstu od 6. do 12. maja pod pokroviteljstvom ministrstva za univerze in znanstvene raziskave. Od jutri do nedelje bo velika univerzitetna dvorana eno samo kulturno-znanstveno razstavišče, na katerem bodo z informativnimi standi, maketami in avdiovizuelnimi sredstvi orisali celovito pedagoško ponudbo vključno s se novimi, nacrtovanimi tecaži, hkrati pa raznolike možnosti fakultetne usmeritve, za katero se bodo morali že kmalu odločiti višješolci skupaj s starši upoštevajoč tako osebno nagnjenje kakor stvarno ponudbo na trgu dela.

Salon, ki ga bodo uradno odprli jutri ob 11. uri v Bacheletovi dvorani, bo mladini z ustreznimi doku-

mentacijo ponazoril tudi delovanje z univerzo povezanih služb, kakor so knjižnice, računalniški center, Dezelna ustanova za pravico do univerzitetnega študija (Erdisu), študentska združenja in zadruge ter storitve Trzasko hranilnice. Razstavni prostor bo odprt jutri od 15. do 19. ure, od torka do sobote med 9. in 13. ter med 15. in 19. uro, v nedeljo, 12. maja, pa od 9. do 13. ure.

A to se ni vse. Vseh šest dni bodo na sporedu strokovne okrogle mize, in sicer po dve do tri dnevno. Jutri (15.-16.30 in 17.-18.30) bodo obravnavali študij za tolmača in (ali) prevajalca ter sinergije fizika-medicina, v torek pravo in statistiko-matematiko, v sredo vezi med filozofijo in znanostjo, politične vede in medicino, v četrtek farmaceutiko in ekonomijo, v petek pa leposlovje, zgodovino, literaturo in tuje jezike.

ČRNA KRONIKA / V 48 URAH

Neznani vlomilci oropali kar štiri tobakarne zapored

V zadnjih treh dneh so nepridipravi očitno vzeli na piko tobakarne, ceprav jih niso zanimale cigarete, ampak denar. V samih 48 urah so vlomili v štiri prodajalne tobacnih izdelkov, tehnika vlomov pa daje sklepati, da je slo najbrž vedno za iste vlomilce. V prodajalne so namrec prišli tako, da so odklenili navojnice s ponarejenimi ključi, nato pa so razbili vhodna vrata.

Pojdimo po vrsti. Do prvega vloma je prišlo v noči na četrtek, 2. maja v Ulici Conti 40/B, kjer je lastnik tobakarne Giosuè Perrini. Ko je ob 7.30 hotel odpreti prodajalno, je ugotovil, da so jo obiskali vlomilci, škoda pa se ni ocenjena.

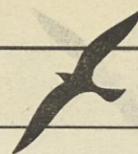
Druga tobakarna, ki so jo vlomilci »obiskali«» naslednjo noč, 3. maja, je v Ul. Felice Venezian 22, njen lastnik pa je Livio Zini. Tudi tukaj so navojnice odprli s ponarejenimi ključi in potem razbili si-

po na vhodnih vratih. Skoda se ni ocenjena.

Do tretjega vloma je prišlo istega dne popoldne v Miramarskem drevoredu 11. Lastnica tobacne prodajalne Barbara Giralda je ugotovila, da so ji nepridipravi izmaknili za približno tri milijone lir gotovine.

V noči na soboto, ob 4.45, pa so vlomilci prisli do največjega plena: iz tobakarne Sonie Zlobec v Ul. Petazzi 2 so odnesli telefonske kartice in koleke v približni vrednosti 4 do 5 milijonov lir.

V vseh nastetih primerih so posegli agenti oddelka kriminalne policije, ki so včeraj tudi sporočili, da je prišlo 30. aprila do požara, po vsej verjetnosti podtaknjene, ki je unil halo gradbenega podjetja Lavori Edili v Ul. Liburnia 5. Lastnik podjetja je Diego Romio, razlogi za požig pa niso znani. Policija ni potrila govorice, po katerih naj bi požar podtaknil majnik.

NOVICE

JUSARSKE VOLITVE / V SEDMIH VASEH BODO POTEKALE V NEDELJO, 26. MAJA

Danes v Zgoniku proslava 51. obletnice osvoboditve

V Zgoniku bo danes proslava 51. obletnice osvoboditve, ki jo prireja domača občinska uprava v sodelovanju s krajevnimi družbenimi in političnimi organizacijami. Program proslave, ki se bo začela ob 11. uri, predvideva nastope godbe na pihala s Proseka, osnovnosolskih otrok in moskega pevskega zbora Rdeca zvezda. Priložnostna govornika bosta občinska svetovalec Debora Stegel v slovenščini in Mitja Gialuz v italijanscini.

V DSI o položaju Cerkve na Slovenskem

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu se bo jutri končal niz predavanj Izbrana poglavja iz slovenskega zgodovinskega opisa o letu 1945. Dr. Tamara Pecar Griesser bo predavala o položaju katoliške Cerkve na Slovenskem ob koncu II. svetovne vojne. Dr. Tamara Pecar Griesser je rojena v Ljubljani, vendar je sla ze leta 1962 z družino po svetu. Zdaj živi v Hamelnu v Nemčiji. Iz novejšje zgodovine je doktorirala na Dunaju, kjer je zagovarjala disertacijo o odnosu slovenskih oblasti leta 1920 do Koroške. V desetih nemških izdajah in več prevodih je izšla njena biografija cesarice Cite. Zadnja leta preučuje državljansko vojno na slovenskem in položaj Cerkve med vojno in po njej. Za javno tožilstvo je napisala eno izmed dveh zgodovinskih ekspertiz v zvezi z obnovo procesa proti ljubljanskemu škofu Rožmanu, ki bo v kratkem izšla v tisku. Značilnost njenih raziskav je, da upoštevajo nedavna nedostopno gradivo Ozne in Udbe.

Predavanje o slovenski poeziji

V torek, 7. maja ob 10. uri bo na Visoki soli modernih jezikov za prevajalce in tolmače (Ul. D'Alviano 15) predavala dr. Irena Novak Popov, profesorica slovenske književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, o sodobni slovenski poeziji. K strokovnemu srečanju so se posebej vabljeni profesorji slovenščine, slusatelji slovenistike in dijaki višjih srednjih sol.

Vpisovanja v otroški poletni center v Devinu

Občina Devin-Nabrežina sporoča, da je mogoče vpisati otroke od 3. do 11. leta starosti v Poletni center, ki bo od 15. do 26. julija t.l. v državnem otroškem vrtcu v Devinu z urnikom od 8. do 12. ure, v katerem se bodo dva tedna vrstile igre in animacija. Poskrbljeno bo tudi za kosilo. Starsi bodo lahko poslali svoje otroke v Center tudi samo zjutraj, od 8. do 13. ure, brez kosila. Za prevoz bodo otroci smeli uporabljati solski avtobus, ki bo na razpologo za vse, ki bodo za to prosili. Dejavnosti v Centru bo vodila skupina poklicno usposobljenih vzgojiteljev. Vpisne pole so na razpologo v občinskem Uradu za solstvo (tel. 6703 208, z urnikom: od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, ob sobotah od 9. do 11.30 in ob ponedeljkih in sredo od 15. do 17.30), na katerega se starši lahko tudi obrnejo za morebitne dodatne informacije.

Na Opčinah predstavili enotne kandidatne liste

Nevarnost, da bi kdo po pomoti prečrtal znak in tudi preferenčno ime, ker bi s tem kandidata izločil

Združenje odborov za ločeno upravljanje jusarskega premoženja v tržaski pokrajini je včeraj v Prosvetnem domu na Opčinah predstavilo kandidatne liste in program za volitve novih jusarskih odborov (na sliki KROMA). Kot znano, bodo volitve 26. maja v sedmih kraskih naseljih: na Opčinah, Proseku, Padricah, v Lonjerju, Bazovici, Barkovljah in pri Banah. Prizadevanje dosedanjih odborov, ki so v zadnjih desetih letih opravili res veliko dela, je obrodilo tudi rezultat, da volitve tokrat ne bodo samo po solah, kar seveda ovira reden pouk, ampak tudi po vaskih domovih. To velja za Bane, kjer bo volisce (st. 94) na sedežu Zadruga Ban, za Lonjer, kjer bo volisce (st. 214) na sedežu domačega kulturnega društva Lonjer-Katinara in za tri od sedmih opinskih volisc (st. 231, 232 in 233), ki bodo v Kulturnem centru Tabor. Ostala volisca bodo takole razporejena: v Barkovljah (volisca st. 181, 182 in 183) v državnem otroškem vrtcu, v Bazovici (st. 293) v otroškem vrtcu Illesberg, na Padricah (st. 292) v osnovni soli K.D. Kajuh, na Proseku v državnem otroškem vrtcu in na Opčinah (volisca st. 234, 235, 236 in 237) v osnovni soli C. Lona.

V vseh vaseh oziroma naseljih so sestavili enotne kandidatne liste, ki pa so z izjemo Opčin povsod dvojile. To je bilo potrebno zato, da bi se izognili nevarnosti razveljavitve v primeru, da bi slo na volisca manj kot 50 odstotkov upravičencev; če sta kandidatni listi dve, pa ta omejitev ne velja. Na vsaki listi, katerih sestavo objavljamo posebej, so največ štiri imena, izvoljenih pa bo pet članov novih odborov, kar pomeni, da bo peti član izvoljen na konkurenčni listi in bo tako predstavljal »opozicijo«. Kot rečeno, od tega v večini vasi praktično ne bo prišlo, ker so vse liste enotne, drugače pa je na Opčinah, kjer je samo ena lista enotna, druga pa je konkurenčna.

Kar zadeva samo tehniko volitev, je predsednik Združenja jusarskih odborov Zoran Sosić na včerajšnji predstavitvi kandidatov pojasnil, da je najpomembnejše prečrtati znak posamezne liste

na glasovnici, s čimer volilec voli vse navedene kandidate. Če nekdo prečrta znak in tudi katero od imen kandidatov, potem s tem kandidata izloči, zato se je treba tej nevarnosti izogniti. Tisti, ki bi rad oddal preferenčni glas, mora torej prečrtati samo imena (eno ali več), ne pa tudi znaka liste. Kakorkoli že, najbolj zanesljivo je, če prečrtamo samo znak.

Na predstavitvi, ki so se je udeležili mnogi kandidati in sedanji jusarski odborniki, kot gost pa tudi podpredsednik deželne sveta Milos Budin, je tekla beseda tudi o problemih, tako v zvezi z volitvami kot tudi v zvezi z upravljanjem jusarskega premoženja nasploh. Kar zadeva volitve, gre predvsem za vprašanje dvojezičnih glasovnic, ki jih po vsej verjetnosti ne bo. Združenje odborov je sicer pravčasno poseglo pri prefektu, ki pa je odgovoril, da za ta problem ni pristojen in je svetoval, naj se obrnejo na tržasko župana. Župan je izjavil, da zadeva ni izvedljiva, ker bi lahko prišlo do priziva na volilne izide, kajti za glasovnice niso pristojne krajevne uprave, ampak jih določa državni zakon. Združenje je tako pred dnevi poslalo drugo pismo prefektu, v katerem ga je zaprosilo, naj posreduje pri županu, in zdaj čaka odgovor. Glede na kratek rok pa je zelo težko, da bi se problem rešil že za te volitve, zato bo pač treba poskrbeti, da bodo vsaj na prihodnjih volitvah čez pet let glasovni-

ce dvojezične. V zameno bodo dvojezični lepaki s kandidatnimi listami na voliscih, žal pa je bil zamujen rok, do katerega bi bili lahko pokrbeli za lepake volilne kampanje, ki bi jih razobesili na javnih mestih. Tudi to je napaka, ki je v prihodnje ne bi smeli ponoviti.

Na predstavitvi je tekla beseda tudi o delu sedanjih odborov oziroma njihovega združenja, ki pred desetimi leti niso imeli niti mize in svincnika, kot je dejal Zoran Sosić, danes pa razpolagajo s prožno strukturo, ki jim je omogočila zastaviti plodno delo. Mejniki v delovanju odborov je bil sodni nastop za ločeno upravljanje jusarskega premoženja, kjer je tržaska občinska uprava potegnila krajši konec in bila potem primorana izdati pravilnik, ki ureja področje jusa. Od takrat se je temeljito spremenil tudi odnos Občine do tega vprašanja, delo jusarskih odborov pa je seveda olajšano. Posebno na Opčinah, a tudi v drugih vaseh je bilo veliko narejeno v korist skupnosti, kar je se toliko bolj dragoceno, če upoštevamo, da jusarski odbori niso pravne osebe in zato ne prejemajo javnih prispevkov. Povsem razumljivo je torej, da si odborniki želijo in obetajo večjo podporo prebivalstva, medtem ko jim je podpora v svojstvu svoje javne funkcije zagotovil Milos Budin. Podpredsednik deželne skupščine je poudaril tudi pomen sožitja in obžaloval, da je ponekod prišlo do delitve, ki prinaša tveganje.

Liste in kandidati

OPCINE

1. lista (Općine-jus): Guido Cabez, Paolo Milic, Albino Sosić, Tatjana Sossi

PROSEK

1. lista (Enotna lista): Bruno Rupel, Carlo Cibic, Vera Puntar, Bogdan Bogatec

2. lista (Jus): Luciano Stocca, Miranda Kapun, Carla Husu, Sonja Spanger

PADRICE

1. lista (Padrice): Adriano Kalc

2. lista (Enotna lista): Carlo Grgić, Pietro Gregori, Igor Grgić, Dario Gregori

LONJER

1. lista (Jus): Stojan Sancin, Fabio Pecar

2. lista (Lista Lonjer): Zvonimir Lorenzi, Mitja Lorenzi, Giorgio Molcnik, Giovanni Coretti

BAZOVICA

1. lista (Bazovica): Carlo Mezgec, Borut Marc, Danilo Krizmančić, Matej Pettiroso

2. lista (Enotna lista): Alessandro Zagar, Anna Maria Krizmančić, Marco Arduini, Stojan Metlika

BARKOVLJE

1. lista (Enotna lista): Edoardo Godnik, Igor Poljsak, Dario Mosetti, Armando Schillani

2. lista (Lista Barkovlje): Sergio Mattiassi

BANI

1. lista (Bani): Leone Krevatin, Bruno Malalan, Giovanni Pro

2. lista (Enotna lista): Fabio Krevatin, Alessandro Ban, Mario Malalan, Agostino Vidau

MEDJAVAS

1. lista (Zelod): Paolo Ferfolja, Bruno Tomasetig, David Peric, Silvana Hvalic

2. lista (Vodnjak): Romano Pernaric, Paolo Busan, Denis Zega

OBČNI ZBOR ZADRUGE NAŠ KRAS

Finančne težave hromijo delo

Pretekli torek je bil v Kraskem muzeju v Repnu redni letni občni zbor zadruge »Naš Kras« (na sliki KROMA), na katerem je bil podan pregled dela v preteklem letu. Predsednik Egon Kraus je v svojem poročilu poudaril predvsem lepo uspešno izvedbo 17. kraskih ohceti, ki je v repnabarsko občino privabila več kot 10.000 ljudi. Med temi je bilo mnogo turistov, tako da postaja Kraska ohceta tudi pomemben turistični dejavnik v nasi pokrajini. Ob primerni propagandi bi se njih število lahko v naslednjih letih še povečalo.

Kraska hisa je bila za obiskovalce odprta od Velike noči do prvih dni novembra in obisk je bil več kot zadovoljiv. V tej zvezi je treba omeniti plodno sodelovanje z Etnografskim muzejem iz Ljubljane, ki je tudi lani poskrbel za restavriranje oz. osvežitev lesenih predmetov, ki so na ogled v Kraski hiši. Predsednik se je Etnografskemu muzeju zahvalil za

nudeno pomoč in izrazil prepričanje, da bo sodelovanje trajalo še naprej.

Kronicno pomanjkanje denarnih sredstev onemogoča razširitev dejavnosti. Zadruga namreč ne prejema nobenih sredstev pomoči javnih ustanov - razen za Krasko ohceta - in zaradi tega sta bili lani prirejeni le dve priložnostni razstavi. Toda ne gre samo za dejavnost. Skrljasta streha kraskih hise že

daljša časa pušča in se sproti krpa, vendar bi jo bilo treba nujno in temeljito popraviti. Zadruga je v ta namen naslovila na deželno upravo dve prošnji za izdano prispevek, saj bi dela - po predračunu - znašala okoli 160 milijonov lir.

Za letošnjo sezono ni predviden kak poseben program. Kraska hisa je za obiskovalce odprta, pripravljena bosta dve razsta-

vi, glede ostalega pa bo treba upoštevati trenutne okolščine. Hisa - oziroma njeno dvorišče - pa je vedno na razpologo društvu, ki bi želela v njej predstaviti kakršnokoli kulturno dejavnost.

Člani zadruga, ki so odobrili poročilo uprave in nadzornega odbora ter letno bilanco, so se razgovorili o raznih aspektih turistične promocije našega Krasa. Tako je bilo izpostavljeno vprašanje uporabe kamna za tlakovanje vaskih trgov (predvsem Nabrežine in Repna), enoteke, ki bi promovirala naša vse bolj odlična vina, ureditve razgledne točke nad Cavo Romano v Nabrežini in podobno. V razgovoru, v katerem so sodelovali Aleksij Krizman, Edi Bukavec, Marino Kokorovec, Paolo Colja, Mitja Race, Srečko Sedmak in Marino Košuta pa so prišli do izraza tudi nekateri negativni pojavi na Krasu, kot n.p. neupoštevanje domačega jezika v odnosu z javnostjo.

SALEŽ / OBČNI ZBOR KD RDEČA ZVEZDA

Številna prisotnost mladih porok za nadaljnje uspešno delovanje

V petek je bil v prostorih KD Rdeca zvezda v Salezu ob prisotnosti velikega števila članov izredni in redni občni zbor društva. Prva točka dnevnega reda je bilo branje 24 členov novega statuta, ki je bil ob prisotnosti notarja soglasno odobren. Redni občni zbor se je nato nadaljeval s podpredsedniškim poročilom Darje Samar. Obrazložila je težave, s katerimi se je v tej mandatni dobi soočil odbor, začeni z odstotkom predsednice Jasne Jurec. Samarjeva se je zahvalila predsednici za trud in poštvalnost, ki ju je v starih letih vložila v društvo. V teh letih je društvo izvedlo poleg tradicionalnih pobud, kot so miklavzevanje, dnevi slovenske kulture, sodelovanje na občinskih prireditvah, se veliko zanimivih kulturnih srečanj. Ob 50-letnici je nastala tudi dramska skupina, ki je pod vodstvom Antona Petjeja uprizorila veseloigro Priprave na zlato poroko domaćinke Gizele Budin Pegan in je žela velik uspeh tudi na gostovanjih v drugih krajih. Moskemu pevskega zboru, ki ostaja od nekdanjega najpomembnejša dejavnost društva, in njegovemu pevovodji Radu Milicu, je podpredsednica izrekla svoje čestitke ob nastopu na Primorski poje in številnih drugih uspehih. Sledilo je tajniško poročilo, ki ga je pripravil prebrat blagajnik Kristjan Brščik. Podal je povzetek številnih akcij in prireditev, ki jih je društvo izpeljalo v letih 94/95/96. Med temi naj posebej omenimo sodelovanje s Kinoateljstvom iz Gorice, Otroško revijo Vsi smo prijatelji v sodelovanju s SKD Vigred, izlet v Režijo s SK Kras, razstavo Iz domače peči, popravilo spomenika padlim v Salezu, izlet v Mauthausen, osrednjo proslavo ob 50-letnici ter ustanovitev dramske skupine. Brščik je kot blagajnik

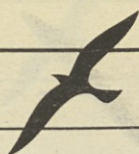
spregovoril tudi o finančnem položaju društva.

Svoj pozdrav je prinesla županja zgoniške občine Tamara Blazina. Podčrtala je pomembno vlogo društev v današnji vse bolj pasivni družbi. Opozorila je na širok pojem, ki ga zajema beseda kultura ter na nove izzive sodobne kulture.

Povedala je, da si želi občinska uprava še naprej obdržati tesne stike z društvom. Spregovoril je tudi predsednik pokrajinskega odbora ZSKD Rinaldo Vremec, ki je z veseljem ugotovil, da je v društvu prisotnih veliko mladih sil. Omenil je novoustanovljeno društvo Dom Brščiki, kateremu lahko KD Rdeca zvezda s svojimi izkušnjami kot eno najstarejših društev pri nas, priskoči na pomoč. Svoje pozdrave in željo po sodelovanju je izrazil se predsednik SK Kras Mirko Sardo, SKD Vigred pa je poslal pismene pozdrave. V razpravo je posegla tajnica ZSKD Nives Kosuta, ki prav v teh dneh zapusca svoje mesto. Izrazila je željo, da bi bila kulturna društva prisotna na pobudah, ki jih ZSKD organizira. Člani društva so nato izvolili nov odbor, v katerega je bilo izbranih veliko mladih, ki lahko s svojo vitalno silo zagotovijo društvu pestro in uspešno bodočnost. (Bis)

Upravni odbor: Srečko Sirca, Marta Žigon, Sonja Rebuta, Dean Versa, Debora Stegel, Eligij Kante, Zvonko Rebuta, Silva Perčić, Kristian Brščik, Vladimir Budin, Alenka Obad, Katja Terčelj, Ingrid Sulli, Rado Milic, Milos Zidarić, Zarko Budin, Sanja Ferlan, Igor Pegan, Mirjam Rebuta, Ivana Colja in Erika Grilanc.

Nadzorni odbor: Nevja Kante, Darja Samar in Elena Samar.

TISKOVNA KONFERENCA FP-CGIL / ODNOSI Z OBČANI ŽE PRENAPETI

Sindikat v obrambo občinskih policistov

Poziv Illyju za boljšo organizacijo redarske službe

Illyjeva uprava je spet pod udarom. To pot ni tarča koga iz politične opozicije ali trgovskih krogov, ki niso prebavili zupanovih ukrepov na prometnem področju, temveč je prisel napad, če to sploh je, iz same njene srede. Udaru botruje, mi-lo rečeno, sindrom uni-forme ali, bolje poveda-no, (ne) organiziranost znotraj občinskega re-sorja, ki ima čez mestne redarje. Posledice tega utegnejo biti zaskr-bljujoče.

To je povedal pokrajinski tajnik sindikata javnih uslužbencev FP-CGIL Adriano Sincovich na včerajšnji novinarski kon-ferenci, ki jo je sklical za-radi rastoče napetosti v odnosih med občani in občinsko policijo. Prej-snjo soboto je nadut pesec udaril redarja v kriziscu ulic Battisti in Carducci samo zato, ker mu je očital nepravilno prečkanje vozišča, se prej je bilo več primerov, ko so se vozniki uprli javni osebi zaradi naložene glo-be, nelagodje in jeza pa se na obeh straneh sto-pnjujeta. »Dokler ne bo počilo,« je trpko vzklilnil sindikalist in krivdo za nastale razmere naprtil mestnim mozem.

Zapletlo se je po uved-bi omejevalnih predpisov o avtomobilski vožnji skozi središče. »Občina te ukrepe spreminja vsak drugi dan, parkirišče je premalo, v zgodovinskem jedru, a tudi drugje po mestu so same luknje za-radi kopačev, zato so pes-ci in soferji vsak dan bolj

Občinske policije ni premalo, je pa slabo izkoriščena (foto Krizmančič/KROMA)

razdraženi,« je nadaljeval Sincovich, »redarji pa se zdaj ne vedo, kaj ima od-bornik Zanfagnin za bre-gom.« Prej je skrbel za osebe, potem pa so mu poverili reorganizacijo občinske policije. Te je danes dovolj, a je slabo izkoriščena. Spostovanje prometnih omejitev nad-zoruje 156 redarjev in re-dark, ki pa ne morejo biti povsod hkrati in tudi ne reševati problemov dru-gih. Cim zagleda unifor-mo, je ogenj v strehi, čes, pred tabo je zlodej - od tod sindrom. Zakaj mora občinski policist nastopiti le represivno, zakaj ne bi bila njegova vloga pre-ventivna?

Skratka, redarsko služ-bo gre po mnenju sin-dikata krepko preosnova-ti in jo vključiti v sirse ur-

banistično poseganje, po drugi strani pa spodbudi-ti vsakdanji dialog med Obcino in drugimi javni-mi subjekti, zlasti z avto-busnim podjetjem ACT; tega zdaj ni, zato leva roka ne ve, kaj počne de-sna. Značilen primer je zaprtje predora pod Ul. sv. Marka, zaradi katerega je sindikat že protestiral. Toda nespornosti so tu-di znotraj same mestne uprave. To je izzvalo rav-nom včeraj neljub incident, zaradi katerega se bo Sin-covichev FP formalno pritožil pri zupanu. Podzupan je javno okaral dva redarja, ker da sta tam, kjer ne bi smela biti, v resnici pa sta imela prav.

Zaradi vsega tega sin-dikat zahteva strogo spoštovanje pravilnika, ki

ureja delovanje občinske policije, temeljitejšo strokovno usposabljanje ose-bja za odnos z občani in v tem okviru tudi tečaje urjenja v samoobrambi - nošnja orožja (se) ne bi smela priti v poštev - ok-repitev tako imenovanih operativnih nalog, da bi bili redarji trajno vidni povsod tam, kjer so po-trebni (tudi v predme-stju), občasno izmenjavo službenih dolžnosti, da se jim zasciti zdravje, razte-gnitev zakona 626 o pre-precevanju nesreč pri de-lu tudi nanje in vključitev tega poklica med izčr-pujoče dejavnosti.

Pa se nekaj hoče sin-dikat od Illyja: da bi bil malce odločnejši pri za-govoru svojih policistov pred javnostjo.

Drago Gašperlin

JUTRI KONGRES CGIL

Vsak razvojni načrt mora vstric s politiko zaposlovanja

Z uvodnim poročilom generalnega tajnika Bruna Zvecha ter pozdravi povabljenecv in gostov se bo začel jutri popoldne ob 17. uri v dvorani Saturnia na Pomorski postaji 9. kongres Nove zvezne delavske zbornice oziroma 13. kongres CGIL. Na-daljeval se bo v sejni dvorani Deželnega za-voda za poklicno izo-brazevanje (IRFOP), kjer bo v torek ob 18. uri spregovoril član sin-dikatovega državnega tajništva Angelo Airol-di, v sredo ob 10.30 pa povzel zaključke razpra-ve deželni generalni taj-nik Paolo Pupulin.

Tridnevni zbor bo izjemnega pomena, ker bo sovpadel s 40-letnico NZDZ in izzvenel v pri-pravo na deželni kon-gres (29., 30. in 31. maja), predvsem pa na državni kongres (2., 3., 4. in 5. junija v Rimi-niju), ki bi moral biti prelomne narave. Ude-ležilo se ga bo 177 dele-gatov v zastopstvu kaks-nih 27.000 članov, ki so jih izvolili na 230 delav-skih skupščinah in 15 kongresnih stanovskih organizacij. Razprava je bila žive in globoka, kakor je povedal na vče-rajšnji novinarski konfe-renci Bruno Zvech, saj so prisla med obravna-vo vseh treh predlože-nih listin do izraza raz-lična mnenja, a obenem želja po tvornem reše-vanju problemov. »Sk-ratka,« je zatrdil pok-rajinski vodja CGIL,

»notranja demokracija je cila in zdrava.« To je posredno potrdil pok-rajinski jamstveni odbor priznavajoc, da je bil pravilnik spostovan in da so delegati neposre-den odraz volje delov-nih ljudi in upokojen-cev.

Predkongresna deba-ta je bila toliko bolj raz-vejana, ker se je razvija-la vstric z volilno kam-panjo, kongres pa ne bo s tem več obremenjen, čeravno bo izid volitev nanj tako ali drugače vplival. »Mi smo seveda zadovoljni, ker je zma-gal tisti tabor, ki je vsaj do sedaj podpiral teze, za katere se opredeljuje tudi CGIL, to je nujo po zaposlovanju in ohranitvi socialne države,« je pojasnil Zvech. Sin-dikat predlaga lasten, avtonomen družbeno-razvojni načrt, saj razvoj ni mogoč brez politike za delo, in to v na-sprotju s politiko Con-findustrie, ki ima anti-socialno naravnan re-cept. Sindikatov razvoj-ni program sloni nam-reč na solidarnosti, ki pa nima ničesar opravi-ti z dozdajšnjo logiko podpornistva, od tod trdna odločitev, da ne bo pristal na noben vladni »manever ali ma-nevrček«, ki bi okrnil socialne pridobitve. »In-teresi, ki jih branimo, so interesi celovite dru-zbe,« je poudaril Zvech in dodal, da gre v Trstu zagotoviti blagostanje vsem, ne samo nekate-rim. (dg)

Bioest prihodnji konec tedna

Prihodnji konec tedna, 11. in 12. maja, bo na Trgu sv. Antona novega že četrta izdaja Bioesta, tradicionalnega pro-dajnega sejma, na katerem so na ogled (in naprodaj) naravni in biološki iz-delki, je pa tudi pri-ložnost za prikaz delovanja raznih na-ravovarstvenih, kulturnih in drugih združenj in organi-zacij, kot tudi orga-nizacij prostovoljne-ga dela. Predsednik in tajnik Ekološkega in naturisticnega centra Anita Paolo Angiolini in Rober-to Valerio sta na včerajšnji predsta-vitveni tisovalni kon-ferenci v imenu pri-rediteljev poudarila, da je Bioest veliko več kot samo »alter-nativni sejem«, saj gre za razčlenjeno kulturno pobudo, ki skuša najbolje orisa-ti razne aspekte »življenja po nara-vi«, v kolikor je takšen način živ-ljenja danes se možen.

Na letošnjem Bioestu bo kakih sto razstavljalcev, predvidene pa so tudi razne spremne pri-reditve. Na eni teh se bodo aktivisti WWF spomnili 10. obletnice tragedije v Cernobilu. Na spo-redu bodo tudi stiri javna srečanja na naravovarstveno te-mo, in sicer 6., 7., 10. in 11. maja zvečer.

ZAVZETA KULTURNA DELAVKA

Na Opčinah je umrla Olga Šonc Gulič

Na Opčinah je močno odjeknila vest, da je umrla Olga Šonc - Gulič, za-vedna in ponosna Slo-venka, zaslužna kulturna delavka, predvsem pa sposobna in močno an-gazirana ustvarjalka raz-nih igralskih likov. Letos oktobra bi bila slavila svojo devetdesetletnico, pa je ni docakala. Čeprav ji življenje ni bilo lahko, ni nikoli tožila ter je prevzemala nase naloge in raz-ne funkcije tudi v do-maćem društvu Tabor, v katerega se je vključila takoj po končani vojni ter bila izvoljena v prvi društveni odbor.

Ko so pred leti podelje-vali priznanja zaslužnim kulturnim delavcem, je bi-la pokojna Olga med na-grajenci, saj je prejela Krog z zvezdo za življenjsko de-lo na področju kulture, se prej priznanje SPZ, leta 1973 pa tudi priznanje SPD Tabor.

Seveda to se zdalec ni bila oddolžitev za vse, kar je Olga napravila za svoje društvo, za nego našega je-

zika, v skrbi za našo solo in za svojo družino. Že le-ta 1923 se je včlanila v tak-ratno Mladinsko društvo Prosveta in v športni od-sek hazene. Njena prva vloga je bila leta 1925 v drami Sin, kateri so sledile druge, dokler ni fašizem nasilno razpusil naša društva.

Po vojni je nastopila v številnih vlogah, zadnjič ze, ko ji je bilo več kot 70 let v lepljenki, ki so jo pri-pravili ob poimenovanju osnovne sole po Francetu Bevku. Se kasneje je nasto-pila v filmu Nova pot, ki ga je režiral Marko Šosič.

In ko ze ni zmogla več na odrske deske, je Olga Šonc-Gulič zvesto spre-mljala delo domačega dru-stva in nasploh naše kultur-no dogajanje.

Društvo, pa tudi vsi Openci in naša javnost, jo bomo pogrešali, saj nam je dala in pomenila veliko.

Od pokojne se bomo zadnjič poslovili v torek opoldne na openskem pokopališču.

Neva Lukes

AZIENDA CONSORZIALE TRASPORTI

KONZORCIJ ZA JAVNE PREVOZE

V smislu člena 6, zakona st. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo naslednje podatke o obračunu za leto 1993 in 1994 (v milijonih lir):

EKONOMSKI RACUN

IZDATKI	leto 1993	leto 1994	DOHODKI	leto 1993	leto 1994
Ostanki iz prejšnje poslovne dobe	3.652	3.357	Obračun prodaje dobrin in uslug	29.136	30.260
Osebe:					
Place	40.955	41.554			
Socialne dajatve	20.806	21.184			
Sklad za odpravnine	3.760	4.360			
SKUPNO	65.521	67.098			
Dela, popravila in material	249	280	Drugi prihodki, povracila in drugo	5.284	8.626
Servisne usluge	5.298	5.105			
SKUPNO	5.547	5.385			
Nakup surovin in materiala	9.628	9.501			
Razni izdatki, dajatve in stroški	6.706	9.273			
Amortizacije	2.300	3.086			
Obresti na dodeljen kapital	55	55	Kapitalizirani stroški	254	531
Obresti na posojila	99	140	Končni prenos	3.357	3.053
Ostale finančne dajatve	877	83	Poslovni primankljaj	56.354	55.508
SKUPNO:	94.385	97.978	SKUPNO	94.385	97.978

PREMOŽENJSKO STANJE

AKTIVA	LETO 1993	LETO 1994	PASIVA	LETO 1993	LETO 1994
Tehnične nepremičnine	49.494	49.881	Zacetni kapital	1.567	1.567
Nematerialne nepremičnine	469	474	Sklad za amortizacije	26.820	29.774
Pripisi in izločitve	6	2	Razni skladi	29.500	28.410
Poslovne zaloge	3.357	3.053			
Komercialni krediti	500	298	Sklad za odpravnine	27.401	26.900
Kreditni matičnim ustanovam	92	35	Dolgoročna in kratkoročna obvezniška posojila	1.272	1.795
Razni krediti	17.256	26.477	Komercialni dolgovi	1.952	1.879
Likvidna sredstva	9.359	12.213	Razni dolgovi	7.751	12.730
Izguba poslov. dobe (saldo)	15.730	10.622			
SKUPNO	96.263	103.055	SKUPNO	96.263	103.055

PREDSEDNIK
(Bruno Megna)

MAJENCA '96

DOLINA 3., 4., 5., 6. in 7. MAJA 1996

DANES, 5. maja

ob 16. uri kulturni spored: koncert Pihalnega orkestra BREG, nato nastop AFS Student iz Maribora - ob 19. uri prihod parterjev in parterc na Gorico - nato ples s skupino LONG ZLUNK

JUTRI 6. maja
od 20. ure dalje ples z ansamblom ADRIA KVINTET

TOREK, 7. maja
ob 18. uri koncert Pihalnega orkestra Breg - ob 19. uri slovesno podiranje maja nato ROCK KONCERT

Pri sv. Martinu: razstava likovne in obrtne umetnosti
v Torkli: razstava domačih oljkarjev
v Mladinskemu krožku: razstava osnovnosolcev o okolju
40. OBCINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN

GODBA NA PIHALA RICMANJE

PROMENADNI KONCERTI 10. izvedba

V nedeljo, 12. in 19. maja v Ricmanjih
Zacetek ob 17. uri

NASTOJAJO:

Mladinski pihalni orkester
Glasbene sole VIVA - Zagorje
Pihalni orkester Videm - Krško
Godba Ricmanje
in Delavska godba Trbovlje

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi podjetnike industrijskega, obrtniško-proizvodnega in turističnega sektorja na srečanje na temo

**UGODNOSTNA POSOJILA
ZA INDUSTRIJSKO
NERAZVITA PODROČJA - OBJEKTIV 2**
ki bo v sredo, 8. maja 1996, ob 17.30

v Razstavnici dvorani sedeža na Opčinah v Ul. Rectorio 2.

Predaval bo odgovorni za ugodnostna posojila pri Deželni Federaciji Zadrugnih bank.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovale naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrežje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
MONTEHELL
Ul. Giulia 2
Drevored Campi Elisi 1/1
Drev. D'Annunzio 73
Miramarski drev. 37
Nabrežje T. Gulli 8
SESJAN - drz.c. 202

ESSO
Trg Libertà 10/1
Ul.C. Battisti 6 (Milje).

IP
Ul. F. Severo 2
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drev. 213

ERG PETROLI
Nabrežje N. Sauro 14

API
Ul. F. Severo 2/5
Passeggio S. Andrea

NOCNE CRPALKE
(self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH
(odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

POSLOVALNICA

Tovarniško TRIS ENALOTTO

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MAURIZIO COSTANZO

IZPRAZNJENO VRNI

Igrata POLONA VETRIH in ADRIAN RUSTJA,
režija JASJA JAMNIK

PREMIERA

V sredo, 8. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED A

PONOVITVI

V soboto, 11. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B
v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri - ABONMA RED C

ZSKD in ZADRUGA BONAVENTURA

ALMA

O življenju popotnice
ALME KARLIN

Besedilo URSULA CETINSKI

Igra POLONA VETRIH

Produkcija Cankarjevega doma - Ljubljana

Gledališče Miela v Trstu

v četrtek, 9. maja '96, ob 21. uri v slovenscini
v petek, 10. maja '96, ob 21. uri v anglescini

Giuli in Igorja je
osrečil mali

Ilja

Z njimi vsemi se veseli

Odbor za ohranitev
stadiona 1. maj

drevored 1 (tel. 271124).

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte

od 16.00 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

SESJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarne odprte

od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (tel. 364928).

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala

KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »L'Arcano incantatore«, r. Pupi Avati, i. Carlo Cecchi, Stefano Dionisi.

EXCELSIOR - 17.30, 19.45, 22.15 »Piume di struzzo«, i. Robin Williams, Gene Hackman.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »L'Albero di Antonia«, r. Marleen Gorris.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Il giurato«, i. Demi Moore, Alec Baldwin.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Specie mortale«, i. Ben Kingsley.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Four Rooms«, i. Madonna, Antonio Banderas, Bruce Willis, Jennifer Beals.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Io ballo da sola«, r. Bernardo Bertolucci, i. Jeremy Irons.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Moonlight & Valentino«, i. Whoopi Goldberg, Kathleen Turner.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »L'ultima cavalcata anale della Farfalla«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Toy Story«, prod. Walt Disney.

ALCIONE - 15.30, 18.30, 21.30 »Brave Heart - Cuore impavido«, r.-i. Mel Gibson, i. Sophie Marceau.

LUMIERE - 15.30 »Babe, maialino coraggioso«, 17.40, 19.50, 22.10 »Ragione e sentimento«, i. Emma Thompson, Hugh Grant.

OBVESTILA

VABILO na protestno kmečko manifestacijo Kmečke zveze, Zveze neposrednih obdelovalcev in Unione agricoltori. Vabijo svoje člane in kmete na enotno protestno manifestacijo, ki bo v Milanu v sredo, 8. maja. Odhod avtobusa iz Opčin (tramvaj) ob 4.30 in iz Sesljana (trg) ob 4.45.

SLOVENSKI DIJASKI DOM

sporoča, da vpisuje v naslednje poletne pobude: poletno središče za otroke od 3. do 14. leta, v času od 10. junija do 30. avgusta 96, najkrajši čas bivanja je en teden. Letovanje v Fiesi od 1. do 10. avgusta 1996 za otroke od 6. do 17. leta starosti. Letovanje v Sloveniji je vedno prijetno in koristno za utrjevanje našega jezika. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72, tel. st. 573141.

KRUT prireja letovanje na Malem Lošnju v treh 10-dnevnih izmenah od 20. junija do 20. julija. Vpis in informacije od 6. do 15. maja na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/B, tel. 3720062 ali 360072 vsak dan v uradnih urah razen sobot.

SD PRIMOREC sklicuje v petek, 10. t. m., ob 20.30 v ljudskem domu v Trebčah REDNI OBCNI ZBOR.

OBCNI ZBOR Slovenskega dobrodelnega društva bo v petek, 24. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih v Ul. Mazzini 46/1. nadst.

SKD TABOR se bo poklonilo spominu slikarja Vladimirja Razma. Naprošamo lastnike njegovih slik, da nam jih posodijo. Sprejemamo po dogovoru. Tel. st. 040/213945 od 16. ure dalje.

OSREDNJA KNJIZNICA SRECKA VILHARJA, Kulturni klub Istra in Klub katoliških izobražencev iz Kopra priredijo v petek, 10. t. m., ob 19.30 v prostorih knjižnice predstavitev knjige Bruna Volpija Ljsjaka »Slovensko pomorsko ribištvo skozi stoletja od Trsta do Timave«.

PIREDITVE

FINZGARJEV DOM in zbori Vesela pomlad vabijo na PRAZNIK DRUŽINE, ki se bo odvijal v dvorani Marijanisca na Opčinah danes, 5. t. m. s pricelkom ob 17. uri. Kulturno zabavni program bodo oblikovali igralska skupina Tamara Petaros z igrice Družinski dan v maravi ter mali pevci ProPZ, OPZ in PrMPZ Vesela pomlad v sodelovanju s posebnim gostom prireditve, priznanim carodejem Romanom Cernetom. Prisrčno dobrodošle predvsem mlade družine!

V BAZOVSKEM DOMU je na ogled razstava bravnih fotografij 4 LETNI CASI Janka Kovacica s sledecim urnikom: danes, 5. maja, od 19. do 21. ure.

Loterija

	4. maj 1996
BARI	47
CAGLIARI	45
FIRENCE	58
GENOVA	11
MILANO	19
NEAPELJ	5
PALERMO	61
RIM	7
TURIN	82
BENETKE	60
90	9
85	19
45	71
65	13
16	79
22	24
48	15
37	60
19	57
27	21
8	72
57	49
3	20
53	3

ENALOTTO

X X X 1 1 1 2 1 2 X X 2

KVOTE

12	87.710.500.-
11	1.758.900.-
10	134.500.-

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV

Peterlinova dvorana

dr. TAMARA PEČAR GRIESSER:

**POLOŽAJ
KATOLIŠKE
CERKVE
OB KONCU
II. SVETOVNE
VOJNE**

Jutri, 6. t. m.,
ob 20.30

VABIMO Vas na ogled razstave ALEKSANDRA STARCA - Umetnost kot spoznanje in osvobajanje v njegovi razvejeni estetski izkušnji v prostore umetnostne galerije Isis v Ul. Corti 3/A v Trstu. Razstava bo odprta do 9. maja od 10. do 12.30 ter od 16. do 19.30.

KDO SO DRUGI - gledališče Miela. Danes, 5. t. m., ob 21. uri film Od Tecaja na Ekvator.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. IVANU vabi na predavanje dr. Diega Marege, ki bo v sredo, 8. t. m., ob 18. uri v prostorih O.S. O. Zupancica pri Sv. Ivanu. Tema predavanja: PRAVA POMOC OTROKU PRI NEZGODAH DOMA IN V SOLI.

ČESTITKE

V torek, 30. aprila je kot prava pevka privekala na svet mala NICOLETTA. Tamari in Sandrota čestita MPZ iz Skedaja, mali Nicoletti pa zeli vso srečo.

IZLETI

PARTIZANSKI KLUB iz Boljunca prireja v nedeljo, 26. maja, izlet v Benecijo. Vpisovanje poteka v Klubu, kjer boste prejeli podrobnejše informacije. Pohitite z vpisi.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM divan 1,95 m za tri osebe, inox kuhinjski lijak za dvema luknjama, odcejalnik za kroznike. Tel. st. 040/226133.

ALFA ROMEO 75 2000 TS, letnik '78 ugodno prodam. Tel. st. 299806.

PRODAM mercedes 190, letnik '89, dobro vzdrževan, garaziran in brezhiben, izjemna priloznost. Tel. st. 637530 od 8. do 13. ure.

Y10 elite, junij '93, prevoznih 66.000 km, sive kovinske barve, notranjost alcantara v odličnem stanju, edini lastnik, prodam. Tel. st. 0481/412804.

PRODAM Y10 fire letnik '89, svetlosive metalizirane barve. Tel. ob večernih urah na st. 228614.

IZREDNA PRILOZNOST: prodam Volkswagen Derby 1100, edini lastnik, 40.000 km, garaziran, v odličnem stanju. Telefon 040/910135 od 13. do 14. ure in od 19. do 21. ure.

V PREDMESTJU prodam zelo dobro vpeljano čistilnico, svetlo, z električnimi napeljavami CEE, stroji v odličnem stanju, zanimiva cena. Tel. st. 417937 - ob uri obedov.

SKLADISCNIKA do 25 let starega z vozniskim dovoljenjem za takojšnje zaposlitev isče slovenska firma na Goriskem. Pismene ponudbe poslati na uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. 24. maja 1, pod sifro "Skladišnik".

MLAJSA upokojenka, Slovenka, prevzame celotno gospodinjstvo osebi potrebni pomoči. Tel. st. 0038664/45093.

URADNICA z večletno izkušnjo isče delo tudi partitme. Tel. st. 0481/539970 v večernih urah.

KNJIGOVODKINJA z večletno prakso vešča katerikoli uradniškega dela isče službo v jutranjih urah. Tel. st. 812309.

GOSPA izkušena kot čistilka, likanje, pomožna kuharica s sanitarno knjižico isče delo v dopoldanskem času. Tel. ob uri obedov na st. 040/225023.

OSMICO sta odprla v Mavhinjah Franc in Tomaz Fabec. Vljudno vabljeni prijatelji dobre kapljice.

OSMICA je odprta v Medje vasi - Paolo Ferfolja.

OSMICO ima Aljoz Kante, Praprot 18.

OSMICO je odprl Emilio Puric, Repen 15.

OSMICA pri Piscancih. Silvano Ferluga vabi prijatelje in znanke na pokušnjo odprtih in sortiranih vin, domače slanine in oljčnega olja.

OSMICO ima v Trnovci Berto Skerk.

+

Dne 28. aprila je tiho
odšla naša draga

Marija Puntar vd. Ukmar

Pogreb drage pokojnice
bo v sredo, 8. t. m., ob 12.
uri iz mrtvasnice v Ul.
Costalunga v cerkev na
Proseku.

Zalostno vest sporočajo
hčerka Milica z
Denisom, sestra Anica,
svak Poldo, svakinja
Branka z družino ter vse
ostalo sorodstvo

Prosek, Komen, Portorož,
5.5.1996

(Pogrebno podjetje, Ul. Torrebianca 34)

Odsla je

Darinka Kralj roj. Veljak

Pogreb bo v torek, 7.
t. m., ob 16. uri na koprskem pokopališču.
Do pogreba bo pokojnica
ležala v mrliski veziči.

Vsi njeni

Koper, Trst, 5.5.1996

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem
tistim, ki so prinesli
zadnji topli pozdrav naši
dragi mami

Mariji Kocijancič vd. Gregori (MILKI)

Hcerki Elda in Wilma,
vnukinji Rossana in
Cinzia ter ostali
sorodniki

Trst, 5. maja 1996

†
V Avstraliji je dne 26.
aprila 1996 po dolgi bo-
lezni preminil

Pepi Batič

Zalostno vest sporočajo
brata Mario in Milan,
Miranda in Verica ter
ostali sorodniki

Repnic, 5.5.1996

+

Sporočamo zalostno
vest, da me je zapustil
moj dragi moz

Peter Sossi

Pogreb pokojnika bo v
sredo, 8. t. m., ob 10.40 iz
mrtvasnice v Ul. Costalunga.

Zalujoča žena Marija in
brat Rudi

Trst, 5.5.1996

+

Zapustila nas je naša
draga mama, nona in prona

Olga Šonc vd. Gulič

Za njo zalujejo sin Vasja
z zeno, hči Sasa z
mozem, vnuki, pravnuki
in ostali sorodniki

Pogreb bo v torek, 7. t.
m., ob 12. uri, iz mrtvas-
nice v Ul. Costalunga v
cerkev na Opčinah.

Općine, Trst, 5.5.1996

3.5.1995 3.5.1996

Minilo je leto, odkar
nas je zapustila

Avgusta Špehar por. Krevatin

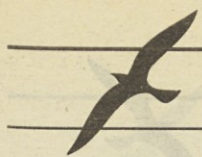
Spominjajo se je hči Ada
ter sinova Livij in Mario
z družinami

Bani, Općine, Canberra
(AUS), 5.5.1996

8.5.1976 8.5.1996

8. maja, pred dvajseti-
mi leti, je v prometni ne-
sreči izgubil življenje

prof. Erminio Ambroset

GORICA / NA VČERAJŠNJEM OBČNEM ZBORU

Novi upravitelji Kmečke banke

Konec komisarske uprave, ki je bila uvedena v začetku oktobra leta 1994

Komisarske uprave v goriski Kmečki banki je konec. Trajala je dobrih 19 mesecev. Na včerajšnjem občnem zboru v Kulturnem domu so člani izvolili devet članov novega upravnega odbora, tri člane nadzornega odbora in dva namestnika nadzornikov.

V prihodnjem triletnem obdobju bodo banko upravljali odv. Peter Sanzin, dr. Diego Marvin, Ivan Plesnicar, Damijan Klanjscek, Ivan Miklus, Angel Pahor, Gianluigi Bandiera, Bernardo Frascaroli in Gracco Gotti. Za predsednika nadzornega odbora so člani izvolili dr. Alberta Vetriha, dr. Marijo Marc in dr. Maura Verdiconija, za njuna namestnika pa dr. Mariso Provedel in dr. Roberta Lonzarja. Prvih šest članov upravnega odbora, dva nadzornika in enega namestnika so z večino glasov izvolili domaći člani Kmečke banke, tri v vrstnem redu zadnje prej omenjene člane, tretjega nadzornika in drugega namestnika pa novi delničar, t.j. bančni holding CAER iz Bologne. Med petimi zastopniki delničarjev Kmečke banke in CAER je bil namreč dosežen takšen sporazum o odnosih v upravnem in nadzornem odboru. Izid volitev je pokazal, da je 5 prejšnjih članov, ki razpolagajo s 72.281 delnicami, glasovalo za listo bančnega holdinga iz Bologne.

V prihodnjih dneh se bosta sestala nova upravni in nadzorni odbor. Od komisarjev bosta prevzela banko. Člani upravnega odbora morajo iz svoje srede izvoliti 5 članov izvršnega odbora, med njimi predsednika in podpredsednika. Po že omenjenem

sporazumu med zastopniki članov in CAER vanj avtomatično pridejo vsi trije zastopniki bolonjskega holdinga, eden bo podpredsednik. To je napisano tudi v novem statutu Kmečke banke, ki so ga člani odobrili na izrednem občnem zboru v letosnjem februarju. Predsednik bo zastopal interese prejšnjih delničarjev, z njim bo v ožjem odboru se en domač zastopnik.

Občnemu zboru je predsedoval komisar dr. Di Brina. Na občnem zboru je neposredno bilo 190 članov, ki posedujejo 6.045.234 delnic, zastopan je bil nadaljni 101 član s skoraj deseti milijoni delnic. Na občnem zboru je tako bilo prisotnih 86, 92 od stotkih je to 35, 17. Lista prejšnjih delničarjev, ki jo je predstavil sen. Bratina, je dobila 9.027.432 glasov oz. delnic, lista CAER pa 6.443.446 glasov oz. delnic.

Dogajanje v banki v zadnjem času je imelo nekaj odziva pri tistih, ki so se oglasili k razpravi. Ocena komisarske uprave ni najboljša; cuti je bilo v njihovem delovanju marsikaj, kar delničarji niso razumeli, pa ceprav so v preteklosti bile narejene tudi napake. Ceprav to ni v sporu z zakonom ni bilo umestno imenovanje novega ravnatelja, ki bi bil moral znati tudi slovensko, upoštevajoc dejstvo, da banka posluje s slovenskimi komitenti. Komisarji so menili, da to ne spada na tak občni zbor, kar je v dvorani vzbudilo upravičeno gorenje in zvižganje. Stetje glasov je zahtevalo veliko časa, ker je bilo

treba, po novem, sestevati delnice vsakega člana - delničarja. V prejšnji, ljudski banki, je vsak član imel en sam glas, sedaj pa, v delniški družbi, je glas vsakogar veljaven različno, odvisno pa od števila posedovanih delnic. Na sliki - z včerajšnjega občnega zbora - foto Bumbaca.

NOVA GORICA DANILO KOVAČIČ "ODSTOPI"

Silvan Križman ravnatelj HIT-a

Včeraj pogreb bivšega finančnega direktorja Darka Makuca

Po več kakor dveh letih sodnih in političnih afer o poslovanju novogoriškega HIT-a ima to podjetje od včeraj novega generalnega direktorja. Danilo Kovacik je v petek "odstopil" iz zdravstvenih razlogov. Upravni odbor je na njegovo mesto imenoval Silvana Križmana dosezanega ravnatelja igralništva. Ceprav se je že kar precej časa govorilo o skorajšnji zamenjavi dosedanjega glavnega direktorja, zlasti pa se po obsodbi dveh vodilnih delavcev HIT-a 18. aprila, so v petek krožile zelo različne vesti o dogajanju v velikem novogoriškem podjetju, o pogovorih in prepričevanju Danila Kovacika, ki se zdravi v ljubljanskem Kliničnem centru, naj odstopi. Novinarje, ki so nekaj ur čakali pred obzidjem zaprtimi vrati, kjer je zasedal upravni odbor pod predsedstvom Bojana Albrehta, so o "odstopu" Kovacika in imenovanju Križmana obvestili z zelo kratkim pisnim sporočilom.

Vest o zamenjavi v vodstvu HIT-a je že v petek zvečer sporočila slovenska televizija, dobro

NEUGODNE OCENE IZ TURINA

Vse več je pomislekov glede terminala SNAM

Z različnih strani je bilo v zadnjem času slišati kritične ugotovitve, da je nacrt za plinski terminal, ki ga je predstavila družba SNAM v marsičem pomanjkljiv. Tako stališče izhaja tudi iz ocene, ki jo je izdelala skupina strokovnjakov turinskega zavoda Politecnico po nalogu deželnega odbora. Strokovnjakom so poverili nalogo naj nacrt ocenijo glede posledic ki bi jih imel v prostoru in okolju. Turinski strokovnjaki so mnenje izdali že pred dobrim mesecem dni, vendar podrobnosti zaenkrat še niso znane. Ve se le, da je mnenje v glavnem negativno, kajti nacrt, ki ga je predložila družba SNAM naj bi bil s tega vidika zelo pomanjkljiv. Ocenjevanje je, kakor je mogoče razbrati iz zelo skopih informacij, oteženo, oziroma celo onemogočeno, ker preprosto ni na razpolago točnih ali dokončnih

podatkov.

Niso znani razlogi, zakaj deželna uprava še ni objavila ugotovitve, oziroma mnenja strokovnjakov. Predstavnik SKP v deželni svet Antonaz je preko tiska pozval Dezelu naj ugotovitve vendarle objavi. Po drugi strani pa velja zabeležiti stališče Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF), ki Dezelu poziva, naj na skrajnjem zasedanju konference o storitvah ne da soglasja za začetek postopka za gradnjo terminala. Kakor znano, je družba SNAM pred kratkim vložila formalno prošnjo za pridobivanje soglasij. Zasedanje konference (zasedanje bo v Rimu) naj bi bilo 10. maja.

Tržiška občinska uprava pa je po omenjenem koraku družbe SNAM do nadaljnjega sklenila zamrzniti dogovarjanje o možnostih in pogojih gradnje objekta.

ČRPALKE

Danes bodo na Goriskem obratovale naslednje bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi, 14
ESSO - Ul. Lungo Isonzo, 77
MONTESHELL - Ul. Aquileia, 20
ERG - Ul. sv. Mihaela, 35

AGIP - Ul. Trieste, 174
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito, 43

IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMN
AGIP - Drev. Ven. Giulia

GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste

SKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti (Pieris)

PRIREDITVE

V prostorih **Centra E. Komel** bo jutri, ob 19.30, nastopila 15-letna pianistka **Irena Koblar**, gojenka pri prof. S. Gadjičevu v Kopru.

V občinski sejni dvorani v Gorici bo jutri, ob 18. uri javna razprava na temo **Gorica po volitvah 21. aprila**. Sodelovala bosta odbornik A. Devetag in senator Nereo Battello. Razpravo bo vodil in povezoval novinar A. Barba.

Na **Peci** bosta v soboto 11. t.m. ob 20.30 nastopila moski pevski zbor Skala iz Gabrij in dekliški pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Koncert bo na dvorišču domačije Cantoni (Nardinkina hisa).

IZLETI

Sekcija **VZPI/ANPI Doljamlje in KD Kremenjak** prireja enodnevni avtobusni izlet v Verono in okolico. Izlet bo 26. maja. Prijave sprejemajo Ettore Moro, Mario Croselli ter Karlo in Igor Kobal.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada od 27. aprila do 3. maja 1996.

RODLI SO SE: Francesca Gubana, Ginevra Stori, Noemi Simsig, Serantoni Ilaria, Timothy Carroll Moore in Ennio Quaglia.

UMRLI SO: 79-letni upokojenec Antonio Giacomel, 66-letna gospodinja Maria Francovig vdova Spessot, 49-letna gospodinja Mariagrazia Dominutti, 88-letni upokojenec Francesco Raunich, 75-letna upokojenka Ada Grion vd. Aizza, 87-letna gospodinja Anna Scozai vdova Valletta, 87-letna upokojenka Carolina Clansig vd. Scaffini, 91-letna upokojenka Francesca Brezavsek, 86-letna gospodinja Ida Tromba vd. Grassi, 87-letna upokojenka Velia Simonit vd. Morsan, 92-letna gospodinja Giuseppeina Zambon vd. Huala, 86-letni upokojenec Giuseppe Lucchi, 71-letna upokojenka Iolanda Maria Cotic vd. Cristin, 89-letni upokojenec Bogomil Paulin, 72-letni upokojenec Alessandro Vicenzino, 95-letna gospodinja Iselia Rigo vd. Fiappo, 80-letni upokojenec Vittorio Bellotto.

OBVESTILA

DRUŽBA se dobi v torek, 7. maja ob 19.30 na Placuti.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV vabi člane da se 12. t.m. udeležijo pohoda Steverjan-Gonjace

KD SOVODNJE vabi v torek, 7. maja na redni občni zbor. Skupščina bo ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KINO

GORICA
CORSO 15.15-17.30-19.45-22.00 «La lettera scarlatta».

TRZIC
COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00» Vite strozzate».

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2, Ul. Garzaroli 154, tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405..

Omahnili si kot vihar, ki je podlegel nevihti. Srce boleče krvavi, ker njega ni in ni, a iskra tli...

V knjigi življenja nasega dragega

Milkota Pavlina

smo obrnili zadnji list.

Od njega se bomo poslovili v torek, 7. maja v cerkvi v Pevmi. Pogrebni spreved bo ob 11.30 iz mrliske veže splosne bolnisnice v Gorici.

Po obredu bodo krsto odpeljali v Videm, na kremacijo.

Za njim zalujejo

žena Erika, hčerki Nadja in Nataša, sestra Angela, zeta Ales in Danilo ter drugi sorodniki

Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene! Gorica, 5.5.1996

Tisina, spokojna tisina v srcih nemir, neizmerna bolečina

Hvala Ti nonic za tvojo vedrino in dobro voljo

Maja, Samo, David, Marco in Nikol

Slovensko gospodarsko združenje - Gorica izreka iskreno sozalie odbornici Zvonki Bednar ob smrti dragega očeta

SKGZ se klanja spominu

Bogumila Paulina

antifasista, družbenega delavca in goriskega občinskega svetovalca

Kulturno društvo Jezero in moski pevski zbor Jezero izrekata iskreno sozalie svojemu odborniku Karlu Ferleticu in svojcem ob izgubi drage mame Eme

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ

JUBILEJNI KONCERT

ob 30-letnici delovanja

Kulturni dom, Gorica, danes, 5. maja 1996 ob 17.30

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE

vabi na gledališko predstavo

»TEMNI PAJČOLAN«

(W. S. Maugham)

izvedbi dramskega odseka

SKPD F. B. SEDEJ

in režiji

Emila Aberška

Kulturni dom v Sovodnjah, petek, 10. maja ob 20.30

NOVICE

V Števerjanu se nadaljujejo prireditve ob prvem maju

V Števerjanu se bodo danes nadaljevale prireditve v okviru praznovanja ob 50-letnici KD Briski grič in prvem maju. Tako bo ob 19. uri v Dvoru nastopila plesna skupina "Urska" iz Nove Gorice, zatem pa bo ples z ansamblom Happy day". Društvo Briski grič in sekcija VZ-PI/ANPI ob tem vabita tudi na Spominski pohod Števerjan-Gonjace-Števerjan, ki bo prihodnjo nedeljo, 12. t.m.

Koncert v muzeju v Fari

Na pobudo združenja USCI in pod pokroviteljstvom občinske uprave v Fari bo danes ob 11. uri v muzeju v Fari koncert vokalne skupine Wind Rose iz Ronk, ki bo izvajal niz irskih, angleskih in ameriških pesmi. V nedeljo, 12. t.m. bo v muzeju nastopil mesani pevski zbor Hrast iz Doberdoba, pod vodstvom Hilarija Lavrencića in predstavil splet slovenskih narodnih in umetnih pesmi.

Predavanje o bančništvu

Agencija za mlade in KGM prireja jutri, ob 20. uri v Dijaskem domu, drugo iz niza izobraževalnih predavanj. Novinar Marko Waltritsch bo govoril o spremembah v italijanskem bancnem sistemu, o procesu reorganizacije italijanskih bank o združevanju s ciljem večje konkurenčne sposobnosti v evropskem in svetovnem prostoru. Govor bo tudi o goriski stvarnosti in vlogi krajevnih bank. Agencija je v petek že priredila predavanje o marketingu.

Trofejna soška postrv

Pred tremi tedni je 16-član Zdrženja sportnih ribičev Vipava Giacomo Brumat, v Soci pri Gradiscu ujel soko postrv dolgo 70 centimetrov in težko 4, 8 kilograma. Giacomo, ki ima ozje sorodnike v Sovodnjah, je na ulov upravičeno ponosen, saj je prava soška postrv take dimenzije, posebno v spodnjem toku reke, redkost. Sicer pa se bodo člani ZSR Vipava prav kmalu lahko pomerili v lovu na postrv. Končno so si pridobili dovoljenje za tekmovalje na Vipavi, Tekmovalje bo 12. maja. S prijavi (v gostilni Rubijski grad) je treba pohiteti, kajti zadnji rok je 7. t.m.

GORICA / NASTAL JE PRED TRIDESETIMI LETI

Jubilej zbora Mirka Fileja

Danes koncert v Kulturnem domu

Člani moškega pevskega zbora Mirko Filej slavijo letos visok jubilej, 30-letnico delovanja. V kroniki zbora je kot prvi nastop zabeležen koncert 9. oktobra 1966, v Kromberku, ob odkritju spomenika Vinku Vodopivcu. Od tedaj so si nastopi sledili drug za drugim, iz leta v leto, iz kraja v kraj. Vsekakor se je zbor v teh treh desetletjih trdno zasedel v goriskem pevskem prostoru in se podal se mnogokam drugam. Pevcem je v posebno lepem spominu sodelovanje na reviji Nasa pesem v Mariboru, kjer so kar dvakrat prejeli bronasto kolajno. Ponosni so tudi na drugo mesto v polifoniji in drugo mesto za folklorne pesmi na medna-

rodnem tekmovanju C.A. Seghizzi v Gorici. Nepozabna pa so tudi doživlja z dvakratnega gostovanja med rojaki v Belgiji.

Zbor se je rodil sredi šestdesetih let iz takorekoč samodejnega pevskega navdušenja in potrebe po moškem zboru, ki jo je čutil ze pokojni profesor Mirko Filej, po katerem zbor nosi ime. Od samega nastanka zbor vodi Zdravko Klanjscek. Združuje pa pevce iz Gorice in okoljskih krajev, največ iz Rupe in Peci. Tri desetletja, torej od samega začetka, so v zboru Ludvik in Vitko Cevdek in Josko Maraz. V tako dolgem časovnem razponu se je v zboru zvrstilo lepo število dobrih pev-

cev, saj je v najboljših casih zbor stal tudi cez 40 glasov. Generacijsko krizo je zbor uspešno prestopal in se v jubilejnem letu predstavlja pomlajen in številčno okrepljen, z 32 člani v polnostevilnem sestavu.

Danes popoldne, ob 17.30, bo moski pevski zbor Mirko Filej pel na jubilejnem koncertu v goriskem Kulturnem domu. Predstavil bo šestnajst pesmi, ki so seveda le prerez bogatega repertoarja, ki obsega blizu 200 pesmi. Tudi tokrat se bomo sprehodili med znanimi in manj znanimi skladbami, posegli v železni spored, od slovenskih do furlanskih pesmi, od polifonije do folklorne, od Gallusa do Simonitija. (P.B.)

TV Primorka: Oddaja o Briskem griču

Televizija Primorka bo jutri, ob 18.30, predvajala zapis o 50-letnici kulturnega društva Briski grič ter o prireditvah, ki so jih v Števerjanu pripravili ob letosnjem prvem maju. Voditelj oddaje se bo pogovarjal z Aldom Ruplom, urednikom "Kronike", ki je izšla ob okrogli obletnici ter z Ivanom in Majom Humar.

Dvesto kmetov z Goriškega bo sodelovalo na velikem skupnem shodu v Milanu

Tudi kmetje z Goriškega se bodo udeležili vsedržavnega zborovanja za ovrednotenje kmetijstva, ki bo v sredo v Milanu. Pravzaprav bodo v državi tri osrednja zborovanja, ki jih skupaj pripravljajo tri strokovne organizacije kmetov, Coldiretti, Confagricoltura in Confederazione italiana agricoltori. V Milan bo odpotovalo okrog 200 kmetov in to z avtobusi, so povedali na včerajšnjem srečanju. Kmetje zahtevajo od vlade in parlamenta, da izdelata jasne smernice kmetijske politike, da poenostavita predpise in da v sedanjem kriznem stanju govedoreje priskociata na pomoč hitro in uspešno. Poleg splošnih zadev s katerimi se vbada kmetijstvo na vsedržavni ravni, predstavniki stanovskih organizacij na Goriškem opozarjajo se na specifično problematiko, zlasti na potrebo po ureditvi in posodobitvi namakalnega sistema.

OBISK IZ BELJAKA

Po osemdesetih letih obudili spomin na rojake

Pred spomenikom v Hrušci

Prejšnjo soboto se je na Oslavju mudila večja skupina Avstrijcev iz Beljaka. V ta kraj v Brdih je nase severne sosedje pripeljala radovednost, ki jo je sprožil članek, ki je pred kakim mesecem izšel v celovskem časopisu "Kleine Zeitung". Ta koroski časopis je kar pol strani namenil nekoliko skrivnostnemu avstrijskemu spomeniku iz prve svetovne vojne. Gostje iz Beljaka so sicer člani združenja "Kaertner Freiwilligen Schuetzen" in negujejo tradicijo enote prostovoljnih strelcev-crnovojnikov, ki se je proslavila zlasti v prvih dneh vojne z Italijo.

Za dobro počutje gostov iz Koroskega sta poskrbeli prosvetni društvi Nas prapor iz Pevme ter Sabotin iz Stmavra, medtem ko je dobrodoslico gostom izrekel predsednik krajevne skupnosti Silvan Primožic.

Na avstro-ogrske spomenik, ki je kljub svojim castitljivim osemdesetim letom, se zelo dobro ohranjen, ob Beljaci položili venec, moski pevski zbor iz Stmavra pa je zapel dve slovenski priloznostni pesmi. Po slovesnosti so si gostje ogledali se nekatere odseke oslavskega bojišca ter z zanimanjem prisluhnili pripovedi Vilija Princica, ki je v strnjeni obliki in ob pomoči prevajalcev prof. Nadje Pavlin in prof. Joska Savlija, obrazložil potek vojnih operacij na tem predelu fronte. Po kosilu v domačem kmečkem turizmu in po izmenjavi daril, so gostje odpotovali v Palmanovo, kjer so položili venec se na tamkajšnjem velikem pokopališču avstroogrske vojakov. Ob slovesu so obljubili, da bodo na Oslavje se prišli. Na sliki - slovesnost ob spomeniku v Hrušci. (VIP)

OD 23. DO 29. MARCA SO BILI NA ENOTEDENSKEM IZLETU NA SICILIJI

Licejci odkrivali Magno Grecio

Prenovljena manufakturna trgovina

GORICA - Korzo Verdi 91

Najnovejši vzorci metrskega blaga znanih modnih hiš, tudi za svečane priložnosti in poroke.

Teden dni, od 23. do 29. marca so dijaki in profesorji klasične gimnazije-liceja Primož Trubar preživeli na solskem izletu na sončni Siciliji, bogati na spomenikih in pričevanjih iz preteklosti, izredno zanimivih za usmeritev te sole. Na Siciliji je bil namreč center Magne Grecie, sistema grških kolonij na zahodu; v rimskem času pa je dezela postala zitnica Italije. Spet je zazivila pod Arabci in Normani ter je do konca srednjega

veka bila stalno jabolko spora med različnimi evropskimi dinastijami. Razvila je, tudi zaradi svoje lege in odmaknenosti, dokaj samostojno umetnost, običaje in družbo, ki se ohranjajo deloma se danes.

A pogledimo podrobnosti, kako je potekal naš izlet! Utrujena a vesela družina se je po 21 urah vožnje z vlakom le pripeljala v Catanio, eno izmed prvih grških kolonij.

V programu je bil na prvem mestu ogled vulkana Etna, 3323 metrov visokega kralja nad široko okolico. Proti večeru pa je vse očaralo mestce Acireale z občinsko palačo in stolnico v baročnem slogu, predvsem pa Corso Umberto I in mestni park Belvedere.

Osrednji del izleta se je pričel sele naslednjega dne v Sirakuzah. Mesto je nekoc veljalo za eno izmed najvažnejših grških kolonij. V arheološkem parku turisti lahko vidijo grsko gleda-

lišce (4. stol. pr. Kr), rimski amfiteater (avgustejška doba) in latomije, kamnolome. Tu stoji Dionizijevo uho, ogromna umetna votlina, v kateri se odlično širi zvok od tal do 30-metrškega stropa. Obisk se je končal na nekdanjem otoku Ortigia, ki je najstarejši del mesta. Pred glavnim trgov se dviga stolnica sv. Petra in Pavla. Nastala je iz grškega templja, ceprav ima danes baročno pročelje. Naj omenim se izvir sladke vode le nekaj metrov od morja in baročni center.

Cetrti dan zjutraj je bil na vrsti ogled Taormine. Stevilni objekti potrjujejo prisotnost različnih ljudstev in kultur: grški teater (3. stol. pr Kr.) so Rimljani v 2. stoletju po Kr. spremenili, da bi bil uporaben za njihove prireditve. Tudi Odeon je iz rimskega obdobja. Palazzo Duca di Santo Stefano (14.-15. stol) kaže na arabsko-normanske usedline. Bolj izrazite znake pove-

zanosti z evropsko umetnostjo pa najdemo v stolnici (14. in 15. stol) v romansko-gotskem slogu.

Do povratka v rimski čas je prišlo v Piazza Armerina, ob krasnih talnih mozaikih, ki so se ohranili v rimski vili, ki je bila več stoletij zasuta pod plazom. Ze sami zidovi stavbe dajejo podobno njene nekdanje lepote in velicine.

Spet smo se casovno pomaknili za nekaj stoletij nazaj, naslednjega dne, ko smo se povzpeli na dolino templjev ob Agrigentu (dolina, ker je v primerjavi z mestom nize, a je vseeno na gricu). Tu se (bolj ali manj) cvrstostojijo Junonin tempelj z zrtvenikom, tempelj Sloge, obzidje z nekropolo, Heraklejev tempelj, ogromen, žal porusen Zevsov tempelj, tempelj Kastorja in Poluksa ter Demetrin tempelj.

Pred prihodom v Palermo je bil se cas za obisk mesta Monreale. Normanska stolnica ohranja

cudovito okrasje notranjih površin ladij in prefinjeno zunanost abside, vse v arabsko-normanskem slogu.

Ze je prišel zadnji dan bivanja na Siciliji in ze je glavno mesto Palermo razkrilo svoje zgodovinsko bogastvo. Najvec spomenikov je iz arabskega in normanskega obdobja, ko je prestolnica najbolj zablestela: Palazzo dei Normanni in Cappella palatina, cerkvi San Giovanni degli Eremiti, ki je najprej bila moseja, San Cataldo, stolnica z grobnico Friderika II in se marsikaj. Nekateri izletniki so pred odhodom obiskali ulice s trznicami, kjer je res prišlo do neposrednega stika z življenjem v teh krajih.

Sicilijo se splaca obiskati, a le ce se otresemo predsodkov, ki nastajajo ob prebiranju casopisov in gledanju televizijskih oddaj in ki gotovo ne spadajo v kulturno dediscino dezele. (Matjaz Klemse).

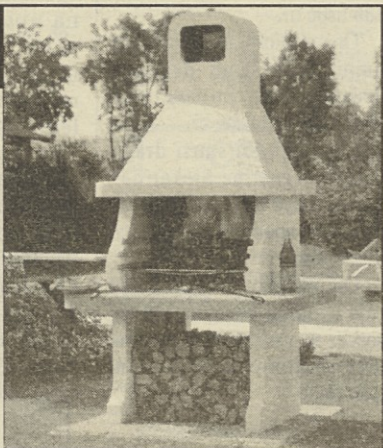
BETONPRESS

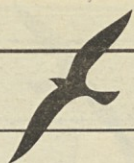
FARRA D'ISONZO - Ul. Gorizia 146
(ob državni cesti Gorica - Gradisca) - Tel. 0481-888027

ploščice - sanitarije - kadi za hidromasažo - armature - kopalniška oprema - vrtna oprema - ter kamini

in peči

CAMINETTI®
MONTEGRAPPA

UTRJEVANJE BOSANSKE FEDERACIJE

Hitreje do skupnih obrambnih zakonov

Nato miri razgrete duhove v Dobrinji

SARAJEVO, ZAGREB (Reuter, B. Ž.) - Medtem ko so se muslimanski in hrvaski voditelji sporazumeli, da bodo začeli hitreje izpolnjevati obveznosti do bosanske federacije, so morali v sarajevskem predmestju Dobrinja zaradi spopadov med Muslimani in Srbi posredovati Natovi oklepniki in tanki.

Do incidenta je prislo ob problematični meji med muslimansko in srbsko skupnostjo. Neznanci so najprej ranili nekega Muslimana, pozneje pa je bil v eksploziji treh ročnih bomb ranjen tudi neki srbski prebivalec. Francoski pripadniki Nata so zato z lahkimi oklepniki in tanki obkolili stanovanjski blok na muslimanski strani razmejitvene črte. Francoski polkovnik Bertrand Madoux je povedal, da so se za takšen korak odločili iz varnostnih razlogov. Poskušali so namreč preprečiti, da bi morebitni napadalci pobegnili. Na prizorišče sta pozneje prispele se bosanska policija in policija Združenih narodov, ki sta začeli preiskavo.

O poteku meje med Srbi, Hrvati in Muslimani se v Dobrinji se niso dogovorili. Razmejitvena črta v nekaterih delih poteka celo čez stanovanjske bloke in zasebne hiše. Prebivalci se zato bojijo, da bodo morali zaradi določitve nove meje nekateri od njih zapustiti svoje domove. Policija Združenih narodov poroča, da so se v zadnjem času napetosti na tem območju zelo zaostrile.

Medtem so se včeraj Muslimani in Hrvatje sporazumeli, da bodo utrdili bosansko federacijo. Hrvatski premier Zlatko Matosa in njegov bosanski kolega Hasan Muratović sta v Zagrebu podpisala sporazum o čimprejšnjem sprejemu skupnih obrambnih zakonov, ki bodo omogočili vzpostavitev celovite

muslimansko-hrvaske vojske, in oblikovanju kantonov znotraj bosanske federacije. Hrvatska in muslimanska stran se pogovarjata tudi o oblikovanju skupne komisije za obnovo, ki naj bi dodatno prispevala k utrditvi muslimansko-hrvaske federacije. V Zagrebu so se dogovorili tudi o čimprejšnjem začetku izvajanja načrta za vrnitev žrtev etničnega čiščenja na njihove domove v Jajcu in Stolcu, ki sta pod hrvaskim nadzorom, ter Travniku in Bugojnu, ki sta pod muslimansko oblastjo. Obe strani pričakujeta, da jima bodo pri vračanju beguncev pomagali Visoki komisariat ZN za begunce in mednarodne finančne ustanove. »Sporazumeli smo se, da se ne bomo ustavili, dokler ne bo vrnitev zagotovljena vsem beguncem,« je dejal Izetbegović. »Seveda obstajajo tudi neresena vprašanja, vendar so v primerjavi s tem, kar smo dosegli, zanemarljiva,« je menil Tudman.

Mir v sarajevskem predmestju Dobrinja je odvisen od lforjevih vojakov (Reuter)

Ruski predsednik bi si rad mesec dni pred volitvami zagotovil tudi podporo demokratično usmerjenih protikandidatov (Reuter)

RUSKA PREDVOLILNA KAMPANJA

Jelcin snubi Javlinskega

Liberalni tabor drobi vojna v Čečeniji, kjer je včeraj padlo 20 upornikov

MOSKVA (Reuter, M. S.) - Ruski predsednik Boris Jelcin je včeraj napovedal novo strategijo v boju s komunističnim protikandidatom na junijskih volitvah Genadijem Zjuganovom in pozval vodilne predsedniške kandidate demokratičnega tabora, naj združijo svoje moči. Toda njegov glavni tekmec v protikomunističnih vrstah Grigorij Javlinski je že izrazil dvom v uspeh taksnega zavezništva.

Jelcin je na predvolilnem zborovanju v južnoruskem mestu Astrahan svojim privrzcem sporočil, da pripravlja predvolilno zvezo z Javlinskim, vendar ni pojasnil, kako si predstavlja takšno partnerstvo. »Z Javlinskim sva se že sesla in se združujeva,« je izjavil Jelcin. Javlinski se je kmalu po tem odzval na Jelcinovo trditve. »Niti

besede nisva spregovorila o tem, da bi umaknil svojo kandidaturo,« je izjavil za radio Majak

Vendar pa že dejstvo, da Jelcin o zavezništvu razpravlja z enim od najostrejših kritikov dosedanjih gospodarskih reform, dokazuje, da v ruskih liberalnih krogih vlada preplah. Zjuganov, ki lahko računa na izredno stabilen

in motiviran del volilnega telesa, se naprej prepričljivo vodi v predvolilnih raziskavah javnega mnenja. Razdrobljeni liberalni tabor pa nikakor ne more razbiti apatije med svojim privrzcem.

Samozavestni Zjuganov je zato Jelcinu predlagal srečanje pred televizijskimi kamerami. Razprava »brez svetovalcev in pomočnikov« naj bi ruskim volilcem pomagala, da bi se lažje odločili, kateremu kandidatu naj namenijo podporo. Jelcin je prek novinarjev v Astrahanu izrazil gladko zavrnitev. »Trideset let sem bil komunist in slišal sem toliko te demago-

gije, da je danes, s svojega demokratičnega zornega kota, ne prenesem več.«

Jelcin je se izrazil upanje, da ga bosta na volitvah podprla tudi druga dva vodilna nekomunistična kandidata, general Aleksander Lebed in Svjatoslav Fjodorov. »Upam, da se bodo vsi trije pridružili predsedniškemu stabu,« je izjavil Jelcin, ki je se napovedal, da bo konec meseca obiskal Čečenijo, kjer so včeraj znova divjali ostri boji. Najmanj dvajset upornikov je izgubilo življenje v napadu na konvoj oklepnikov ruske vojske, ki je tudi včeraj silovito obstreljevala čečensko mesto Urus Martan.

RAZMIŠLJANJE O NOVI ATLANTSKI POBUDI

Branika zahodne civilizacije pred veliko preizkušnjo

Na tretjem kongresu Nove atlantske pobude, ki se je včeraj začel v Pragi, je češki predsednik Vaclav Havel od zahodnih voditeljev zahteval, naj sprejmejo resitve za siritve Severnoatlantske zveze na vzhod Evrope. Vprašanje siritve edinega preostalega vojskega bloka na države nekdanje nasprotnice pa ne bo edina tema razprav na praskem kongresu. Nova atlantska pobuda je namreč forum, ki si prizadeva za krepitev sodelovanja med Evropo in Severno Ameriko tudi na drugih področjih, svoj pogled na takšno zblizevanje sovražnikov iz časa hladne vojne pa je v casniku Wall Street Journal Europe predstavil dolgoletni ameriški diplomat Edward Streater.

Več sto uglednih nekdanjih in sedanjih državljanov iz Evrope in Severne Amerike bo v Pragi na kongresu Nove atlantske pobude skušalo oblikovati nove smernice za krepitev trgovine, varnosti in političnega sodelovanja, kar naj bi utrdilo moč Zahoda in spodbudilo razvoj Vzhoda.

Neustrezni odgovori na nove razmere

Hladna vojna je bila obdobje jasnih ločnic in razlik. Zdaj je vse skupaj bolj zapleteno, problemi pa so zelo soodvisni. Nekateri so celo podvo-

mili v obstoj Zahoda, saj je njegovo enotnost omogočala tudi nenehno navzoča groznja Sovjetske zveze - ki pa je ni več. Če je ta dvom upravičen, tudi ne moremo govoriti o sposobnosti zahodnih držav, da enotno odgovorijo na izzive, ki so se pojavili v zadnjih letih. Čeprav je v teh razmišljanjih samo del resnice, je treba priznati, da sta trenutna negotovost in nestabilnost posledici neodločnosti ter samozaverovanosti Zahoda. Primera taksnega mlačnega ravnanja sta dolgotrajno iskanje miru v nekdanji Jugoslaviji in nevarna vrnitev nekdanjih komunistov na visoke položaje v vzhodni Evropi, »bolezenski znak« pa je tudi razočaranje javnosti zaradi nepričljive politike državnikov v zahodni Evropi in Severni Ameriki. Vseeno ni razlogov za preplah ali začetek iskanja naše nacionalne identitete in sprasevanja o smiselnosti članstva v atlantski skupnosti. Zahod nedvomno obstaja. O tem se nam ni treba vsak dan sprasevati, saj ga predstavljajo številne vrednote in zgodovinske izkušnje. Njegov obstoj ni in nikoli ni bil odvisen od skupnega sovražnika. Vojska nevarnosti je bila vzrok, da se je atlantska skupnost povežala tako, kot se je, ni pa imela nicesar opraviti z oblikovanjem skupne atlantske civilizacije, ki je obstajala že prej. Ta civilizacija temelji na svobodi in z njo povezanimi dejavniki: svobodnim tr-

govanjem, svobodo izražanja, svobodo znanstvenega raziskovanja. Vendar pa moramo ostati budni in ohranjati te oblike svobode, sicer bo zahodna civilizacija propadla.

Temeljna načela atlantske pobude

To nalogo so si zadali »duhovni očetje« Nove atlantske pobude, med katerimi so tudi Margaret Thatcher, Vaclav Havel, Helmut Schmidt, Leszek Balcerowicz, Henry Kissinger in George Schultz. Nasteti imajo najbrž različna mnenja o vsebini pobude, osebno pa menim, da bi morala zagovarjati štiri temeljna načela.

Prvič: Evropejci in Američani morajo doumeti, da je navzočnost ameriške vojske v Evropi nujna za učinkovito reševanje sporov. Sele okrutna vojna v srcu Stare celine je omajala evropsko prepričanje, da je navzočnost ameriške vojske v Evropi nepotrebna. Nekateri kljub vsemu nočejo spoznati, da Evropa (se) ne more nadomestiti ameriške vojske moči, četudi bi nemudoma nehala krciti svoje obrambne proračune. Drugič: srednjeevropske države, ki so se najbolj približale Zahodu, moramo čimprej sprejeti v atlantsko okrilje. Z njimi smo neustrezno ravnali - ponudbe, ki ne predivdevajo polnopravnega članstva v Natu ali EU, so ponižujoče. Tem državam moramo omogočiti, da si z udeležbo na skupnem evropskem trgu po-

magajo pri zdravljenju posledic prehodnega obdobja, potrebujejo pa tudi varnost, ki jo zagotavlja Nato. Tretjič: skladno z ozemeljsko siritvijo se mora razširiti tudi vloga zveze Nato. Številne nevarnosti nam namreč grozijo iz okolij, ki ne sodijo na tradicionalno območje Natovega delovanja. Soglasje o siritvi vloge sicer obstaja, morali pa bi predvideti, da bo treba s siritvijo članstva dovoliti tudi sklepanje »koalicij volje«, ko se bodo pojavile okoliščine, ki bodo pomenile grožnjo samo za nekatere, ne pa za vse članice. Četrto: ZDA in Evropa morata s skupno voljo zavreči protekcionistično demagogijo in liberalizirati svetovno trgovino, kar bo dalo atlantski skupnosti novo gospodarsko in politično razsežnost. Če bomo dovolj pogumni pri vzpostavljanju cezatatlantske trgovinske skupnosti, ki bi ustrezala tudi japonski in azijskim »tigrom«, bomo bogato nagrajeni.

Ko predstavljam svoje zamisli o namenih Nove atlantske pobude, moram izraziti svoje trdno prepričanje, da so se najhujše tragedije v tem stoletju zgodile po tem, ko sta se Evropa in Amerika razšli. Nočne more so izginile sele, ko so se ZDA trdno zasidrale na mednarodnem prizorišču. Morebitne koristi so preveč velike in izgube preveč zastrašujoče, da ne bi izkoristili priložnosti in začeli graditi Atlantsko prostotrgovinsko območje ter siriti zveze Nato.

Le kdo bi lahko kuhal mulo in na koncu brcnil

BOŽO KOVAC

Kocka se ni padla in zgodba se ni končala. Taksne komentarje je slisati po odstopu generalnega direktorja novogoriškega Hita. Morda so takšni pogledi preveč bojevit ali pa preveč črnogledi, vendar skušajo biti podkrepljeni in prepričljivi. Kot je na primer dejal eden izmed poznavalcev igralništva v

Sloveniji in za mejo, bodo o usodi Hita odločale koristi v sosesčini. Če jim dosedanje majanje slovenskega igralništva in povrh se dve življenji zadosčajo, bo poslej mir. V nasprotnem primeru se bo zgodba nadaljevala.

Ocena se zdi groba in klice po podrobnejših pojasnilih, saj hoče reci, da so slovenski kritiki uspešnih igralnic nadvse zagnano poceli tisto, kar bi si od njih upali samo zeleti onstran državne meje. Področje je koclivo in pogledi te vrste so morda predvsem posledica nemoci in grenkobe pri prizadetih.

Dovolj pojasnil za obstreljevanje novogoriškega uspešnega in drugih donosnih igralnic bi lahko našli tudi doma in ni treba ponje v tujino. Ščasoma se bodo najbrž zbrali v rokah kaksnega analitika domačih razmer, ki jih bo znal postaviti v verodostojno zgradbo. Za to priloznost pa bi vendarle uporabili vsaj eno.

Zdi se namreč, da je eden od vzrokov za zaplete okoli Hita ali pa zgolj stranskih učinkov petelinji boj. Skodo je povzročil, če bi se naprej ostali pri metafori, z izbiro napačne lokacije. Namesto da bi se dogajal na prostem in pred očmi gledalcev, ki bi lahko stavili na zmagovalca, so se petelini spopadli kar v tesnem kokosnjaku. Letelo je perje in v splošnem pretepu je bilo ranjenih tudi nekaj kokosi. Ena od njih je nesla zlata jajca. Kdo ve, ali jih bo se.

Kdor stoji na trdnih tleh in hladno steje denarje, bi najbrž rekel, da se v tem pogledu ni nič spremenilo. Navsezadnje so v Hitu samo spremenili vodstvo in življenje teče dalje. Sliši se kar prepričljivo, vendar ima trditve pomanjkljivost, ki bi lahko postala tudi splošna, če to že ni. Uspešni menedžerji radi rečejo, da je vse odvisno od ljudi. Denarja je na svetu dovolj, potrebni pa so sposobni in motivirani ljudje, ki ga znajo pobrati. Skratka, cloveski faktor. V tem pogledu pa ima Hitova zgodba pomanjkljivost. Dosedanji generalni direktor Hita, ki se zdalec ni bil brez napak, kot pravijo celo njegovi zagovorniki, je namreč odšel brez pravega slovesa. Ze res, da bo se ostal v Hitu, vendar ne bo več vodnik in vrhovna oblast. Ve se pa, da je iz bifeja ustvaril igralniški imperij in veliko prispeval, da je v slovensko javno blagajno prislo precej milijard italijanskih lir, nič koliko ljudi na Goriškem pa je dobilo dober kruh. Če taksnemu clovesku odgovorni za blaginjo Slovenije ali vsaj Goriške ne znajo javno reci, razumemo, da je čas za odhod, očitno se je nabralo preveč napak, vendar hvala, ker ste storili to in to, potem ni treba pričakovati, da bo veliko ljudi zastavljalo svojo kožo za zamisli, ki se jim zdijo smiselne in podjetniško utemeljene. Rajsji bodo mislili na dober zaslužek in varno krmarjenje skozi delovno dobo.

Morda je to celo pravi, sodobni pristop. Navsezadnje je ravnodušnost do ljudi in njihovih stisk ena od značilnosti mobilne generacije. Prav tako pa je ena od značilnosti sedanjega časa pomanjkanje vizij, ki bi vlekle naprej, seveda ne taksnih, ki bi v imenu pravici in podobnih vrednot ukinjale trg in druge sestavine kompetitivnih in zato uspešnih družb, pač pa zamisli, ki se ne bi zadovoljile zgolj s tem, da vse probleme, norosti, negotovosti in stiske opravičujejo s tranzicijo kot že zdavnaj natančno načrtano potjo. Če bi pogledali v dušo takšni brezbriznosti do ljudi in pojasnjevanjem problemov brez pravih zamisli, bi na koncu morda prisli celo do poraznega spoznanja, da na Slovenskem se vedno razsaja geslo »Za nami potop«.

Ljudje, ki ne sodijo v družbeno smetano ali pa so bili iz nje izvrženi, v taksnih odnosih seveda nimajo druge vloge, kot da so delovna sila ali pa vsakih nekaj let volivci in takrat si lahko dajo duška. Taksna priloznost bi lahko bili tudi volilni referendum. Politiki jih ponujajo zelo sirokogrudno, vendar utegnejo potegniti krajši konec. Ob »poizvedovalnem referendumu« o lokalni samoupravi niso upoštevali ljudskega mnenja, Slovenci pa so laho kot papeževa mula (seveda iz zgodbe Alphonsa Daudeta). Dolga leta je potrpežljivo čakala, da je lahko brcnila cloveka, ki se ji je zameril.

DAN SLOVENSKE VOJSKE / OSREDNJA PRIREDITEV S PRELETOM LETAL IN HELIKOPTERJEV

Čaka nas še veliko dela

Kacin: Spoštovati moramo izkušnje in skrbno negovati vrednote

LJUBLJANA - Ob 15. maju, dnevu Slovenske vojske, je včeraj v vojašnici Franca Rozmana Staneta potekala osrednja slovesnost. Udeležili so se je predsednik države Milan Kučan, svojci padlih v osamosvojitveni vojni, poslanci državnega zbora in državnega sveta, člani manevrske strukture narodne zaščite, veterani vojne za Slovenijo, udeleženci NOB in castniki, podcastniki, vojaki in mornarji Slovenske vojske ter vojaški ataseji dvanajstih držav. Na slovesnosti so gostom predstavili tudi novo opremo.

Potem ko so doskocili padalci z državno zastavo, ko je bil postroj esalonov in castne cete postavljen in ko so se zbrali povabljeni, so fanfare naznanile prihod castnega gosta, predsednika države Milana Kučana. Ko je ta sprejel poročilo poveljnika castne cete, so zadonele stiri topovske salve. Po državni himni in dvigu zastave je imel obrambni minister Jelko Kacin slavnostni govor. »15. maja leta 1991 smo z ustanovitvijo prvih dveh učnih centrov - na-

Igu pri Ljubljani in v Pekrah pri Mariboru - uresnili enega zadnjih in zelo pomembnih korakov pri uresničevanju plebiscitarne volje državljanov Republike Slovenije. Takrat je slovenska teritorialna obramba začela svoj preporod v pravo in edino slovensko vojsko,« je v uvodu poudaril minister Kacin. »Ko se danes pogovarjamo o Natu, je Slovenska vojska eden od dokazov, da izpolnjujemo pomembne pogoje za polnopravno članstvo, toda danes nismo v Natu, zato se bomo morali braniti sami - kot vedno doslej. Potrebujemo svoj lastni obrambni sistem. Slovenija ni največja država v Evropi in slovenska vojska ni največja, se manj pa najmodernejša med vojskami. Je pa naša in je vojska, ki je v zadnjih petih letih prehodila opazno razvojno pot.«

O usposabljanju kadrov je Jelko Kacin dejal: »Imamo castnike, ki se uspešno solajo, tudi na tujem, imamo povelj-nike, ki govorijo in znajo poveljevati tudi v tujem jeziku, imamo vse več pravih vojakov, ki se v ničemer ne razli-

kujejo od poklicnih kolegov na Zahodu. V Poljajah se sola prva generacija udeležencev generalstabnega tečaja Slovenske vojske, ki prevzema nova znanja in spoznanja o vodenju ter poveljstvih in vojnih enotah. Slovenska vojska se ne ukvarja s politiko in stranka-

mi, srečuje pa se z zahtevami, ki jih prinaša Sloveniji leto 2000.« Minister Kacin je poudaril, da je treba spoštovati izkušnje in skrbno negovati vrednote. »Marsikaj smo že storili, veliko se moramo, doslej doseženi uspehi pa so spodbuda in obveza, da stori-

mo se več,« je na koncu govora poudaril minister Kacin.

V vojašnici Moste Polje pa je potekala prireditev, na kateri so sodelovala tudi letala in helikopterji Slovenske vojske, ki so območje Ljubljane preletavala na nizkih višinah.

(N. R., Foto: B. Reya)

ZDRAVSTVO / MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER

Še vedno ženski poklic

Sestre pomembno vplivajo na potek zdravljenja, a so prevečkrat v ozadju

LJUBLJANA - Medicinske sestre in babice imajo pomembno vlogo pri utrjevanju zdravja, preprečevanju obolenj, soodgovorne so za rehabilitacijo in so hkrati zdravstvene negovalke. Poklicu, ki ni lahek, je posvečen današnji dan, 12. maj - mednarodni dan medicinskih sester. V Sloveniji ima babištvo in seststvo dolgo tradicijo - babisko solo smo imeli že leta 1753. O tem, kakšen je položaj sester in babic danes, smo se pogovarjali z glavno sestro Kliničnega centra v Ljubljani Polono Zupancic.

Temeljite spremembe v organizaciji zdravstvene službe v Evropi postavljajo tudi pred medicinske sestre nekaj ključnih nalog. Generalni direktor Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo, J. E. Asvall, je zapisal, da največ vprašanje, ali bodo sestre spremenile svojo strokovno prakso, pač pa, kako bodo to storile in kako pomemben bo njihov delež v zdravstvenem varstvu v prihodnje.

Spremembam se prilagajamo tudi v Sloveniji. Slovenske medicinske sestre so organizirane v zbornici zdravstvene nege, ki je tudi članica mednarodnega sveta ICN. »Naše naloge so jasne,« pravi Polona Zupancic, »saj nezadržno stopamo po razvojni poti boljše organizacije dela, in sicer z dvigovanjem kakovosti in z vse večjo strokovno zavestjo, da moramo tudi na našem področju ravnati gospodarno.« Seveda pa morajo predvsem zadovoljiti bolnišnične potrebe tako v času bolezni kot zdravja. Poklic medicinske sestre je včasih, kar zadeva strokovnost, zapostavljen, poleg tega ni tako transparenten kot medicina. »Vedno smo nekako v ozadju, čeprav imamo velik vpliv na uspeh

zdravljenja v diagnostiki in celotnem terapevtsko-rehabilitacijskem programu,« pravi glavna sestra KC. Zdaj ko namerava zavod za zdravstveno zavarovanje vzpostaviti novo klasifikacijo zdravstvenih storitev, si prizadevajo, da bi se tudi njihova dejavnost prikazala v storitvenem delu, z zdravniki pa se pogajajo o samostojnosti vodenja sestrskes službe. S pomočjo jasno organizirane sheme naj bi se njihovo delo učinkoviteje organiziralo v strukturi in procesu, kar bi pomenilo možnost premeščanja posameznih zaposlenih v okviru organizacijskega oddelka. Gre tudi, kot pravi Polona Zupancic, za izkoriščenost skupne opreme, kajti nekateri imajo možnosti in so se opremili, drugi pa ne, zaradi česar tudi oskrba zdravstvene nege ni povsod enaka. Z novim pristopom bi lahko opremo učinkoviteje uporabljali.

»S pomanjkanjem medicinskih sester se nenehno srečujemo,« pravi Polona Zupancic, »in če nas blokirajo organizacijski plотовi, ne moremo delovati enovito.« Najpomembnejše pa je nenehno izobraževanje, ki ni le teoretično, marveč tudi praktično. »Če ho-

ces pridobivati kakovost in strokovnost, se je treba premikati z manj zahtevnih enot na bolj zahtevne,« poudarja sogovornica, a trenutne možnosti za to niso velike. Zdaj, ko je v pripravi novi statut KC, si kot glavna sestra osrednje slovenske vrhunske zdravstvene ustanove prizadeva, da bi bila tudi v njenem okviru služba za zdravstveno nego organizirana in prilagojena zahtevam po večji učinkovitosti, strokovnosti in kakovosti.

Na vprašanje, kaj storiti, da bi preprečili beg kadra - največja kriza vlada v enotah za intenzivno terapijo in v operativni dejavnosti - Polona Zupancic odgovarja, da bi morali vzpostaviti učinkovito politiko kadrovanja in stipendiranja; da za to trenutno ni velikega interesa, je najbrž kriv tudi solski sistem, ki naj bi v naslednjih petih letih stvari jasneje postavil na svoje mesto. To in tudi solanje srednjih medicinskih sester ob delu pa je povezano z denarjem, ki ga kronično primanjkuje.

Poklic medicinske sestre je še vedno izrazito ženski poklic, toda na določenih področjih, kot sta dializna in reševalna dejavnost, prevladujejo moski. »Ko bo cena našega dela primerljiva z drugimi poklici in primerna izobrazbeni stopnji, se bo bržkone za ta poklic odločalo tudi več fantov,« meni glavna sestra KC. Toliko bolj ji jih potrebovali tudi zato, ker je zdravstvena nega fizi-

Poklic medicinske sestre je, kar zadeva strokovnost, velikokrat zapostavljen (Foto: Barbara Reya)

cno obremenjujoč poklic, če stresov in psihične zahtevnosti sploh ne omenjamo. Kljub temu je Polona Zupancic, ki je medicinska sestra že 29 let, prepričana, da se stvari premikajo v pravi smeri in da so »zabili razvojni klin«, ki pomeni osebnostno in profesionalno rast, kakovost, raziskovalno delo... »Prizadevamo si, da bi dobili več sester, pri tem pa nam mora pomagati država,« pravi sogovornica

in dodaja, da bi ministrstvo za zdravstvo moralo spoznati, da ne morejo več temeljiti na bolnišnicah in srednjeizobraženem kadru. Sola, kakršna je, pri strokovnem delu ni več dovolj, saj cedalje več strokovnih področij zahteva višje medicinske sestre. Toda Polona Zupancic meni, da ne kaže obupavati in biti črnogled, saj, kot trdi, »vsi cutijo, da se stvari spreminjajo«.

Katarina Novak

Nedeljske teme

O B L E T N I C A P O T R E S A V F U R L A N I J I I N B E N E Š K I S L O V E N I J I

Dvajset let kasneje

Jutri bo minilo dvajset let od potresa, ki je opustošil dobršen del vzhodne Furlanije in Beneške Slovenije. Po koncu druge svetovne vojne je bil ta potres daleč najhujša katastrofa, ki je prizadela naše kraje. Več kot tisoč žrtev, na tisoče ranjenih, na desettisoče porušenih domov, poškodovane tovarne, pa še cerkve, sole, ceste, železnica, hlevi, gospodarska poslopja, turistični objekti...

Začeti je bilo treba znova. Po prvem obdobju improvizacije in obilo dobre volje, ki pa sama nista reševala kopice vprašanj, ki jih je odprl potres, je obnova stekla po dobro zastavljenem načrtu: najprej tovarne, nato domove, z namenom, da ljudje ostanejo v domačih vaseh. Samo domovi jim tega ne bi omogočili, delovna mesta pa.

Ni šlo vse gladko. Bilo je tudi nekaj primerov podkupovanja, nekaj sodnih obravnav, nekaj obsodb. Drobtinice, če pomislimo na dogodke, ki so v Italiji in tudi v Furlaniji izbruhnili petnajst let kasneje. Tudi nekaj zastojev in zamud je bilo, vendar malenkost v primerjavi z drugimi potresnimi območji v Italiji.

To je posledica večjega števila dejavnikov. Ljudje so si pomagali sami in niso le čakali na pomoč z vrha, to pa je tudi spodbudilo solidarnost. Pomoč je bila smotrno uporabljena in temeljila je na občinah in na deželi, torej na organih, ki so blizu ljudem in na katere ljudje z volitvami tudi odločilno vplivajo. Pozornost javnega mnenja po škandalu v dolini Belice na Siciliji je bila zelo velika in številne oči so bile uprte v Furlanijo.

Tako se je dežela, ki je bila pred potresom najbolj zaostala v severni Italiji, dvignila in postala zgled podjetništva, dinamčnosti in delavnosti. Tako je zrasla tudi zavest lastnega jezika, furlanščine, kot kulturnega prispevka k bogatstvu države.

Nekaj podobnega se je dogajalo v Beneški Sloveniji. Pomoč, ki je prišla iz Slovenije je bila eden bistvenih dejavnikov za premoščanje pregrad, ki sta jih najprej fašizem in nato povojna nacionalistična politika umetno ustvarila v ljudeh. Počasi se je tudi utrdilo prepričanje, da domača govorica in slovenski jezik nista nekaj manjvrednega, ampak sta sestavni del evropske kulture. Izseljenci, ki so se vračali, so prinašali v doline nove ideje in nove energije, široka solidarnostna akcija slovenske manjšine pa je beneškim Slovencem vlila poguma in jih potrdila v zavesti, da so sestavni del širše skupnosti, ki jim priznava enakopravno vlogo.

Velika tragedija, kar je potres vsekakor bil, je torej odprla pot drugačnega življenja, pot razvoja in preporoda, ter odstranila s prizorišča marsikatero prikazen, ki je nad tistimi kraji prežala sto in več let. Ljudje so z delavnostjo, pridnostjo in iniciativnostjo začeli novo obdobje, ki je uvrstilo nekdanj zakotno deželico v vrh razvitih dežel, jo odprlo naravnemu zaledju in ji omogočilo nadaljno življenje.

FOTO M. MAGAJNA

1976

1996

1976 1996

»Zakaj vrača so pogladi rotacijo tako zgodaj? Kaj tiskajo izrednega?« To vprašanje mi je šinilo v misel, ko sem v sobi, kjer sta bili tedaj italijanska in zunanja politika, udrihal po tipkah starega Olivettija. Primorski dnevnik je tedaj zaključeval veliko pozneje in med 19. in 21. uro je večina novinarjev odhajala na večerjo. Mene je tistega 6. maja zadržal v uredništvu nujen članek. Ko so se stresla stekla preperelih oken, nisem niti za hip pomislil na potres. V drugem nadstropju sem imel občutek, da so veliko prej kot običajno pogladi starega in hrupnega »Alberta«.

Sele nekaj trenutkov pozneje, ko sem na stopnicah zaslišal »topotanje« ljudi, ki so se pogladi v pritličje, se mi je posvetilo, da vzrok tresljajev najbrž ni bil »Albert«, ampak potres. Prvi so potres zaznali člani amaterskega odra, ki so vadili v tedanji Cankarjevi dvorani v četrtem nadstropju in ki so znatno močnejše občutili sunke kot jaz v drugem. Po stopnicah so se pogladi v pritličje in nato na ulico, ki je skoraj nenadoma ozivila. Čeprav v Trstu ni bilo nobene skode, je tedanji sunek, ki je dosegel 9. stopnjo po Mercalliju in skoraj 7. po Richtertu, preplasil vse mesto. V nekaj trenutkih so zvečer običajno tihe in prazne ulice Sv. Jakoba ozivele, ljudje so se prestrašeni ozirali proti streham, se sprasevali, kaj se je zgodilo, si izmenjevali občutke in vtise...

Za nas v uredništvu se je tedaj pravi ples sele začel. Očitno je bilo, da je bil epicenter potresa blizu in da je »ruknilo« nenavadno močno. Nikomur pa ni bilo jasno, kje je bil epicenter in ali je potres povzročil škodo.

Poizvedovanje je bilo zelo težavno. S seizmološkim centrom pri Briscikih se kar nekaj časa nismo uspeli povezati, ker je bil njihov telefon stalno zaseden.

Minila je poldruga ura, preden je nekaj novic prikapljal v redakcijo. Bojan Brezigar se spominja, da smo prvo novico o žrtvah dobili iz Ljubljane. Govorilo se je o enem ali dveh mrtvih v Buji in o gmotni škodi v Furlaniji. Sergij Premru, ki je tedaj bil pri televizijski agenciji Alpe Adrie je po srečnem naključju dobil na telefon karabinjerje iz Buie, ki so mu, čeprav po ovinkih, potrdili, da se je nekaj zgodilo. Sklenili smose, da se odpeljemo v Furlanijo in preverimo, kakšen je bil obseg potresa. Odsli smo v starih ali petih, precej na slepo, ne da bi točneje vedeli, kaj se je pravzaprav zgodilo in kaj nas pravzaprav čaka.

S prvimi posledicami potresa smo se srečali v Tricesimu, kamor smo najprej zapeljali. Tam so stanovali Premrujevi znanci in k njim smo se namenili v prapricanju, da bomo morda, kaj zvedeli. Znanca, priletnejši prodajalec naftnih derivatov in njegova žena, sta bila na dvorišču. Ovita v odeje sta se ticala v bmw-eju, ki je bil parkiran daleč od hiše. Pripovedovala sta o hudem sunku, o starejših hišah v vasi, ki jih je potres razmazal, o domnevni večji škodi v okoliških vaseh. Teh nekaj skromnih novic in prve občutke sem po telefonu sporočil v redakcijo. Imel sem se srečo, saj sem naletel na enega redkih telefonov, ki je se delal.

Začetek maja je bil tisto leto nenavadno tople. Temperatura je bila skoraj poletna, nebo jasno in zvezdno, zvezde so bile še bolj vidne, kot običajno, saj je bila Furlanija pogreznjena v temo, ker je zaradi potresa zmanjkal električni tok. Samo zarometi avtomobilov in tovornjakov in prenosne svetilke prvih reševalcev so bliskale skozi temo mirne noci.

Iz Tricesima smo se namenili proti Buji. Kmalu smo naleteli na prvo razrušeno vas. Ustavili smo se za posnetke. Prenosna luč televizijske ekipe je s teza vo osvetljevala ruševine, majhen izsek velike tragedije, ki je zahtevala okoli tisoč cloveskih življenj in povzročila ogromno gmotno škodo. Ko smo se potikali po praznih klancih med kupi kamenja in opeke, so se tla spet zatresla.

Odskokili smo in stekli proti bolj varni cistini. Čeprav sunek ni bil tako močan in v nasi blizini ni povzročil skode, smo jasno občutili, kaj pomeni potres. Kakšne so bile resnične razsežnosti katastrofe pa smo došli sele ob zori, ko smo privozili v Humin. Cvetoece mestece je bilo porušeno do tal, na ulicah smo videli prva trupla, ki so jih reševalci potegnili izpod ruševin.

V naslednjih dneh in tednih smo bili mlajši novinarji Primorskega dnevnika stalno na prizadetem območju, od koder smo se vračali zvečer v uredništvo, da bi poročali o tem, kar smo videli. Kasos in zmeda sta bili res veliki. Po cestah so se vile kolone vozil, večkrat radovednežev, ki so si hodili ogledovati katastrofo, svojcev, ki so hodili izpraševati za usodo svojih dragih, reševalcev in prostovoljcev, ki so pomagali, kot so vedeli in znali. Prav zaradi te velike zmede so se začeli casopisi že v prvih dneh po tragediji vpraševati, ali obstaja nevarnost, da bi se ponovil primer Beliceja, nesrečne sicilske doline, ki jo je potres razrušil nekaj let prej in ki se danes (leta 1996) ni bila v celoti obnovljena.

V zmedbi je bilo zlasti v bolj odročnih krajih zaznati krepitve protitalijanskih custev in odpora do značilno italijanskega kaosa. Ni prišlo sicer do tako jasnega upora, kot nekaj let pozneje, ko so Furlani grozili z odcepitvijo, ker je italijanska vlada otezila Udineseju nakup brazilskega nogometnega asa Zica. Toda odpor do Rima in tistih, ki so ga zastopali, je bil precejšen, čeprav izrazen bolj na tiho.

S takimi custvi sem se srečal nekaj dni po uničujočem potresnem sunku v Fojdi. Vračal sem se, ce me spomin ne vara, iz Cenebole in sem se ustavil v Fojdi, ker je bil tam eden od redkih odprtih barov. Privosčil sem si sendvic in pivo in se odpravil proti avtu, ko sem za hrbtnom slisal hripav »Ej, ti!«. Za mano se je primajal starejši clovek, najbrž nekoliko vinjen, ker je v alkoholu utapljal strah zaradi stalnih potresnih sunkov. Zmedeno je začel pripovedovati o uničeni hiši, predvsem pa je roban til čez reševalce, ki da jih ni bilo od nikoder in čez italijansko dezorganizacijo, preklinjal je dan, ko je Furlanija postala

del italijanske države. In da bo jasno, da tiste »tragedije« niso zakrivali ne on ne njegovi predniki, mi je začel pripovedovati o dedu, ki da je vrgel v vodnjak enega od prvi garibaldincev, ki so kot predhodnica prisli v Fojdo. »Njegove kosti so se tam, na dnu naše stirme,« je končal pripoved in jo zabelil s kletvico.

Sicer pa sem s poročanjem o dezorganizaciji v kaosu nehote povzročil majhen diplomatski incident. Ze nekaj dni po potresu je na željo slovenskih zamejskih organizacij prišla v Benecijo strokovna ekipa ljubljanskega Zavoda za raziskovanje materialov in konstrukcije. Obiskovala je beneske vasi, pomagala pri ugotavljanju skode, predvsem pa uvedla način sanacije, ki so ga poskušali v breginjskem kotu. V stare kamnite hiše je vgrajevala jeklene vezi in zidove utrjevala s tekočim cementom, ki so ga s tlačilko vbrizgovali v spranje. Obnavljanje je bilo veliko hitrejše, kot ce bi hišo porušili do temeljev in sezidali novo. Manj poskodovane hiše, ki so jih ojačili z jeklenimi vezmi, so brez hujskih posledic zdržale tudi potres 15. septembra.

V Primorskem dnevniku sem objavil pogovor z vodjo teh izvedencev. Bil je zgovoren in izkusen mozak, ki je veliko vedel o potresu. Opisal je sanacijsko tehniko, ki so jo izpopolnili v Zavodu, govoril o škodi, predvsem pa je bil zelo kritičen glede organizacije pomoči. Njegova kritika je močno zbudila italijanske oblasti. Strokovnjak v nekaj dneh ni bil več zazen, moral se je vrniti v Ljubljano.

Slovenija je tedaj pokazala veliko obcu-

tljivost do vsega prizadetega območja, se zlasti pa do Benecije in Rezijske. V Beneciji potres ni zahteval cloveskih žrtv, saj je po srečnem naključju vsem uspelo zapustiti hiše, preden se jim je streha zrušila na glavo. Toda nevarno je bilo, da bo potres se pospešil izseljevanje območja, ki ga je emigracija hudo obubožala. Prisotnost slovenskih izvedencev, predvsem pa slovenska pomoc je prispevala, da je bila nevarnost preprecena. V beneskich vaseh so med prvimi, ce ne prvi dobili stanovanjske prikolic, ki jih je dal na razpolago IMV, medobcinska zveza SZDL pa jih s pomočjo prostovoljcev razvozila na prizadeta območja. Prikolica ni bila nadomestilo za hišo, vendar je v razrušenih vaseh omogočila prizadetim prebivalcem nekoliko bolj udobno življenje in nekoliko več intimnosti od platnene strehe vojaških sotorišc. Ker so bile prikolicce ogrevane, je marsikdo preživel prvo zimo kar v vasi, neda leč od porušene hiše, medtem ko je bila velika večina prizadetega prebivalstva izseljena v Gradež in v Lignano.

Sklep tedanjega izrednega komisija za potresno območje Giuseppeja Zamberlettija, da za zimo izseli prebivalstvo s prizadetega območja v Gradež in v Lignano, je bil posredno priznanje, da italijanska vlada in dezelnja uprava v začetni fazi nista bili kos ujmi. Res je, da se je po potresu 6. maja že v poletnih mesecih ponekod začelo obnavljanje prizadetega območja, toda drugi potres, ki je 15. septembra s prav tolikšno silo stresel furlanska tla, je v nekaj minutah uničil to, kar so ljudje mukoma obnovili v nekaj mesecih. Prizadeto prebivalstvo je bilo tedaj večinoma namesčeno v sotorih, mrzaj je začel pritiskati, oblasti niso nikomur na prizadem območju uspele zagotoviti varnejše strehe. Zato sklep, da je treba izseliti prizadeto prebivalstvo v Lignano in v Gradež v hotele, pa tudi v zasebna stanovanja, ki jih je vlada zasegla z odlokom.

Ta sklep je izzval zlasti v Trstu val protestov. Lastniki stanovanj v Gradežu so kricali in robantili, manifestirali tudi po ulicah, ces da jim bodo izseljene furlanske družine pokvarile stanovanja, marsikomu pa tudi preprečile, da prihodke zaokrozi z oddajanjem stanovanja v najem. Redkokateri so verjeli drža-

vi, da jim bo res placala obljubljeno odškodnino...

V Trstu je tedaj na valu protestov proti Osimskim sporazumom nastajala Lista za Trst, ki je protislovenska custva spreglala s protifurlanskimi. Najbrž je tudi tisto vzdusje prispevalo k protestom...

Poleg izselitve prizadetega prebivalstva čez zimo je načrt za izredne posege, ki ga je izoblikoval izredni komisar Zamberletti, predvidel tudi postavitev začasnih naselij z montažnimi hisami iz zabojnikov. Zamberletti in njegovi sodelavci so podpisali veliko pogodb z italijanskimi in tujimi podjetniki, ki naj bi zagotovili montažne hiše in zabojnike in prav v teh pogodbah je bil vir tistega, ki so ga casopisi označili kot »Skandal Furlanije«. Nekateri podjetniki so si zakup zagotovili tako, da so placali mas tne podkupnine.

Aretacija zupana občine Maiano Gerolama Bandere in Zamberlettijevega tajnika Giuseppeja Balba, ki sta bila obtožena izsiljevanja podkupnin, je bila za prizadeto območje tretji potres, ki je udaril s prav tolikšno silo kot naravna ujma. Italija sedemdesetih let je ze doživela velike skandale, toda dejstvo, da se je nekdo skušal okoristiti na kozi prizadetega prebivalstva, je izzvala veliko ogorčenje. Casopisi so bili polni poročil, preiskava, ki sta jo vzporedno vodila sodnik Renato Acquarone iz Savone in njegov videmski kolega Giampalo Tosel, je nekaj mesecev po potresu spet priklicala v Furlanijo poročevalce vse državnih casopisov.

»Bandera sedaj razmislija o svojih nesrecah v zaporu S. Agostino v Savoni. Spontano se poraja vprašanje, ali je med tistimi ne ravno prijaznimi zidovi - prav tako neudobnimi kot so bile barake, ki jih je kupil za sovasčane - kdaj pomisli na tisti 12. julij 1967, ko je v Ogleju snel zupanski pas s trobojnico in uzaljen zapustil skupščino, na kateri je redovnik David Maria Turoldo poudarjal, da "od upraviteljev zahtevamo postenost",« sta v svoji knjigi o podkupninski aferi v Furlaniji zapisala Roberto Vivian in Sandro Taddio. Kdo ve, ali se je Taddio dvajset let pozneje spomnil teh svojih misli, ko se je kot zupan Tavagnacca moral tudi sam zagovarjati na procesu zaradi podkupninske afere.

Kljub začetni dezorganizaciji in skandalu Balbo in Bandera se Furlanija ni spremenila v novi Belice. Domovi so bili obnovljeni, obnovljeni so bili proizvodni obrati, deset let po potresu ni bilo več skoraj nikogar, ki bi zivel v zasilnih domovih. Popotresna obnova je bila dolgo let gonilno kolo gospodarske rasti, ki pa je sedaj upočasnila svoj tek.

Tudi Benecije in Rezijske potres ni uničil. V naporu za obnovitev porušenihi vasi je tamkajšnje slovensko prebivalstvo odkrilo in ovrednotilo narodne korenine, okrepi lo je vezi in stike s sosednjo Slovenijo, postalo je veliko bolj zavedni del slovenske manjšine v Italiji. Tudi na valu narodnega dela, ki ga je spodbudil potres, je lahko zrased v Spletu dvojezični solski zavod, čeprav se italijanske oblasti niso ravno potrudile, da bi mu omogočile življenje. Ali se bo z znago Oljke na volitvah in ob spominu na dvajsetletnico potresa tok dogajanj spremenil in bo težavna pot narodnega uveljavlja Benecanov postala nekoliko bolj položna?

Vojmir Tavčar

Na fotografijah (Foto V. Tavčar) dva utrinka s prizadete območja, posneta nekaj dni po potresu

Razdejana in prenovljena Beneška Slovenija

Maj '76 je bil nekaj posebnega za vse, ki smo ga doživljali. Bil je nekaj nepozabnega - tragicnega in veličastnega hkrati. Tragicnega zaradi tolikih ugaslih človeških življenj, zaradi trpljenja preživelih in nepopisnega razdejavanja; veličastnega pa zaradi neslutene izbruha solidarnosti do trpečih. V mojih spominih na katastrofalni potres v Furlaniji se elementa tragicne usodnosti in plemenite človečnosti nekako tesno povezuje. Morda zato, ker sem po novinarski službeni dolžnosti neposredno spremljal in beležil tako nepopisno bolečino prizadetih kot napore mnogih, da bi njihovo bolečino omilili.

Dvajsetletje, ki nas locuje od tistih dni, je zbledelo marsikateri prizor. Varljivi spomin je pomešal imena, kraje in dogodke, ni pa senca pozebe, ki se navadno zgrinja nad preteklostjo, zakrila tiste glavne sosledice dogodkov, ki so pustili trajno sled v zgodovini naše dežele. Rana se je s časom zacelila, brazgotina pa bo ostala.

Usodnega tresljaja, ki je rusil in moril, nisem poznal. Morda zato, ker sem bil v priliticnih prostorih in se je potresni hrup pomešal s prometnim živzavom ulice. Da se dogaja nekaj nenavadnega, sem odkril se le ko sem stopil na cesto, ki je bila polna ljudi. Vse je zapuscalo stanovanja. V visjih nadstropjih je bilo močnejše zaznati tresljaje. Nekateri so bili zaradi večerne ure že v nočnih srajcah. Marsikdo je prinesel s sabo kaj dragocenega, sedel v avtomobil in prenočil v njem. Trst je bil skratka pod rahlim sokom, čeprav se zdalec ni slutil, kaj se dogaja le nekaj desetnih kilometrov vise, na Furlanskem.

Tudi redakcija dnevnika, kot veliki sprejemnik in oddajnik vesti, je bila pod rahlim sokom. Prve vesti so bile dokaj protislovne. Epicenter potresa naj bi bil po nekem viru v Genovi, ki se je kaj kmalu izkazala za Gemono, ali Humin po nase. Od samega začetka se nam je prikazovala zelo mračna slika dogajanja, a se zdalec ne tako katastrofalna, kot se je izkazala naslednje dni, ko je bilo mogoče jasneje pogledati dejstvom v obraz.

Meni je bila poverjena naloga, da pogledam, kaj je potres storil Beneški Sloveniji, od koder dejansko ni bilo nobenih vesti. Telefonske zveze so bile prekinjene, drugače pa se tudi ni dalo izvedeti, kaj se tam dogaja. Z Mariom Magajno sva odrinila navsezgodaj. Prvi glasovi, ki so nama prisli naproti, so bili, kolikor se spominjam, zmerno optimistični. Jedro potresa je bilo v Huminu in njegovi okolici, kjer je zelo hudo in je tudi veliko mrtvih, so govorili, krajem izven tega območja pa je bilo prizaneseno.

Da tudi Nadiski in Terski dolini ter Rezijski ni bilo prizaneseno, pa je bilo kazno že ob prihodu v Cedad. Mesto se mi je prikazalo nenavadno prazno. Na solah so prekinili pouk. Trgovine in drugi lokali so bili zaprti in tudi iz zasebnih stanovanj ni bilo zaznati nobene živahnosti. Le tu

pa tam je kdo nalagal v avtomobil, kar se je dalo naložiti, in oddrvel iz mesta. Na obrazih si bral strah. Ljudje so bili pretreseni. V marsikatero hiso, na kateri so zevale razpoke, si niso več upali. Nekatere ulice so bile zaprte. S težavo sem prišel na sedež kulturnega društva »Trinko«, kjer sem upal, da bom izvedel kaj več o potresu v Beneciji. Na sedzu ni bilo nikogar. Poslopje je bilo poškodovano. Streha je bila čudno ukrivljena, iz zgornjih prostorov pa je uhajala voda, ker je prebilo cevi.

Nadaljnja pot je bila čedalje težavnejša. Spominjam se cest, ki so bile v nekaterih predelih komajda prevozne. Kjer je bil svet količkaj vzpetinast, so bile ceste polne zemlje in kamenja, ki se je odtrgalo s pobocij in podrlo vse pred sabo - drevesa, telefonske in električne drogeve ter obcestne ograje. Ponekod so nastale na cestiscu tudi globoke razpoke. Nekdo od cestarskega podjetja je verjetno pred nami odstranil najbolj ovirajoče skale, da je promet, čeprav zigzagasto, lahko stekel. V vaseh pa se nam je prikazal povsod isti prizor: hise hudo poškodovane, mnoge, zlasti starejše, porušene. Na obrazih ljudi pa neizmerna žalost, tesnoba in strah. Noc so vsi prebedeli na odprtem in ko so si v zgodnjih jutranjih urah nekateri spet upali v stanovanja, da bi se oskrbeli vsaj z najnujnejšem, so se tla spet silovito zatresla ob novem, četudi lažjem potresnem sunku. In tako si tudi najdrznejši niso več upali na domove.

Se nikoli dotlej nisem videl toliko obupa na kupu. Kogarkoli si nagovoril, se mu je orosilo oko. Odgovor je bil povsod zelo podoben: »Kaj naj recemo? Sadovi dolgoletnega truda, hudih naporov in nestetih zuljev, so se v enem hipu sesuli v prah.« Zdelo se mi je skoraj žaljivo siliti z nadležnimi vprašanji v te ljudi, ki jim ze prej usoda ni bila posebno naklonjena, saj se je za golo preživetje moral marsikdo odločiti za tmovo pot izseljenistva, in ki jih je sedaj tako hudo udarilo, da ne vedo kam in

Dopoldne po potresu v Bardu (foto M. Magajna)

kako. Bolj kot zauzeti strah in groza in bolj kot bolečina ob tem, kar se je zgodilo, jih muči skrb, kaj bo v prihodnjih dneh. Zaenkrat so stlačeni pod soto-re (pa se to ne povsod), ki jih je vojaščina postavila ob robovih vasi. Nekaterim je edina streha nad glavo in tudi edino preostalo premoženje osebni avtomobil. Ko se peljem od kraja do kraja, sije sonce, a na obzorju se že zbirajo svinčeni oblaki in se pred večerom se iz njih usuje. Razvaline obkrozi se blato. Splošno nepočutje tako obtezi se ena nevšečnost, kot bi vsega ostalega ne bilo dovolj.

Za prebivalstvo Nadiskih dolin je edina tolažba (če sploh lahko uporabljamo to besedo), da ni bilo človeških truda, hudih naporov in nestetih zuljev. Zivo se se spominjam priletne zenice - ne vem več v katerem kraju je bilo - ki ji je porušilo trgovinico z jestvinami. Mirno je sedela s prekrizanimi rokami pred sotoriscem in gledala mlajše, ki so skubili pisce za kosilo. Nato je rahlo skomignila z rameni, kakor da bi bilo vse to, kar se je zgodilo, že zdavnaj

zapisano v zvezdah, in s komaj zaznavnim nasmeskom, polnim vdanosti, upanja in vere dejala: »Vazno je predvsem to, da smo se zivi. Živi lahko vse popravijo in uredijo. Glavno, da smo zivi...«

Ljudje teh krajev so pravocasnno zapustili stanovanja. Le v Debelezu so bili trije lažje ranjeni. Tu se je vsa vas zatekla v zadružni hlev, ki je bila edina nepoškodovana stavba v vasi. Tudi v Subidu, kjer je bilo več kot polovico his na tleh, je bila ranjena neka zenska. Vasico so med vojno dvakrat zazgali Nemci. Obnovili so jo in spet je v rusevinah.

V Terski dolini je bila slika za spoznanje se bolj dramatična. Tu ni bilo ene same nepoškodovane hise. Bilo pa je poleg številnih ranjenih, ki so jih s helikopterji prepeljali v videmsko bolnišnico, tudi osem mrtvih. Najhujeje je bilo v Podbardu, kjer je obležalo pod rusevinami šest ljudi. Sicer pa, kaj bi sprasevali po mrtvih, nam je v Bardu odvrnil neki moški, raje naj pišemo o tem, kaj potrebujejo zivi. »Prisli so s helikopterjem«, je dodal, »ter prinesli za celo vas le šestdeset sendvičev in dvajset litrov mleka. To se za otroke ni dovolj. Kaj pa prenočisca? Zaprosili smo za soto-re, pa jih ni od nikoder.«

Po soku prve potresne noci, ko se clovek v smrtnem strahu se ni utegnil dodobra zavesti, kaj se je pravzaprav zgodilo, je postalo osnovno vprašanje kako naprej, vprašanje pomoči. In tu se začena drugo poglavje tragicnega dogajanja pred dvajsetimi leti. Naj bo človekova narava se tako sebična, se v takšnih primerih le izkaže vsa velicina, ki jo premore. In očitno je premore kar precej, kajti že po prvih vesteh o katastrofalnem potresu se je začela oblikovati solidarnostna mreža, ki je veliko prispevala, da je bilo mogoče hude posledice neprizanesljive naravne ujme nekoliko lažje prenasati. Od vsepovsod so na potresna območja najprej

krenile reševalne ekipe, hkrati pa so se vsepovsod oblikovali odbori, ki so skrbeli za zbiranje in posiljanje najnujnejšega prizadetemu prebivalstvu, od hrane in zdravil do oblačil, predvsem pa denarnih sredstev.

Moja službena zadolžitev v naslednjih dneh je bila prav spremljanje solidarnostnih akcij. Vsi kar leze in gre se je angaziralo v plemeniti tekmi zbiranja pomoči. Tudi vsa naša društva, krožki, podjetja, najrazličnejše organizacije, politične stranke, verska in laična združenja, sportniki, kulturniki - vsi so se organizirali. Vasi so kar tekmovalle med sabo. V osrednji zbirni center za pomoč žrtvam potresa iz Rezijske Beneške Slovenije, ki so ga namestili v Slovenskih dijaških domovih v Trstu in Gorici, se je vsak dan stekalo veliko blaga, ki so ga sproti odvažali v prizadete kraje. V Cedadu pa so ustanovili koordinacijski odbor kulturnih krožkov Beneške Slovenije in Rezijske. Bil je tudi v stalnem stiku z osrednjim zbirnim centrom v Slovenskem dijaškem domu in mu sproti sporočal, kaj prizadeto prebivalstvo najbolj potrebuje, kajti položaj se je stalno spreminjal. Enkrat je na primer primanjkovalo hrane, drugič potrebscin za osebno higieno, ali pa sotorov za prenočevanje, zdravil, solskih potrebscin itd.

Po tistem prvem dnevu neposredno po potresu, sem se spet odpravil v Benesko Slovenijo par dni kasneje. Spremljal sem kolono starih do roba naloženih dostavnih vozil, ki so jih dali na razpolago Založništvo trzaskeske tiska, podjetje Centralsped, Trzaski partizanski pevski zbor in Slovensko amatersko

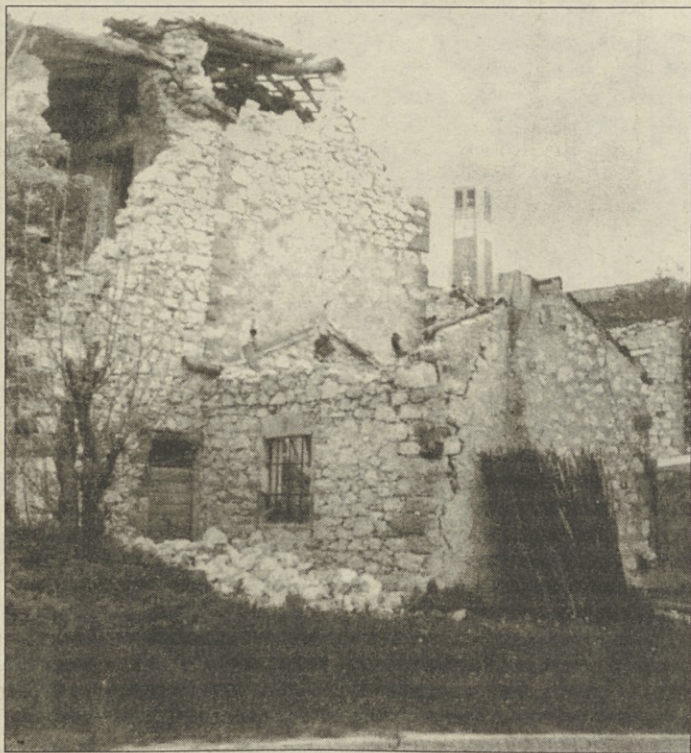
gledališče, da bi pripeljali v porušene kraje prvo pomoč. Iz Ceda je odbor sporočil, da Benecani potrebujejo predvsem kruha in mesa. Tako so skupine mladincev obiskale razne mesnice in pekarnice v mestu in okolici ter zbrale okrog 50 kg kruha in 30 kg mesa. Vse to se je skupno z drugimi jedili, pijsko in raznimi potrebscinami odpeljalo iz Dijaskeske doma v Benecijo. Cesta, ki je bila dan po potresu posuta s skalami, je bila sedaj že popolnoma prevozna. Tudi v zasilnih taborih je bilo že nekoliko boljše vzdusje. Življenje se je spet začelo počasi vračati v porušene kraje. Čeprav se je zemlja še vedno od časa do časa stresla in poglala nov strah v kosti, so si ljudje že zavijali rokave. Prekrivali so preluknjane strehe, podirali hudo poškodovane stavbe, reševali kar se je dalo izpod rusevin ter se lotili še kakšnega dela na polju. V sotorišcih je bilo kot v taborniskih taborih - organizirali so dežurstva za kuhanje, za pomoč obnemoglim, za zdravstveno službo, za zasilen solski pouk, poskrbeli so za zasilno razsvetljavo, za higienske naprave in celo za družabnost. V Viskorski so na primer tistega večera, ko je prispela naša kolona s pomočjo, predvajali film. Skratka, ob pomoči, ki se je stekala v nadiške, terske in rezijanske vasi, se je vračalo tudi upanje.

Kolona dostavnih vozil se je v naslednjih dneh se večkrat vrnila v te kraje in vsakokrat jo je pozdravil napis pred enim od sotorišc: »Uase od Karnajske doline se ringrazijajo sa use te, ke so nam pomali ton tej nasi disgraciji.«

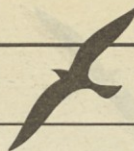
Nad napisom pa je visela velika risba, ki so jo narisali solari. Na risbi je bila njihova vas »včeraj«, ko je se stala pokonci, »danes«, ko je en sam kup razvalin, in »jutri«, ko bo s skupnimi naporami spet pokonci.

Tisti jutri je že zdavnaj prerastel v pojutrijšnjem...

Dusan Kalc

Od starih hiš v Bardu ni ostala niti ena pokonci (f. M. Magajna)

Protagonisti obnove

»V četrtek, 6. maja, ob 9. uri zvečer je strasno zagrnelo nad Furlanijo in Benesko Slovenijo. Zemlja se je tresla, zidovi so pokali, hiše so se rusile, slišalo se je jokanje in kričanje, stokanje.

V enem hipu je bilo na stotine in stotine mrtvih, več tisoč ranjenih, 200 tisoč ljudi brez strehe. Zdelo se je, da je eksplodirala atomska bomba.«

Tako je zapisal petnajstletnik Novi Matajur nekaj dni po uničujočem potresu, ki je razdeljal Furlanijo in benesko območje. Humin, Buje in Majan so bile tri občine, ki jih je potres najhujše razdeljal in od njih zahteval največ človeških žrtev. Hudo je bilo tudi v nekaterih občinah Benecije. V Bardu, Gorjanih in Reziji je sila narave zahtevala 46 človeških žrtev in veliko število ranjencev.

Potres ni prizanesel niti zapadni Beneciji, kjer so bile najbolj prizadete vasi Subid (Ahten), Cenebola (Fojda) in Mažerola (Tavorjana). Na območju vzhodne Benecije pa so potresni sunki največjo materialno škodo ustvarili v Dolenjem Barnasu, Azli, Klenjah, Spetru, Gorenjem in Dolenjem Marsinu. Prva pomoč je prišla takoj in prinesli so jo naši ljudje, zamejci in prijatelji iz Slovenije. V Bardu, Subidu in Ceneboli so zamejski taborniki postavili prve šotore. Na društvu Ivan Trinko v Cedadu so takoj usposobili koordinacijski center, ki je bil povezan s koordinacijskim odborom v Trstu oziroma v Gorici. Rasežnosti razdejavanja majskega potresa izpred dvajsetih let so bile zelo velike. Od 219 občin, kolikor jih steje naša dežela, je bilo kar 137 prizadetih od potresa. Med temi so vse občine, kjer prebiva naša slovenska narodnostna skupnost v Furlaniji.

Zgoraj omenjene občine predstavljajo 60 odstotkov deželne površine, na kateri je bilo prizadetega 44 odstotkov prebivalstva.

Srhljivi podatki govorijo o nekaj manj kot 1.000 mrtvih in 3.000 ranjenih, nad 100 tisoč ljudi je ostalo brez strehe; poškodovanih je bilo 75 tisoč stanovanj, 30 tisoč hiš pa je bilo porušeni. Ocena škode je v takratni vrednosti znašala okoli 4 tisoč milijard lir.

Enaindvajset občin obmejnega pasu, v katerih prebiva tudi naša narodnostna skupnost, je bilo v dobršni meri prizadetih od potresa. Devet občin so proglasili za skrajno težko prizadete, pet za težko in

sedem za prizadete. Kar zadeva obnovo, velja povedati, da tudi v beneskkih občinah (Dreka, Grmek, Podbošec, Sv. Lenart, Speter, Sovodnje, Bardo, Tipana, Rezija in Srednje) je bila izpeljana skoraj v celoti.

Posebni zakoni so za popotresno obnovo namenili najprej 2.444 milijard lir in kasneje se 2.800 milijard lir. Za koordinacijo je bila poklicana deželna uprava, precejšnja pa je bila tudi pomoč, ki je prišla iz bližnje Slovenije in Avstrije.

Ce je izdatna finančna pomoč bistveno prispevala, da je Furlanija kot celota pokazala svoj obnovljeni videz, to ne pomeni, da so bila vsa področja, ki jih je prizadel potres, deležna enakega preroditvenega procesa in razvoja. Benecija gotovo sodi med tista območja, katerim je bila pozornost države izkazana v manjši meri.

Da vse ni potekalo v najboljšem redu dokazuje tudi sama obnova hiš. Do maja 1976 je področje Julijskih Predalp, ki je naseljeno s Slovenci, ohranilo lastno urbanistično in arhitektonsko istovetnost. Z obnovitvijo po potresu marsikje je bila ta istovetnost izbrisana.

To velja v prvi vrsti za občine Tipana, Bardo in Rezija, kjer so bile stare do-

macije do tal porušene in na njihovo mesto so zgradili nove, a ne več v duhu značilne domače arhitekturne tradicije. Manj viden je ta proces v Nadiških dolinah, kjer so bile hiše in domacije v glavnem obnovljene in so zato ohranile urbanistične značilnosti iz prejšnjega obdobja.

Po mnenju arhitekta Renza Rucija, ki zelo dobro pozna to stvarnost, izgubilo se je bogato in neprecenljivo gradbeno premoženje in izgubila se je

možnost, da bi načrtom za gradnjo novih stanovanjskih hiš dodelili pomen in dostojanstvo, saj so jih gradili v najbolj konformističnem slogu in brez vsakršne figurativne vsebine in zasnove.

Ce je iz arhitektonskega vidika ostala marsikje praznina, lahko rečemo, da je popotresna obnova vlila Benečanom zavest narodnostne pripadnosti, sprožila vrsto pobud in povečala organiziranost.

Ni torej slučaj, da v Be-

neciji ugotavljajo, da po letu 1976 so doživeli nekaksen kulturni in zato tudi narodnostni preporod.

Pavel Patricić ugotavlja, da se je od tistega trenutka dalje nekaj spremenilo. »Pričevanje je postalo načrt. In potres je nasilno zahteval preverjanja novih zmožnosti: doseganje jedra vprašanja, spremeniti je bilo treba vidike v izvršljive načrte in zastaviti potrebne moči.

Kulturna dozorelost Benecije je v tem. Morebitne

zamude in vsi negativni primeri, ki smo jih ob tem zabeležili, le podčrtujejo novost položaja. Nekoč smo imeli v rokah načela in pravico, ki sta se vedno potrebni prvini. Danes je prisotna med nami splosna zavest o upravičenosti nekega načrta, med glavnimi smotri katerega se razčlenjeno porazdeljuje različne sile in osebnosti.«

To je danes Benecija, dvajset let po uničujoči sili narave.

Rudi Pavšič

Firmino Marinič

Obnova prinesla gospodarsko rast

Eno od redkih območij, kjer je popotresna obnova prinesla tudi gospodarsko rast, zadeva spetsko občino. Tu je v zadnjem desetletju zrastle kar nekaj obrtnih delavnic in manjših industrijskih obratov, ki so preprečili negativni družbeno-gospodarski trend, ki je značilnost celotnega beneskega območja, v prvi vrsti goratih predelov.

Takšno je mnenje spetskega župana in predsednika gorske skupnosti za Nadiške doline Firmina Mariniča, ki je pred dvajsetimi leti sodeloval v koordinacijskem odboru, ki so ga ustanovili z namenom, da čimprej odpravijo hude posledice potresa.

»Popotresna obnova je potekala v

mejah načrtovanega. Ob finančni pomoči, ki je bila namenska za potresno območje, smo zgradili večjo obrtno-industrijsko čono, ki je tem krajem ponudila prijaznejše perspektive življenja in dela.

Kar pa nas še vedno muči, je izredno zapletena birokracija, ki upočasnjuje vse naše načrte in nam jemlje voljo po delu. To ne velja samo za našo občino, marveč za celotno potresno območje. Ni slučaj torej, če smo se župani s potresnega območja večkrat srečali in svoje zahteve iznesli deželni upravi, ki pa je doslej pokazala res malo posluha.

Izdelali smo tudi dokument z našimi zahtevami, saj je nedopustno, da po dvajsetih letih birokrat-

ski vozli preprečujejo, da bi tudi to območje zazivel s polnimi pljuči.

Razkorak med našimi zahtevami in odgovori, ki jih dobimo na deželi, je velikokrat tako velik, da je težko najti skupni jezik. Dvajsetletnico potresa je zato treba izkoristiti, da javnost primerno obvestimo o težavah, s katerimi se srečujemo.

Kar zadeva naše občinsko stvarnost, lahko rečem, da smo maksimalno izkoristili ugodnosti in prednosti, ki so jih ponujali državni oziroma deželni zakoni. Dokazali smo, da ko nam je zaupana določena vloga, jo znamo tudi primerno uresničiti in to predvsem v korist nasega prebivalstva«. (r.p.)

v Reziji in Beneciji

Viljem Černo

Prva pomoč je prišla iz Trsta in Gorice

V Terski dolini in še posebej v Bardu je Viljem Černo bil glavna oseba popotresne obnove. Že iste večera, ko je potresni sunek skoraj docela porušil vas, se je Černo aktiviziral, da bi nudil prvo pomoč vaščanom. »Spomini na takratno razdejano so se vame vtisnili za vedno in težko jih je zbrisati in nanje pozabiti.

Prva pomoč, ki smo dobili od zunaj, je prišla prav iz zamejstva, od naših prijateljev iz Trsta in Gorice, ki so takoj prisli v naše kraje. Lahko rečem, da je prvi sveži kruh prišel prav iz zamejske solidarnosti.

Posebej v dragem spominu mi bo ostalo prizadevanje poslanca Albina Skerka, ki je takoj poskrbel, da so v naše vasi prinesli primerna ležišča, da smo jih dali potrebnim vaščanom, še posebno starejšim osebam, ki so pod ruševinami izgubile prav vse.

Kakšna je bila podoba Barda po 6. maju pred dvajsetimi leti?

»Naravnost grozeča. Z izjemo nekaterih hiš, ki so bile hudo poškodovane, vse naše domacije so bile popolnoma razdejane in treba jih je bilo porušiti do kraja.

Usposobljeno tehnično osebje iz Slovenije nam je nudilo veliko pomoč pri obnovi in to kljub začetnim predsodkom italijanskih oblasti. Kaj kmalu pa so le-te morale spoznati, da je bila strokovnost slovenskih inženirjev in drugih tehnikov na izredno visoki ravni, tako da se je Furlanija obnavljala prav na teh izhodisih.

Minilo je že dvajset let. Kako bi ocenili popotresno obnovo in stvarnost, ki je nastala po 6. maju?

»Z vidika obnove menim, da je vse potekalo v najboljšem redu. Vsaka družina je dobila streho nad glavo, hiše so bile obnovljene ali na novo zgrajene.

Popotresni obnovi pa ni sledila obljubljena in potrebna ekonomska obnova. Zaradi tega marsikatera hiša je ostala prazna. Ljudje so se vedno odhajali v dolino, da bi si zagotovili delovno mesto

in tam tudi ostali.

Celo tisto malo poljedelstva in živinoreje, ki smo ju imeli, nimamo več, saj našim ljudem ni bilo dovoljeno, da so si ob hiši uredili se hlev, kot je bilo od vedno v navadi pri nas.

Edina svetla točka gospodarske obnove je nastala ob odločilni podpori SKGZ in Slovenije, ki sta poskrbeli, da smo v Nadiskih dolinah in deloma tudi v Reziji zgradili nekaj

mesanih podjetij, kjer je našlo zaposlitev nekaj stotin Benečanov.

To pa je bilo premalo: italijanske oblasti, kot vedno, so pozabile na nas, na naše ljudi in na naše potrebe. Ostali smo sami z našo revščino. Ni nam uspelo, da bi s popotresno obnovo utrdili našo prisotnost v goratih predelih, kjer je življenje težko in zahteva od slehernega človeka veliko več moci in volje.« (r.p.)

Luigi Paletti

Mnogo je bilo narejenega mnogo je še treba storiti

Rezija je med občinami, kjer živi naša narodnostna skupnost, utrpela najhujše gorje. Pod ruševinami so umrle stiri osebe, nad 50 je bilo ranjencev, od krajev v dolini pod Kaninom so bile Osojane najhujše prizadete in popolnoma porušene. Več je tudi Rezijanov, ki so umrli v furlanskih nižinskih predelih, kjer so našli zaposlitev in si gradili

streho nad glavo.

Zupan Luigi Paletti se je v času potresa takoj vključil v prve obnovitvene akcije in jim kasneje sledil kot upravitelj in od leta 1990 kot župan.

Kakšna je vaša ocena po dvajsetih letih od tistega nesrečnega majskega večera?

»Kar zadeva obnovo hiš, lahko recemo, da smo jo že pred leti

co in arhiv. Tu naj bi del stavbe namenili tudi etnografskemu muzeju. Nekdanjo stavbo osnovne šole na Solbici pa bi radi preuredili v socialni center oziroma v rekreacijsko središče. V istem kraju bi lahko uredili tudi nekaj stanovanj za potrebe krajevnega prebivalstva. Če je potresna obnova, kar zadeva gradnjo, lahko pozitivna, isto ne moremo reči za tisti del obnove, ki bi moral našim krajem zagotoviti določene gospodarske perspektive in možnost, da bi naši mladi dobili zaposlitev doma.

Tudi v tem primeru smo spoznali, da so pristojne oblasti gluhe na naše zahteve. Odločili smo se, da bomo sami storili nekaj, da bi zajezili vprašanje brezposelnosti. V industrijsko-obrtni coni so se nastala nekatera podjetja, ki nudijo zaposlitev kakim 60 domacinom. Nadaljevali bomo

na tej poti in poiskali nekatere rešitve tudi v smeri turističnega gospodarstva. Pri ohranjanju naših domacij in delovnih mest nismo pozabili na naše kulturne in jezikovne korenine. Prejšnje občinske uprave so do te problematike pokazale zelo malo posluha in se obnasale, kot da te stvarnosti ni.

Zdajšnja večinska lista pa je med poglavitne točke svojega programa postavila prav valorizacijo krajevnih kulturnih stvarnosti, saj se dobro zavedamo, da brez lastne identitete bo Rezija veliko bolj revna.« (r.p.)

Dino Del Medico

Solidarnost iz Slovenije

Dinu Del Medicu je bila v času po potresu zaupana odgovorna naloga, kar zadeva rekonstrukcijo. Kakšni so njegovi spomini na takratni čas in kakšna je ocena uresničnega dela?

»Lahko rečem, da kljub svoji dramatičnosti, je potres našim krajem prinesel tudi vrsto pozitivnih elementov. "Odpisana" Benecija je dobila solidarnost Slovenije oziroma celotne Jugoslavije in to je v naših ljudeh utrdilo čut pripadnosti in narodne pokončnosti.

Iz izseljenstva se je vrnilo nekaj dobrih kadrov, ker smo jih potrebovali pri potresni obnovi. Nastala so nekatera podjetja, zaposlili smo nad 350 domacinov.

Vse to ni malo, če pomislimo, da bi lahko potres dokončno zbrisal našo beneško stvarnost. Res je, da smo v nekaterih območjih, kjer je sila potres najhujše udarila po naših ljudeh, povsem izgubili nekatere značilne dejavnosti, kot sta poljedelstvo in živinoreja. To velja predvsem za Ter-

sko dolino in Rezijo, ohranili pa sta se in se se okrepili v Nadiskih dolinah, kjer nam je uspelo ohraniti strukturo domacij in kmetij.

Ob tem ne gre pozabiti, da smo zabeležili določene pomembne dosežke tudi na gospodarskem področju, čeravno velja poudariti, da je bila pred dvajsetimi leti politična slika Benecije drugačna in je v bistvu preprečevala vsakršno razvojno programiranje.« (r.p.)

zaključili in to povsem uspešno. Isto ne morem reči, kar zadeva obnovo nekaterih javnih zgradb, ki se čakajo na ureditev. Po tolikih letih prosjačenja, smo razumeli, da od osrednjih oblasti, predvsem od dežele, ne bomo dosegli nič stvarnega in smo se zato odločili, da bomo v mejah naših zmogljivosti uredili, kar se urediti da.

V Bili mislimo odpreti knjižnico

Žalost, obup in občutek nemoči človeka popolnoma razorožijo

Bil je topel spomladanski večer. V urednistvu je bilo mirno; dan, ko se nič ne dogaja, bi lahko rekli. Naenkrat je streslo in v nekaj trenutkih smo se vsi, kar nas je bilo v hiši, znasli na ulici. Prišli so tudi prebivalci sosednjih hiš, med njimi vsem dobro poznana Spela, v copatah in domači halji ter s steklenico zganja, ki ga je vsem ponujala »za korajzo«.

To je bil moj prvi stik s potresom. Takrat se slutil nisem, kakšna tragedija se v istih trenutkih odvija le nekaj desetnih kilometrov daleč od Trsta. Vrnili sem se v uredništvo, dvignil slušalko in poskušal ugotoviti, kaj se dogaja. Takrat, pred dvajsetimi leti, se ni bilo sedanje tehnologije. Agencija ANSA je sicer poročala o potresu - treslo se je tja do Milana - vendar ni bilo jasno, kje je epicenter in kako močan je bil potresni sunek. Klicali smo seizmološki zavod, vendar ob tisti večerni uri ni odgovoril nihče. Poizvedovali smo pri gasilcih in na policiji, vendar zaman. Gasilci so vedeli le povedati, da se je nekaj zgodilo na Trgu sv. Antona. Potem smo klicali v Ilirsko bistrico, kjer so pred nekaj leti doživeli potres; tudi pri njih se je treslo, vendar hudega ni bilo. Dali pa so nam neko številko iz Ljubljane in šele tu smo prejeli prvi odgovor: epicenter naj bi bil pri kraju Buja v Furlaniji. Nekaj minut kasneje je agencija ANSA objavila novico z naslovom »Un morto a Bujak«. Karabinjerji so dopisniku tiskovne agencije povedali, da je potres v njihovem kraju terjal eno smrtno žrtev.

Tako, izvedeli smo, kje je epicenter. Razezčnosti tragedije pa se nismo slutili. Se kaki dve uri kasneje, ko je bil kolega Tavčar že v Furlaniji, jih nismo slutili. Telefoniral je iz Tricesima, povedal, da je škoda ogromna in da je kakih 40 zr-

tev, vendar je bila nejasnost tolikšna, da smo izšli z naslovom, ki je govoril o »desetinah mrtvih in stotinah ranjenih«. Tega, da je potres prizadel tudi Benesko Slovenijo, se nismo vedeli. Vse novice so namreč prihajale iz nizinskih krajev severno od Vidma.

Prve novice o potresu v slovenskih vaseh sem prejel naslednjega dne, okoli poldneva. Iz Tricesima - daleč naokoli je bil to edini telefon, ki je deloval, in novinarji z vseh koncev in krajev so ga naskočili - sem poklical uredništvo in povedali so mi, da je potres močno prizadel Benecijo. Tistega dne pa sem ostal v ravnini - v Nadiške doline je sel kolega - in nadaljeval s tragičnim obhodom. Zacel sem ga v nočnih urah, takoj po zaključku redakcije. S fotografom Jankom Furlanom sva se na avtocesti pred Vidmom »prilepila« na gasilsko kolono, ki je prihajala iz Padove in obsla Majano, Bujo, Puso ves ter v poznih dopoldanskih urah prišla v Humin. Parkiral sem pri železniški postaji, nato pa sva se podala do središča: povsod same ruševine, povsod reševalci na delu, na desetine ranjenih, mnogo trupel. Velika žalost, ob njej pa jeza zaradi pomanjkanja pomoči, zaradi obilo dobre volje in improvizacije, ki pa nikakor nista nadomestila pomanjkljivosti države, dežele in drugih oblasti. Ponekod so ruševine odstranjevali z rokami...

Po državnih cesti so zavijale sirene resilec; promet je postal gostejši iz ure v uro. Prihajali so sorodniki, znanci, prijatelji, prostovoljci, novinarji, radovedneži. Najbolj je bila opazna odsotnost države kot institucije, ki bi morala ob takih trenutkih priskočiti v ascanom na pomoč.

Tista voznja v hudi, pravi

poletni pripeki, mi bo ostala vedno vtisnjena v spomin. Žalost, skoraj obup, pa tudi velika nemoč, so čustva, ki cloveka popolnoma razorožijo.

Po tisti noči sem se pogosto podajal v Furlanijo in se pogosteje v Benesko Slovenijo. Spremljal sem širokogrudno akcijo tržaskih in goriskih Slovencev, pisal sem o pomoči iz Slovenije, o tem, kako so jo doživljali prebivalci vasi, v katerih je italijanski nacionalizem v dolgih letih zasejal odpor do vsega, kar je prihajalo z onstran meje, pa je bil ta odpor naenkrat premagan. Pisal sem o obnovi, pa tudi o zasilnem preseljevanju družin v Gradež in v Lignano in o sramotnem zadržanju nekaterih Tržacanov, ki v zimskih mesecih niso hoteli odstopiti brezdomcem svojih praznih stanovanj. Pisal sem o obnovi, o otvoritvah, o novih objektih, pa o preporodu Beneske Slovenije, o dvojezični soli in o industrijskih podjetjih, ki so jih ljudje sprejeli kot zarek upanja za boljso prihodnost. Pisal sem tudi o skandalih in v Savoni spremljal proces Balbo-Bandera, na katerem sta bila zupan občine Majano in osebni tajnik vladnega komisarja Zamberletija obsojena zaradi podkupnin - eden prvih primerov v Italiji. Spominov na potres je torej na pretek. Zaustavljal sem bom pri enem, pri cloveško toplem zapisu obiska v Viškorski, kjer sem se pogovarjal z enim naših Cedermacev, župnikom Arturom Blasuttom. Zapis, ki je izšel v Primorskem dnevniku 16. maja 1976, ponujam v ponatis kot najpristnejši spomin na tiste težke dneve, pa tudi, zakaj ne, kot opomin, da pojmovanje vrednot le ni bilo vedno tako črno-belo, kot ga želijo nekateri predstaviti mladim rodovom.

Bojan Brezigar

OBISK V VIŠKORŠI PRI SLOVENSKEMU ŽUPNIKU ARTURU BLASUTTU

Poglejte, tudi to sem rešil izpod ruševin

Don Arturo Blasutto. Ena izmed korenin beneskih Slovencev, clovek na katerem sloni velik del organizacije tistega življenja v vaseh Beneske Slovenije, ki nekako izstopa iz vsakdanosti. Življenja, ki predstavlja za naše rojake, tiste, ki jim država - maceha odreka vsakršno pravico in hoče po vsej sili prikrivati njihov obstoj, povezavo z ostalo manjšino, s tržaskimi in goriskimi Slovenci ter povezavo z matično domovino. Neverjetno je, kolikšno vlogo so imeli ti ljudje pri organizaciji pomoči ob potresu, ki je tako hudo prizadel revne, a sicer zelo lepe kraje. Nenadoma so stopili na površje in sprejeli na svoja ramena težko breme, odgovornost ni majhna in od njihovega truda je bilo v veliki meri odvisno življenje naših vasi. Nekatere izmed njih dobro poznamo, o ostalih smo slisali govoriti le včasih.

Artura mi ni bilo treba dolgo iskati. Takoj ko sem prišel v Viškoro in se približal gruč ljudi, ki je stala pod streho zadružnega hleva v zgornjem koncu vasi, edine stavbe, ki je potres ni poškodoval, je stopil iz gruce prileten mož. Obleden je bil v svetlo rjavo majico in črno obleko, v roki je imel avtomatičen dežnik. Pritisnil je na gumb in dežnik se je odprl. Na železnem ogrodju so bili dobro vidni znaki rje.

Ne vem zakaj, a ta podrobnost se mi je vtisnila v spomin. Deževalo je in dežnik je bil seveda dobrodošel. Morda sem prav zato posvetil tolikšno pozornost ročaju iz umetnega usnja in rjastemu ogrodju.

Ni se bilo treba predstavljati. »Kako je tukaj«, sem vprašal. »Oh, dobro, se kar dobro je sedaj«, mi odvrne don Arturo s prijaznim nasmeskom na ustnicah, kot bi vas živel svoje vsakdanje življenje, kot da bi se ne bilo pripetilo popolnoma nič. In vendar v Viškorski ni razen hleva nobene neposkodovalne stavbe. Vse bo treba popraviti, mnogo pa celo porušiti in postaviti nove domove.

»To pri nas ne bo problem«, pravi don Arturo, in njegov izraz priča, da je v te besede tudi trdno prepričan. »Domačini so pridni, med njimi je mnogo zidarjev in če jim bodo dali sredstva, bodo kar sami vse naredili. Kar se da, bomo popravili, kjer bo treba rušiti, pa bomo postavili novo. Le denar naj nam dajo, ali pa gradbeni material. Sami bomo poskrbeli, da bo naša vas se lepša, kot je bila poprej.«

Za njegovim hrbtom visi na steni velika risba. Pravzaprav so to tri risbe. Prva kaže Viškoro, kakršna je bila včeraj, druga prikazuje ruševine in postavljene sotre, tretja pa nove stavbe. Nad temi stavbami visi velik, z rdečo barvo zarisani vprašaj. »Sredstva naj nam dajo...« pravi don Arturo in to je dovolj zgovorna razlaga k temu vprašanju.

Pravzaprav je med prebivalstvom opaziti precejšnje bojazni, da bi oblasti nanje pozabile. Smrti njih žrtev ni bilo, ranjencev na srečo tudi ne. Le nekaj živine so izgubili in seveda domove. »Nasa nesreča je majhna v primeri z nesrečo, ki je doletela druge kraje, vendar pa sedaj ne smejo pozabiti na nas.«

Vprašanje, ki sem ga v zadnjih dneh postavljaval v

vseh porušeni krajih, je povsod isto. Ali se namerava ljudje izseliti?

»Ne, nihče ne namerava proč«, pravi don Arturo. »V zadnjih desetletjih je vas že dovolj izkravale. Leta 1938 je stela 1.050 ljudi, sedaj pa jih je le nekaj 180 ali 190. Najprej so zaceli odhajati moški na delo v tujino, sedaj vozijo s seboj se družino. Ostajamo le mi, stari. Mladine je iz dneva v dan manj. Pridejo, seveda pridejo nazaj, na obisk, na počitnice, ampak kdor ima službo in udobnejši dom drugje, se ne vrača več domov v hribe. Le nekaj mlajših moških stanuje v vasi. Večinoma so zidarji in vsak dan se vozijo v dolino.«

Strah je cloveka, ki se v teh dneh sprehaja po praznih vaseh. Na cesti ni nikogar, povsod ruševine, tu pa tam se sliši cvikanje vrabe ali udarec, ki ga povzroci kamenček, ko se odkruši od strehe in pade na tla. Življenje zazivi nekaj metrov dlje, v taborišču. V sotorih so spalnice, kuhinje, ambulate, sole, jedilnice, shrambe. »Vsega imamo dovolj«, meni don Arturo. »Morda bi potrebovali še nekaj sotorov, a ne za nas, ampak za shrambo. Vse, kar smo znosili iz svojih domov, bi radi spravili pod zasilno streho. Veste, kljub razpokam smo odnesli iz hiš vse, kar je bilo mogoče odnesti. Eden je sel v hišo, ostali pa smo stali zunanji in pazili, da se stavba ne poruši, in, če pride do tega, da takoj pomagamo nesrečnežu. Na srečo se je vse dobro izteklo.«

Tudi hrane imamo zaenkrat dovolj. Pripravljajo nam jo vojaki in priznati je treba, da dobro kuhajo. Skratka vsega nam zadostuje, le domove bi hoteli čimprej obnoviti.«

Stojiva pred zadružnim hlevom. Vsaj domače mleko imajo, si mislim. Pa ni tako. Zadruga je dejansko last enega cloveka, drugi zadržniki pa so v glavnem njegovi sorodniki. Hlev se imenuje »zadruga« v glavnem zato, da ima lastnik pravico do raznih podpor in drugih ugodnosti. Mleko se vedno vozi vsak dan v Tipano, v Viškorski pa prejemajo mleko v papirnatih konfekcijah. Tudi z vodo je precej podobno. Prav ob vhodu v hlev je pipa krajevnega vodovoda. Voda je iz izvirka in vsi so prepričani, da je pitna. Piti pa je ne smejo, dokler kemijski laboratorij ne dokonča z vsemi analizami. Ves ta čas se morajo zadovoljiti z vodo iz cisterne. Vendar se domačini zaradi tega ne pritožujejo. Neverjetno, a opazovalcu se zdi, da tukaj poteka življenje tako že desetletja. Poldne je in pred poljsko kuhinjo se zbere gruč ljudi. Vsakdo prejme svojo porcijo spagetov in golaža s krompirjem; nihče se ne pritožuje, nihče ne godrnja, nobenih pripomb ni slisati.

Tudi don Arturo se odpravlja na kosilo. Pripravljam se, da mu sežem v roko, on pa stiska pest v žepu jopica. Skrivnostno jo potegne ven, v dlani drži majhno skatlico. Odpre jo in istocasno reče: »Glejte, tudi to sem rešil«. V skatlici je zlata značka OF, ki jo je prejel lansko leto kot priznanje za velike zasluge, ki jih ima zaradi svojega tesnega sodelovanja s partizani, ki so v svojem osvobodilnem boju dosegli tudi tiste kraje. Oci se mu zabliscijo, ko pogleda to značko, ki predstavlja velik, morda najpomembnejši del njegovega življenja.

Bojan Brezigar

Neskončno dolga noč, ko so se odprla vrata pekla

Ko se je zasukalo, se je spet streslo, sicer ne tako pogubno, kot prejšnji večer, vendar dovolj silovito, da se je zazibal soferski pograd tovarnjaka v Tricesimu, kjer sva s snemalcem agencije Alpe Adria Sergiom Ferrarijem počivala nekaj ur. Stopila sva iz kabine tovarnjaka in se namenila do bližnje glavne ceste. Proti Vidmu so se peljali avtomobili z ranjenci; na strehi nekega vozila je bila celo privezana žimnica, na žimnici pa je ležala cloveska figura. V drugo smer so drvela vozila reševalcev, sirene so srhljivo tulile. In zemlja se je spet stresla.

»Hudica, kaj pa je to, so se mar odprla vrata pekla...« je zamrmral utrujeni in sokirani kolega

Kip sv. Servula

Porocanje z neskončno dolge potresne noci se je začelo, ko se je nekaj minut po 21. uri zemlja stresla tudi v Trstu in je s strehe cerkve sv. Antona zgrmel na tla kip sv. Servula (nad glavnim vhodom je tretji z desne, proti levi; nekaj let pozneje so ga obnovili, vendar je zaznavno večji od ostalih svetnikov in kovinska avreola je znatno debelejša; v Trstu smo se torej tudi pri edinem primeru obnovitve po potresu izkazali slabše od svojih zahodnih furlanskih sosedov...). S snemalno ekipo smo se takoj sseli v središču mesta, kjer smo posneli razbitine svetnikov-ega kipa pred cerkvijo, kar je nedvomno predstavljalo ne- navaden in pomemben dogodek, ki ga je bilo vredno zabeležiti s filmsko kamero za koprsko televizijo.

Nismo se vedeli, kaj vsega bomo snemali in doživeli v najkrajšem...

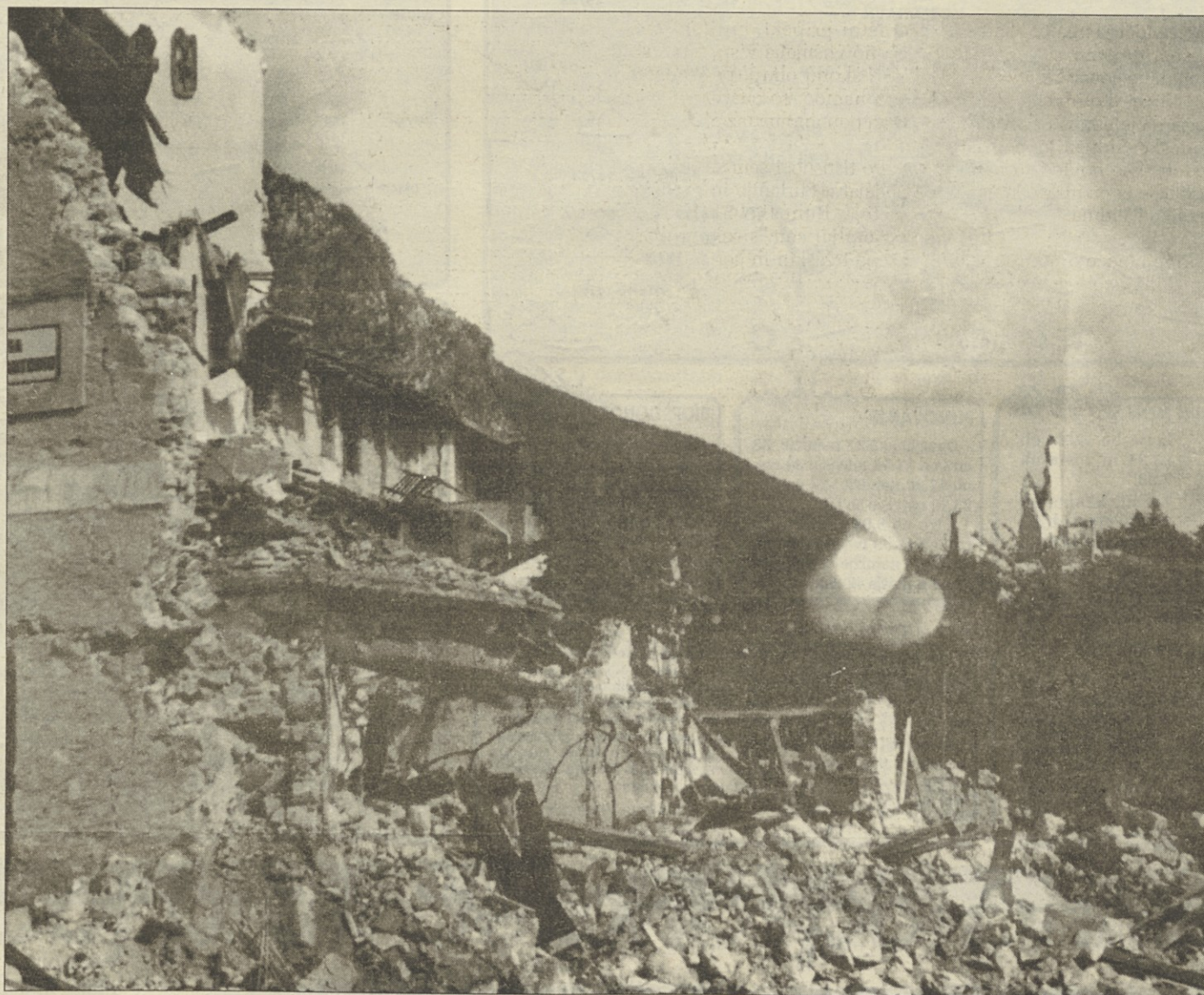
Buia ali Buje?

Ko smo se vrnili v redakcijo, so nam kolegi povedali, da se je zemlja menda stresla tudi v sosednji Furlaniji. Imeli smo že »dramatične« po- snetke razbitega kipa in prestrašenih ljudi na tržaskih ulicah, zato sem premisljal, ali bi se vseeno odpeljali v Furlanijo v tako poznih večernih urah. Krožil je glas, da je potres menda prizadel tudi »Buio«. Je to bila Buia v Furlaniji ali so bile Buje v Istri, kjer naj bi bil celo en mrtev?

Po telefonu so iz Kopra sporočili, da je v istrskih Bujah vse v redu, na telefonu karabinjerske postaje furlanske Buje pa se ni nihče odzval: »To je slab znak, ce karabinjerji ne odgovarjajo na telefon... Fantje (in tudi punca - kolegica Breda Pahor), poj-dimo še v Furlanijo!«

Odpeljali smo se kot vedno: mladostno in zacetniško razigrani. Na avtocesti smo prehiteli nekaj vozil tržaskih gasilcev, po Vidmu smo se namenili k znancem v temo ovitem Tricesimu, kjer je sicer zmanjkala elektrika, navidezno pa se ni zgodilo nič hujšega razen tega, da je v tistovi kleti padlo s polic več deset steklenic zlahtnega vina...

Odpeljali smo se naprej. Čudno, nikjer ni bilo nobene luči, ko smo krenili proti

lokalu, ki sem ga dobro poznal in kjer sem nameraval povprašati po dogajanju zadnjih ur, pa se telefonirati v Trst. Pravzaprav ni manjkala samo luč, niti lokala ni bilo več! Zarometi našega avtomobila so posvetili na prostor, kjer bi moralo biti enonadstropno poslopje, pred nami pa je bila samo streha, streha, ki je ležala na tleh, streha brez hise spodaj... Nekaj ljudi se je potikalo naokoli in poskušalo odstraniti rusevine, pod katerimi so se oglašali ranjenci!

To pa ni Sv. Servul, ki je padel s procelja Sv. Antona, Furlanijo je prizadel pravi, katastrofalni potres!

Spogledali smo se: bili smo sokirani, ker smo se nenadoma in nepricakovano znašli sredi tragedije, rusevin in smrti, na katere nismo bili pripravljeni in povrh je bilo treba to tragedijo dokumentirati, posneti, fotografirati, zabeležiti...

Povedali so nam, da je se buje v sosednji Buui. V vas smo se pripeljali po ozkih ulicah posejanih z razbitimi strešnikov, ometom in opekami, pred glavnim trgom pa smo se morali ustaviti zaradi rusevin. Zaposlili so nas, naj s prenosno lučjo posvetimo do kabine operaterja v vaski kinodvorani. Stekli smo skozi vežo, stopili po strmih stopnicah do vrat kabine, ki jih je vrglo s tečajev: zbili so jih, v kabini ni bilo nikogar, na srečo je operater pravčasno zbežal. Tudi mi smo urno stekli na cesto, kjer smo posneli še nekaj prizorov po razdejanih ulicah Buie, med zmedenimi, prestrašeni in jokajočimi ljudmi.

Nismo gasilci

Odpeljali smo se naprej. V

blizini Humina smo pripeljali v ne vem več katero vas. V temi so zakricali: »Esòn rivàts i pumpirs!« Zaradi našega velikega rdečega avtomobila so mislili, da smo gasilci: »Ne, nismo gasilci, smo televizi- zija...« Oh, kako je vsakemu od nas bilo neprijetno, kako me je bilo sram!

Iz napol podrtega starega poslopja se je oglašal ženski glas, so nam povedali doma- cini, tako da smo s prizga- no prenosno lučjo previdno stopili v vežo. Pa se je ravno takrat zemlja spet močno stresla: stara hisa je zaskripa- la, strahu ni nihče obvladal in smo tako urno planili na cesto, da smo v brezglavem begu strgali kabel prenosne luči. V popolni temi smo slisali, kako tramovje stoka in popusca, ženskega glasu pa ni bilo več slisati. Močni po- tresni sunek ob poldveh po- noči je dokončno pretrgal marsikatero življenje nesreč- nezev, ki so jih zasule rusevi- ne, nekatere so v naslednjih urah in dneh resili, drugi pa so se nekaj časa umirali...

Z avtomobilom smo taval naprej po vaseh, ki sem jih poznal z nedeljskih izletov, kjer sem vzljudil furlansko kulturo, hrano in pijaco, a jih nisem več prepoznal: vsepo- sod so zarometi osvetljevali same rusevine in neprevozne ceste. Ponekod so se ljudje zbirali okrog ognjev na odpr- tem, drugod so kopali med rusevinami, ponekod so stali sredi cest pred porušeni- mi domovi, nemi in negibni kipi obuba.

Groza v Huminu

Bilo je že zelo pozno, bili smo utrujeni in sokirani, po- vrh vsega se brez luči, da ni- smo mogli več snemati. Po krajšem počitku v Tricesimu

na soferskih pogradih v kabi- nah tovarnjakov, smo ob zori po ovinkih prispeli do sre- disca Humina, kjer je potres prizadel najbolj posastno raz- dejanje. Se bolj kot porusenih hiš, poskodovane stolnice, obupanih ljudi se spominjam nenavadnega prizora: v sivi- ni prve jutranje luči so blizu občinske palače zbrali skupi- nico umsko prizadetih iz bližnje bolnisnice; nekaj vojakov je držalo skupaj te re-

veže, okrvavljene, zaprasene, se bolj prestrašene in nebo- gljene od ostalih. Čez čas so jih naložili na tovarnjak in jih odpeljali stran od te gro- zote.

Takrat se je sredi razdeja- nega mesteca pripeljal Gio- vanni Comelli, predsednik tedanje deželne vlade, ki sem ga poznal z uradnih pri- ložnosti. Ni izgledal kot običajni ugledni politik, obleka je bila povaljana, s.

klobukom na glavi je izgle- dal eden od tolikih furlan- skih kmetov, utrujen po dol- gi, neprespani noči. »Pred- sednik, kaj nam lahko pove- ste, ali veste kaj bolj točne- ga?« »Ne, smo v kaosu, vem samo, da je neznanska trage- dija, morda celo veste kaj več vi, novinarji... Kmalu se bomo sestali na prefekturi v Vidmu...« Potisnil si je klo- buk se bolj nazaj na glavo in se odpeljal.

V tistih prvih urah - pa tu- di dneh in tednih, morda ce- lo mesecih - sta vladala kaos in dezorganizacija, ki ju je lahko premagala samo trdna volja prizadetih domacinov, reševalcev in prostovoljcev ter nekaterih javnih upravi- teljev. Pred dvajsetimi leti se ni bilo civilne zascite, ni bilo avtomatizmov za pomoč v primerih naravnih katastrof, po katerih se danes (bolj ali manj uspešno) ravna jo gasilci in prefektore, deželne uprave in organizacije prostovoljcev. Danes si takratne zmede ne moremo niti predstavljati.

Najprej delo

Vse do konca dezevnega poletja 1976 je potresno po- dročje bilo »ena sama zalo- st«, potem je zalost sicer ostala, prevladalo pa je dru- gačno, pozitivno vzdusje. Zasuk, če me spomin ne va- ra, je bil konec poletja, po drugem hudem potresnem sunku 15. septembra, ko se je podrlo se to, kar je maja ostalo pokoncu. Takrat so se odločili za začetno neprilju- bljeno strategijo, po kateri prizadeti prebivalci lahko čakajo na nove hise, predno- st pa ima obnovitev obratov, proizvodnje, gospodarstva: to, kar se je v naslednjem de- setletju izkazalo kot pravilna strateska izbira, ki je omo- gočila ne samo prenovitev od potresa prizadetega ob- mocja, ampak tudi njegov preporod in ekonomsko ter družbeno uveljavitev.

Na desettisoče ljudi se je jeseni zacasno izselilo v Li- gnano in v Gradez, na delo so se vračali v rodne kraje z avtobusi in se pred zimo so vse industrije, vse delavnice, vsi obrati delovali s polno paro: postavili so temelje »gospodarskega čudeža«, ki je potisnil Furlanijo na sam vrh uspešnosti Severovzhod- ne Italije. Kmalu zatem so te- meljito in z veliko pozorno- stjo za ohranitev tradicij pričeli z obnavljanjem hiš, zaselkov, vasi. »Starega Hu- mina zdaj ni več, a mi se prav nič ne bojimo. Zgradili bomo nov Humin, ki bo spet lep kot nekoc.« so peli na pr- vi božični prireditvi tamkajšnji osnovnošolci.

In prav so imeli: tisto prvo noč in prvo jutro in prve ca- se po potresu si ne bi mogli nihče, razen otrok, misliti, kako bo spet lepo na potre- snem območju, kako bodo s pomočjo iz vse države in z vsega sveta, predvsem pa s svojim delom, z zavzetostjo in z ljubeznijo do svojih krajev znali obnoviti kraje, skozi katere danes lahko po- tujemo, ne da bi opazili znakov tiste tragedije izpred 20 let, ki je že tako daleč v času.

Sergij Premru

JUSARSKO PREMOŽENJE / SESTANEK POSVETOVALNE KOMISIJE NA OPČINAH

Stališča Kmečke zveze o volitvah jursarskih odborov

Poudarjen pomen enotnih list, ki zastopajo resnične krajevne interese

Obvestilo KZ v zvezi s prijavo dohodkov z obrazcem 740

Kmečka zveza obvešča svoje člane, ki pri njej izpolnjujejo davčno prijavo 740, da zapade rok za plačilo davka 31. maja, rok za predstavitev obrazca in občinskega davka na nepremičnine ICI pa 30. junija. V ta namen je KZ vsem davčnim obvezancem že poslala na dom poziv z navedbo, kdaj naj se za izpolnitev prijave zgledajo v njenih uradih v Ulici Cicerone 8 (mednadstropje) ali v njenih podružnicah. Za plačilo in podpis prijave pa bo določen nov sestanek konec maja.

Urad Kmečke zveze v pismu navaja tudi seznam dokumentov, ki jih morajo davkoplačevalci prinesiti s seboj:

- odvisni delavci: obrazec 101;
- upokoјenci: obrazec 201 za vsako prejeeto pokojnino;
- kmetje: potrdila o plačilu zavarovalnih prispevkov SCAU;
- lastniki hiš in zemljišč v najemu: podatke o prejetih čistih najemninah;
- morebitna potrdila o plačanih obrestih na hipotekarna posojila;
- morebitna potrdila o plačilu specialističnih zdravniških pregledov, tiktov (ne glede na vsoto), nespecialističnih zdravniških pregledov ali tiktov za nakup zdravil (le če presegajo 500.000 lir), pogrebni stroškov, življenjskega in nezgodnega zavarovanja ipd.

Katastrska renta zemljišč se je za leto 1995 zvišala, in sicer za 55% dominikalni in za 45% agrarni dohodek; to povišanje bo izračunano avtomatično na podlagi predlanske prijave.

Katastrska renta stavb se ni spremenila. V primeru, da ste kako nepremičnino kupili, prodali ali podedovali, je obvezno izpolniti dodatni obrazec ICI, za kar so potrebni uradni akti, npr. kupoprodajna pogodba, zapuščinska prijava in podobno.

Na tej podlagi bodo na KZ skupaj z davkom IRPEF izračunali tudi prvi obrok davka ICI za leto 1996.

Ce se interesenti na oznanen dan ne morejo odzvati, jih KZ prosi, naj ji to telefonsko sporočijo (tel. 362941) vsaj dva dni pred predvidenim sestankom.

V dvorani Zadrúžne kraske banke na Opčinah se je v začetku tedna sestala posvetovalna komisija Kmečke zveze za jursarska vprašanja. Njen vodja Stanko Hrovatin je poudaril pomen volitev za obnovo odborov za ločeno upravljanje jurskega premoženja, ki jih je prefekt sklical za nedeljo, 26. maja, in izrazil zadovoljstvo, da so v vseh vaseh, kjer bodo volitve (Bazovica, Padrice, Bani, Opcine, Lonjer, Prosek, Barkovlje in Medjvas) sestavili po dve enotni kandidatski listi (razen na Opčinah, kjer je samo ena) kar daje jamstvo, da bodo odbori res zastopali interese in pričakovanja jurskih upravičencev.

Poudarjena je bila tudi potreba po čimbolj enotni akciji, da bodo volitve uspele tako po udeležbi volilcev, kot tudi z aktivnostjo skupnosti pri izvajanju volilnega postopka. Edino črno pego predstavljata stališče tržaške občinske uprave in prefekture, ki kljub

pravočasni zahtevi po dvojezičnem postopku, ki ga zahtevajo tako skupnosti kot njihove organizacije (Zdrúženje jurskih odborov, Kmečka zveza in druge organizacije) ni sta zagotovili dvojezičnih glasovnic.

Na seji komisije je bil zato sprejet protest proti takemu ravnanju, saj so že bila razdeljena prva volilna potrdila. Poleg dejstva, da je ogromna večina jurskih upravičencev slovenske narodnosti, je tudi dejstvo, da morajo vaske skupnosti oziroma jurski odbori sami kriti storske volitve.

Srečanja se je poleg vseh predstavnikov jurskih odborov udeležil tudi predsednik Zdrúženja jurskih odborov Zoran Sosić, ki je v svojem posegu orisal program in poudaril, ki so v teku, kot tudi priprave na volitve in podčrtal pomen obnavljanja tekoimenovanih »zgodovinskih jurskih odborov«, tistih iz časov Avstrije, ki so polnomočno upravljali jursko la-

stinno kot lastnino skupnosti. Obnavljanje teh odborov je danes možno na osnovi norm Evropske unije ter državne in deželne zakonodaje.

V razpravi je nato tekla beseda tudi o problemu volitev na Opčinah, kjer obstaja načrt, da bi upravo jusa prevzeli nedomačini in je zato nujno, da se domačini do skrajnosti angazirajo pri volitvah in da se za enotne liste opredelijo tudi demokratične sile italijanske večine.

Zabeležiti moramo tudi poseg predstavnika Trebče, g. Florinda Carlja, ki je poudaril dejstvo, da je prefekt za nekatere vaske skupnosti, kjer že obstajajo odbori za ločeno upravljanje jusa (Trebče, Gropada) volitve preklinal. In ker v teh vaseh volitev ne bo, tudi ne bodo imele svojih odborov in torej tudi ne legitimnega predstavnštva in bo zato njihove interese predstavljala in upravljal Občina Trst. Florindo Carli je zato poudaril, da je kljub temu, da je tudi

sam sodeloval v akciji za uveljavitev zgodovinskih odborov, vseeno mnenja, da bi morali za čimboljšo zaščito vaskih koristi izpeljati volitve tudi v Trebčah in Gropadi.

Predsednik prosekega jusa, Bruno Rupel, pa je poudaril pomen volitev in obenem počrtal zelo važno vlogo jurskih odborov spričo dejstva, da bo potrebna še težka in dolga bitka preden bo uspelo uveljaviti zgodovinske odbore. Zato je pozval, naj se vaske skupnosti aktivno in odločno angazirajo za uspeh volitev.

Prisotni predstavniki iz Medjevasi pa so opozorili, da so volitve tudi zunaj tržaške občine, in sicer ravno v Medjivasi, in da to v javnosti ni dobilo ustreznega poudarka, kot so ga dobile volitve v vaseh tržaške občine. Pri tem je umestno povedati tudi to, da je za volitve v Medjivasi zagotovljena popolna dvojezičnost, ker je za to poskrbela devinsko-nabrežinska občinska uprava. (jk)

NOVICE

Natečaj za štipendije zavoda ERSA

V uradnem listu Dezele Furlanije-Juljske krajine št. 17 z dne 24. aprila 1996, so objavljeni stirje natečaji zavoda ERSA za študijske štipendije za dva kmetijska izvedenca in agrotehniko ter dve štipendiji za diplomirane agronome za raziskave na področju sadjarstva in vrtnarstva.

Prošnje na navadnem papirju na osnovi ustreznega obrazca je treba nasloviti na zavod ERSA, Ul. Montesanto 15/6 v Gorici, in sicer v roku 30 dni po objavi v uradnem listu, torej do 24. maja letos.

Kmetijski izvedenci morajo imeti diplomsko oceno najmanj 42/60, agronomi pa fakultetno diplomu z najnižjo oceno 90/110.

Za podrobnejše informacije se lahko interesenti obrnejo na urade Kmečke zveze ali neposredno na sedež zavoda ERSA v Gorici.

V Ogleju posvet o socialnem in zdravstvenem varstvu kmetov

Italijanska konfederacija kmetov CIA oziroma njene deželni združenji za Emilijo Romagno in za Furlanijo - Juljsko krajino prirejajo v nedeljo, 12. maja ob 10. uri v dvorani Romana na Trgu Capitolu v Ogleju zasedanje na temo »Pokojninsko, skrbstveno in zdravstveno varstvo ostarelih na kmetijskih območjih - Soocanje izkušeni dvel dežel.« Razpravo bo sklenil Gioacchino Silvestro, državni tajnik združenja upokoјencev organizacije CIA.

Boj proti peronospori vinske trte

Peronospora vinske trte (Plasmopara viticola) je v naših podnebnih razmerah poleg cidija gospodarsko najpomembnejša glivična bolezen vinske trte. Vinogradniki se je upravičeno boje, saj soodloča o količini pridelka. Se posebej je nevarna v deževnih letih, ko lahko povzroči ogromno škodo, katere posledice se poznajo še v naslednji vegetacijski dobi.

Ceprav razpolagamo z zelo učinkovitimi sredstvi za zatiranje te glivice, rezultat ni vedno zadovoljiv. Tega pa ne gre pripisati sredstvom, temveč njihovi uporabi. Vinogradniki se namreč včasih preveč togo držijo skropilnih programov, ki so le okvirna navodila. Ta dajejo vinogradniku pregled nad sredstvi za varstvo vinske trte (kar velja seveda ne le za peronosporo, ampak tudi za zatiranje ostalih boleznih in škodljivcev) ter kažejo na možnosti in čas, ko lahko najbolj učinkovito preprečujemo bolezen. Dejansko shemo skropljenja mora vsakdo prilagoditi zdravstvenemu stanju in mikroklimatskim posebnostim svojega vinograda.

Zato bodo, kot že poudarjeno, navodila, ki jih bomo navedli v nadaljevanju, le okvirna. Kljub temu pa smo prepričani, da bodo vinogradniku koristni napotki za uspešno zatiranje peronospore.

Ni naš namen, da bi podrobno opisovali bolezenske znake peronospore, ker so vinogradnikom dobro znani. Omenili bomo le nekaj osnovnih pojmov, ki so ključnega pomena za poznavanje glivice in na podlagi tega za uspešno zavarovanje trte pred njenimi napadi.

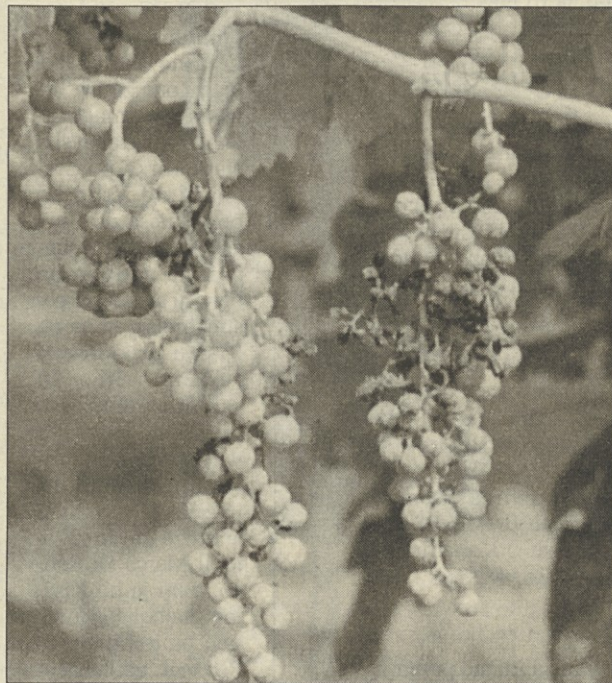
Bolezen napade vse zelene dele vinske trte: listje, mlade poganjke, vitice in grozdje. Vinogradnikom je najbolj znana na listju in grozdju. Na listju se

pojavi v obliki 1 do 2 centimetrov velikih, okroglastih peg rumenkasto-vodnaste barve, ki jih imenujemo »oljni madeži«. Pri poznih okužbah (julija, avgusta) so bolezenski znaki nekoliko drugačni. Tedaj le se redko najdemo okroglaste pege (oljne madeže), namesto njih pa se na listju pojavijo oglete, z listnimi žilami omejene manjše pege, ki se lahko ob močnejših napadih razširijo na večji del lista. To je takoiimenovana mozaična oblika peronospore na listju.

Le redkokdaj se zgodi, da peronospora okuži mlade poganjke. V takem primeru se ti najprej obdajo z belo plesnivo prevleko in se pozneje posušijo.

Mladi, komaj zasnovani kobruki se ob napadu obdajo z belim prahom, se značilno zvijejo po dolžini in postanejo sivorjavkaste barve. Taki kobruki se dokončno posušijo in odpadejo. Tudi na mladih grozdcih se ob napadu pojavi bela plesniva prevleka, ki zajame komaj zasnovane jagode in peclje, celi grozdci pa se posušijo in odpadejo. Jagode so neposredno ogrožene toliko časa, dokler ne dosežejo velikosti grahovega zrna in se obdajo z

voščenim oprhom, vendar lahko gliva napade peclje tudi kasneje.

Gliva napade vse omenjene dele vinske trte skozi listne reže. Če okuži jagode v času, ko so na njih listne reže še sveže odprte, se te pozneje sicer zapro, gliva pa se v jagodah razvija. Jagode se značilno nagubajo, postanejo vijolično rjavkaste barve in se posuše. Podobno se zgodi, kadar se okužijo peclji in se posušijo. Ta posebna oblika peronospore, ki povzroča susenje že večjih jagod, pecljev in celih grozdov, je precej razširjena. Pojavi se lahko tudi v letih, ko na listju ni posebno močnega napada ali pa ga sploh ni. To nas zavede v napačno sklepanje, da v tistem letu peronospora ni posebno nevarna in zato prezgodaj nehamo skropiti, posledice pa so lahko zelo hude.

Peronospora prezimi v odpadlem listju v obliki zimskih trosov. Spomladi napade prvic takrat, ko je temperatura vsaj 10°C, pade 10 mm dežja (v 2 do 3 dneh) in ko merijo listi vinske trte v premeru 2-3 cm. Pri nas je to lahko, seveda odvisno od lege in sorte, že v drugi dekadi maja.

Cas, ki potече od okužbe do pojava

bolezenskih znakov imenujemo inkubacijska doba. Trajanje inkubacije je različno dolgo in je odvisno od temperature. Najkrajša pri temperaturi 21 do 24°C in traja le 4-5 dni.

Glivica okuži trte od pomladi pa do konca poletja, pod pogojem, da je dovolj toplo in vlažno. Zaradi ugodnejših temperatur je nevarnost okužbe se posebej velika od začetka junija do konca julija. To je čas, ko moramo vinsko trto večkrat temeljito skropiti, če jo hočemo obvarovati pred boleznijo.

Skropljenje s fungicidi je edini zanesljiv način obrambe pred

peronosporo. Danes razpolagamo z zelo učinkovitimi sredstvi, zato lahko trto uspešno zavarujemo pred napadi glive. Skropiti pa moramo, kot smo že uvodoma poudarili, pravočasno.

V nadaljevanju navajamo koledar skropljenja, ki je, in tudi to smo že poudarili, le okvirni. Vinogradnik naj ga prilagodi svojim potrebam, upoševajoč predvsem vremenske razmere.

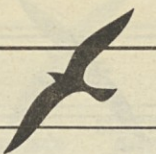
V maju bomo skropili dvakrat z dotikalnimi (kontaktnimi) sredstvi na podlagi Mankozeb-a (Dithane M 45, Kor itd.) ali Propineba (Atracol).

Pred cvetenjem skropimo s sistemskimi na osnovi Benalaxil-a (Galben), Metalaxyl-a (Eucritt idr.) ali Fosetil-a (RG Erresei Triplo idr.) ali z globinskimi sredstvi na osnovi Cimoxanil-a (Vetex 8/68, Curzate M idr.). Z istimi sredstvi skropimo tudi po cvetenju (12 dni po prejšnjem tretiranju).

Pozneje (ob koncu junija in v prvi polovici julija) bomo uporabili sredstva, ki vsebujejo organske snovi in baker (RG Erresei SB R 37, Pervit, Antir, Ramato M 40, Cuprosan idr.).

Zadnje posege opravimo z bakrenimi sredstvi.

Dr. Mario Gregorić
Strokovna služba KZ

NOVICE

Smučarsko SP leta 2001 bo v Saint Antonu

CHRISTCHURCH (Nova Zelandija) - Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju leta 2001 bo v Saint Antonu v Avstriji. Tako so sklenili na kongresu mednarodne smučarske zveze, ki poteka v Christchurchu. V tretjem glasovanju je Saint Anton prejel 64 glasov (proti 52) in tako prehitel švicarski Saint Moritz, medtem ko sta Norveška z Lillehammerjem ter Italija z Bormiom umaknili kandidaturi po prvem oz. drugem glasovanju.

Piepoli zmagal na dirki po Tridentinski

LIENZ - Na 4. etapi kolesarske dirke po Tridentinski (Fiera di Primiero pri Trentu - Lienz v Avstriji) je zmagal Italijan Leonardo Piepoli, ki je 176 km prevozil v 4.39'37". Najbližji zasledovalci (Zaina, Belli, Kolumbijec Rodriguez, Avstrijec Totschnig) so prisli po 18". Na skupni lestvici vodi Belli, ki ima 3" prednosti pred Zaino in 19" pred Rodriguezom. Danes je na sporedu peta in zadnja etapoa (Lienz - Trento Povo, 215 km).

Play off NBA

HOUSTON - Ekipa Seattle Sonics, ki je odlično zaključila letošnji regularni del sezone, je tudi trdno odločena, da prekine »prekletsvo« play offa, saj je v zadnjih letih vedno izpadla v prvem kolu: s 115:112 se je namrec uveljavila na parketu Houston Rocketsa. S to zmago, za katero imata največ zaslug Detlef Schrempf in Gary Payton (po 28 točk), Seattle vodi s 3:0 v polfinalu »Western Conference«. Danes bodo v Houstonu odigrali četrto srečanje, ki bi znalo biti odločilno v primeru nove zmage Sonicsa (igrajo na 4 zmage). Doslej nobena ekipa v finalu play offa ni nadoknadila zaostanka 3:0. V Orlando je medtem Magic s 120:94 odpravil Atlanto Hawks v drugi tekmi »Eastern Conference«. Kot običajno se je odrezal Shaquille O'Neal (25 točk v prvih dveh četrtinah), medtem ko je Penny Hardway (15 točk in 7 asistenc) moral predčasno na klop, ker ga je bolela kita. Orlando vodi z 2:0.

Ivankov zmagal na gimnastičnem EP

KOPENHAGEN - Na gimnastičnem evropskem prvenstvu je v mnogoboju zmagal 21-letni Ivan Ivankov (Belorusija), ki je za samih 24 tisočink točke (57, 898 proti 57, 874) prehitel rokaja Vitalija Scerba, dobitnika šestih zlatih kolajin na olimpijskih igrah v Barceloni leta 1992. Na 3. mesto se je prebil Rus Aleksej Voropajev (57, 536 točke). Italijan Jury Chechi je bil peti, s čimer je za eno mesto izboljšal uvrstitev izpred dveh let v Pragi.

Najboljši rezultat v Osaki dosegl Namibijec Fredericks

OSAKA - Na atletskem tekmovanju v Osaki, drugi preizkušnji Grad Prixa, je najbolj odmeven rezultat dosegel Namibijec Frankie Fredericks, ki je 100 m pretekel v 10"09 (nasprotni veter 0, 8 m na sekundo). Fredericks, ki je na OI v Barceloni osvojil srebrno odličje na 100 in 200 m, je prehitel Američana Dennisa Mitchellla (10"16) in Kanadčana Brunya Surina (10"28).

Nekaj ostalih zmagovalcev:5.000 m: Gitahi (Ken) 13'29"28; 110 m ovire: Johnson (ZDA) 13"26; 400 m ovire: Matete (Zam) 48"15; troskok: Sixin (Kit) 16, 95 m; višina: Kemp (Bah) 2, 30 m; krogla: Godina (ZDA) 20, 85 m; kladivo: Astapkoč (Belor) 79, 36 m; kopje: Zelezny (Čes) 90, 60 m. ZENSKE - 100 m: Gaines (ZDA) 11"36; 100 m ovire: Freeman (Jam) 12"79; 5.000 m: McKierman (Irs) 15'07"38; kopje: Ingberg (Fin) 65, 66 m; višina: Kostadinova (Bol) 1, 96 m; palica: George (Avstral) 4, 30 m.

Pokal Manchesteru

LONDON - Potem ko je osvojil nogometno prvenstvo, si je Manchester priboril se angleški pokal. V finalu je pred skoraj 80 tisoč gledalci z 1:0 premagal Liverpool. Odločilni zadetek je 5 minut pred koncem dosegel Cantona.

Dortmund prvak

BONN - Borussia Dortmund si je kolo pred koincem zagotovila naslov nemskega nogometnega prvak, kar je njen že peti naslov. Zbrala je 65 točk. Sledijo: Bayern Muenchen 61, Schalke 04 in Borussia Moenchengladbach 53, Hansa Rostock 49, Karlsruhe 48, Hamburg 47, Werder Bremen 44 itd.

Mariborčani napravili v eliko uslugo Hitu

Maribor Branik - SCT Olimpija 2:1 (0:0)

STRELCI: 1:0 - Nikolić (52), 1:1 - Kojčić (85), 2:1 - Fricelj (89).

Nogometasi Maribora Branika so z zmago nad SCT Olimpijo napravili velikansko uslugo nogometasem Hita Gorice, ki danes gostujejo v Izoli, kjer bodo zanesljivo osvojili tri točke in svojo prednost pred Olimpijo povečali na šest točk, kar bi stiri kola pred koncem prvenstva lahko že pomenilo, da je boj za naslov odločen.

Mariborčani so povedli v 52. minuti, ko je Nikolić dosegel vodilni zadetek. Gostje so izenacili v 85. minuti, strelec pa je bil Kojčić. Ko je že kazalo, da se bosta tekmeča razšla z neodločenim izidom, je Fricelj minuto pred koncem tekme z roba šestnajst-metrskega prostora dosegel zmagoviti zadetek.

KOŠARKA / POLFINALE ZA NASLOV

Milanski Stefanel prvi finalist

*Tanjevičovo moštvo nadigralo Buckler
Danes v Trevisu še Benetton - Teamsystem*

Stefanel - Buckler 77:56 (40:34)

Stefanel: Gentile 10, Portaluppi 5, Fucka 8, De Pol 13, Bodirosa 26, Alberti, Cantarello 8, Blackman 7, Baldi, Sambugaro

Buckler: Brunamonti, Komazec 19, Coldebella 7, Woolridge 6, Moretti 3, Binelli 14, Morandotti 2, Carera 4, Orsini 1, De Piccoli

Sodnika: Pasetto (Firenze) in Baldi (Napeli).

PM: Stefanel 17:18, Buckler 8:11; 3T: Stefanel 6:13 (Gentile 2:3, Portaluppi 1:2, Bodirosa 3:4, Blackman 0:4); Buckler 4:11 (Komazec 2:4, Coldebella 1:3, Woolridge 0:2, Moretti 1:2); gledalcev: 8.500.

Tanjevičev Stefanel je prvi finalist končnice za naslov italijanskega prvak v košarki, kdo bo njegov nasprotnik pa bo morda zvedel že danes zvečer, ko se bosta četrtič pomerila Benetton in Teamsystem, ki vodi z 2:1 v zmagah. Če danes odločitve se ne bo, potem bo treba počakati do točka, ko bo v Bologni na sporedu odločilna peta tekma.

Včeraj se je državni prvak Buckler sa-

mo v prvem delu resneje upiral Stefanelu in bil osemnajst minut v prednosti. Toda pri stanju 32:32 minuto in pol pred odmorom sta Morandotti in Carera zgrešila dva zaporedna meta izpod koša, kar je Stefanel izkoristil in povedel s 37:32. V nadaljevanju je bilo na igrišču eno samo moštvo. Stefanel je takoj povedel, najprej za 13 točk, nato pa je prednost samo se povečeval. Ponovno je bil v vrstah milanske ekipe najboljši Dejan Bodirosa, ki je bil tudi najboljši strelec srečanja. Pri Bucklerju velja omeniti le Ariana Komazeca, ostali pa so se potem, ko je Stefanel obcutneje povedel, vdali v usodo in tako omogočili Milančanom da se s 3:1 v zmagah uvrstijo v finale.

Kar zadeva danasnje srečanje med Benettonom in Teamsystemom v Trevisu, velja povedati, da je bilo petkovo srečanje v Bologni izredno izenaceno, odločitev pa je padla sele po podaljsku. Pri Bolončanih je bil izreden Djordjević (28 točk), danes pa bo ekipa iz Trevisa lahko spet računala na Rusconija, ki dveh tekem ni igral, ker je bil kaznovan.

Čez Vršič prvi Italijan Di Silvestro

BOVEC - Kolesar poklicnega mostva Cantina Tollo, Italijan Lorenzo Di Silvestro, je zmagovalec seste, kraljevske etape dirke po Sloveniji od Vrhnike prek Vrsca do Bovca. Italijan je pobegnil na vzponu na najvišji slovenski cestni prelaz, si že na Vršiču prikolesaril minuto in 40 sekund prednosti, prednost na spustu v Bovec je se povečal na več kot tri minute. V sprintu si je drugo mesto zagotovil Marco Di Renzo, tretji je bil Kivilev, najboljši Slovenec pa je bil Borut Rovšček na četrtem mestu.

Danes bo na sporedu zadnja etapa od Nove Gorice do Novega mesta. Ker bo pretežno ravninska, je malo verjetno, da bi prislo do sprememb.

Izidi sedme etape: 1. Lorenzo Di Silvestro (Ita, Cantina Tollo) 3:53:55, 2. Marco Di Renzo (Ita, Cantina Tollo) + 3:04, 3. Andrej Kivilev (Kaz), 4. Borut Rovšček (Slo, Cantina Tollo), 5. Martin Hvastija (Slo, Catina Tollo), 6. Tadej Valjavec (Slo, Sava), 7. Stefano Toniazzo (Ita, De Nardi team), 8. Boris Premuzić (Slo, Rog), 9. Valter Bonca (Selle Italia Glacial), 10. Iztok Melansek (Slo, Perutina Ptuj) vsi isti čas.

MOTOCIKLIZEM / VN ŠPANIJE

V kraljevskem razredu iz prve vrste prvak Doohan

JEREZ - Svetovni motociklistični prvak v kraljevskem razredu, Avstalec Michael Doohan, si je sele tik pred koncem včerašnjega zadnjega kvalifikacijskega treninga pred današnjo veliko nagrado Španije zagotovil najboljši startni položaj, potem ko je izboljšal dosegel domačega favorita Alexa Crivilleja. V zadnjem poskusu je zadnjo minuto treninga za desetinko premagal Spanca in s tem postavil tudi rekord dirkališča v Jerezu.

Včeraj je bil znova ugoden dan za dvocilindricne Honda; Japonce Tadauki Okada je znova potrdil, da je ohranil dobro formo, saj je bil takoj za vodilno dvojico, medtem ko najhitrejši s petkovega treninga, Italijan Dorian Romboni, zaključuje prvo startno vrsto.

Proti koncu včerašnjih kvalifikacij je padel Francoz Jean-Michel Bayle, ki je bil v petek takoj za Rombonijem, včeraj pa je zdrsnil na 10. startno mesto.

Izidi zadnjega treninga - do 500 ccm: 1. Michael Doohan (Avs, Honda) 1:43.866, 2. Alex Criville (Spa, Honda) 1:43.960, 3. Tadauki Okada (Jap, Honda) 1:44.212, 4. Dorian Romboni (Ita, Aprilia) 1:44.238, 5. Daryl Beattie (Avs, Suzuki) 1:44.383. (MAN)

ODBOJKA / SVETOVNA LIGA

Italija začela z gladko zmago nad Nizozemsko

Danes še eno srečanje

Nizozemska - Italija 0:3 (8:15, 9:15, 12:15)

NIZOZEMSKA: Held 1+8, Blangé 4+3, Zwerwer 2+11, Van de Goor 2+5, Van der Meulen 2+7, Gortzen 2+9, Schuil 7+8, Rodenburg 1+0, Posthuma 2+6, Grabert 0+0, Latuhihin.

ITALIJA: Tofoli 2+1, Bernardi 8+15, Gardini 5+6, Giani 7+16, Papi 4+8, Galli 3+4, Meoni 0+0, Bracci 4+5, Gravina 1+7, Zorzi 1+2, Sartoretti 0+0, Bachi.

Sodnika: Declercq (Belgija) in Begu (Francija); gledalcev 5000; trajanje setov: 28, 37 in 34 minut; blok: Nizozemska 11+2, Italija 11+4; servis (točke/napake): Nizozemska 2/19, Italija 6/22; napake: Nizozemska 7, Italija 13.

EINDHOVEN - Italijanska odbojbarska reprezentanca je s prepricljivo zmago proti večnemu tekmeču Nizozemski začela svoje nastope v B skupini »Svetovne lige«. Premagati »tulipane« na njihovem »vrtu« s 3:0 ni lahko, zato je zadovoljstvo italijanskega selektorja Julia Velasca povsem razumljivo. »Za začetek ni slabo, saj smo premagali velikega nasprotnika, ki je imel v primerjavi z nami prednost domačega igrišča, poleg tega pa za seboj tudi že osem prijateljskih srečanj,« je po tekmi izjavil Velasco, ki je tekmo začel s Tofolijem, Gianijem, Bernardijem, Gardinijem, Gallijem in Papijem. Po začetni negotovosti, ko

je Nizozemska povedla s 6:3, so »azzurri« prevzeli pobudo in z delnim izidom 8:0 povedli z 11:6, da bi nato niz z učinkovitim blokom zaključil Galli. V drugem nizu je Italija dominirala na igrišču, predvsem pa so Velascovi izbranci zaigrali dobro v obrambi in bloku, kar je Tofoliju omogočilo, da je lahko dobro organiziral protinapade.

V tretjem nizu, ko sta oba trenerja zamenjala po nekaj igralcev, se je tehtnica najprej nagnila na stran domaćinov, ki so povedli z 8:2, toda Bracci in Bernardi sta najprej poskrbela za izenacjenje, nato pa sta se Zorzi in Gravina z blokom zagotovila »az-zurrom« se tretji niz. Italija se je se enkrat izkazala kot izreden kolektiv, posebej pa sta se izkazala Bernardi in Giani, medtem ko sta bila pri domaćih boljša Zwerwer in Gortzen.

Obe ekipi se bosta danes srečali se enkrat. Velasco je že najavil, da bo začel s povsem novo sesterko, medtem ko nizozemski selektor Alberdo, s tem v zvezi ni dajal nobenih izjav.

OSTALI IZIDI

Skupina A: Španija - Brazilija 0:3 (13:15, 4:15, 8:15), Kuba - Argentina 3:1 (15:17, 15:7, 15:4, 15:9).

Skupina B: Bolgarija - Grčija 3:0 (15:13, 15:3, 15:4)

Skupina C: Kitajska - Japonska 2:3 (15:10, 13:15, 16:14, 6:15, 13:15)

TENIS / MEDNARODNO PRVENSTVO ITALIJE

Martina Hingis danes v finalu

15-letna Švicarka po zmagi nad Grafovo ugnala še Romunko Spirleo

RIM - Po zmagi nad prvo igralko sveta Steffi Graf je 15-letna Švicarka Martina Hingis preskočila tudi nasprotnico v polfinalu Romunko Irlino Spirleo s 6:2, 7:5. Švicarka je bila izrazito boljša v prvem setu, v drugem pa sta obe igralki do 5:5 dobivali igre na svoj servis. Pri vodstvu s 5:4 v igrah je imela Švicarka že dve zaključni zogi, toda Spirlea je uspela vseeno dobiti tudi to igro. Toda v 12. igri je nato Hingisova, ki je v Rimu 6. nosilka, izkoristila že prvo zaključno zogo.

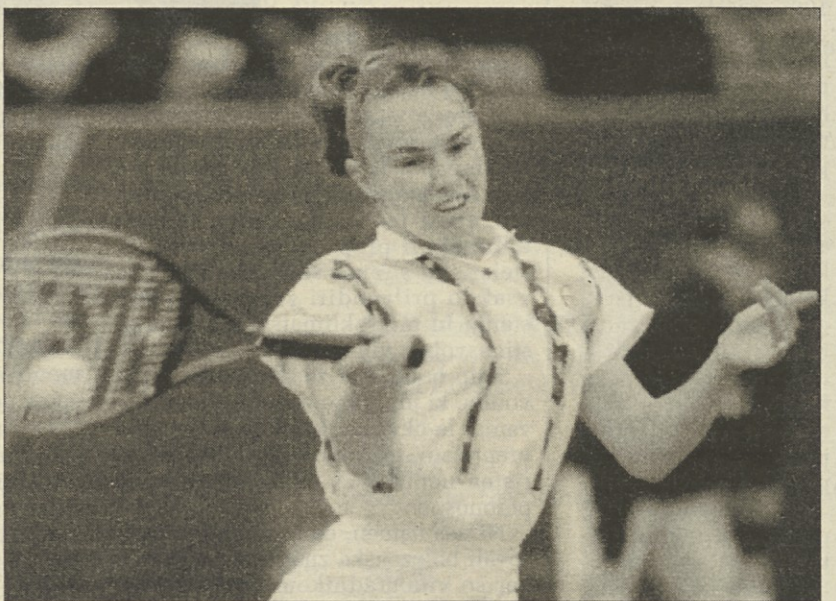
Hingisova (na slikiAP) se bo v finalu pomerila z Martinezovo, ki je premagala Ivo Majoli s 6:4, 6:7, 6:2.

V Domžalah v finalu Arazi in Filippini

DOMŽALE - Maročanom Hicham Arazi in Urugvajec Marcel Filippini se bosta danes ob 13. uri pomerila v finalu teniskega turnirja v Domžalah. Arazi je v polfinalu premagal Norvežana Ruuda, Filippini pa Šveda Johanssona.

Po finalu posameznikov bo sledil se finale dvojic Bergh-Cannon (Sve-ZDA) - Arnold-Albano (Arg).

Izida - polfinale: Hicham Arazi (Mar) - Christian Ruud (Nor, 1) 6:1, 6:4, Marcelo Filippini (Uru, 2) -

Thomas Johansson (Sve, 5) 6:3, 4:6, 6:3.

Španski finale v Hamburgu

HAMBURG - Spanca Alex Corretja in Roberto Carretero sta finalista letošnjega moskega teniskega turnirja ATP v Hamburgu z nagradnim skladom 1, 95 milijona dolarjev. V prvem polfinalu je Carretero premagal Rusa Jevgenija Kafelnikovova s 7:5 in 6:2, nato pa Corretja Cilenca Marcela Riosa s 6:4 in 6:4.

FORMULA 1 / DANES VELIKA NAGRADA SAN MARINA

Schumacher si je priboril najboljši štartni položaj

Nemec je najboljši čas treninga dosegel tik pred koncem treninga - Takoj za ferrarijem Hill in Villeneuve (Williams)

IMOLA - Manj kot minuta je se ostala do konca kvalifikacijskega treninga za današnje dirko formule 1 v Imoli, ko je svoj zadnji poskus za izboljšanje startnega položaja začel Michael Schumacher (na sliki AP). Do tega trenutka je bil z zaostankom dveh desetink tretji za Damonom Hillom in Jacquesom Villeneu- uevom, nato pa mu je uspelo odpeljati krog brez napak in prehiteti oba Williamsa. Tako je samo se enkrat dokazal zakaj je njegova cena na trgu 25 milijonov dolarjev na sezono. Schumacher je na treningu uporabljal izboljšano različico Ferrarijevega 10-valjnika, ki pa ga na dirki tokrat se ne bo uporabljal.

Damon Hill je v zadnjih minutah skušal izboljšati svoj najboljši čas, ki ga je

dosegel že pol ure pred koncem, vendar je kasneje priznal, da so se rahlo usteli pri nastavitvi avtomobila. Za Jacquesa Villeneuva je bila progna v Imoli prva letos, ki jo je poznal že od prej in sicer iz formule 3i. S četrtnim mestom se je ponovno izkazal David Coulthard z McLarenom, ki je to-

krat že drugi zapored premagal tudi mostvenega kolega Miko Hakkinena. Jean Alesi in Gerhard Berger z Benettonom sta bila sicer precej hitrejša kot v petek, toda 5. in 7. mesto ju gotovo ni zadovoljilo.

Michael Schumacher je bil po treningu zelo zadovoljen: »Preden smo prisli

v Imolo, sem se bal da nam dirkališče ne bo ustrezalo, nato pa se je vse skupaj vendarle zasukalo v pravo smer. Na avtomobilih smo naredili nekaj sprememb, ki so se dobro obnesle. Prvo startno mesto je zares fantastičen dosegel.« (S. D.)

TAKO NA STARTU

1. Michael Schumacher (Nem/Ferrari) 1:26.890; 2. Damon Hill (VB/Williams) 1:27.105; 3. Jacques Villeneuve (Kan/Williams) 1:27.220; 4. David Coulthard (VB/McLaren) 1:27.688; 5. Jean Alesi (-Fra/Benetton) 1:28.009; 6. Eddie Irvine (VB/Ferrari) 1:28.205; 7. Gerhard Berger (Avt/Benetton) 1:28.336; 8. Mika Salo (Fin/Tyrrell) 1:28.423; 9. Barrichello (-Bra/Jordan) 1:28.632; 10. Harald Frentzen (Nem/Sauber) 1:28.785 itd..

NOGOMET / BUNDESLIGA

Zanimiv finiš prvenstva v Nemčiji

Bayern premagal Köln

MÜNCHEN - Finalisti pokala UEFA, nogometasi Bayern iz Münchna so s težavo premagali skromni Köln in dve koli pred koncem nemskega prvenstva skupaj z Borussia iz Dortmund, ki pa ima precej boljše razliko v golih, vodijo na lestvici. Bayern je imel proti Kölnu vrsto izrednih priložnosti, na koncu pa je moral celo trepetati za minimalno zmago. Münchenci so povedli že v 5. minuti z golom Bolgara Kostadinova, v 48. minuti pa so gostje izenacili z avtogolom Matthäusa. Klinsmann je v 54. minuti spet popeljal Bavarce v vodstvo, v 62. minuti pa je bil spet uspešen Kostadinov. Toda Köln je v 78. minuti iz 11-metrovke znizal na 2:3, tako da je 63 tisoč gledalcev na olimpijskem stadionu v Münchnu do konca trepetalo za usodo svojih ljubljencev.

IZIDI 32. KOLA: Freiburg - Kaiserslautern 0:0, Borussia Dortmund - Uerdingen 5:0, Bayern München - Köln 3:2, Hansa Rostock - Werder Bremen 2:1, Bayer Leverkusen - München 1860 2:1, Borussia Moench. - Karlsruhe 1:2, Stuttgart - Fortuna Düsseldorf 2:3, Eintracht F. - Schalke 04 0:3, St. Pauli - Hamburg danes.

VRSTNI RED: Bayern in Borussia Dortmund 61; Borussia Moenchengladbach 50; Hansa Rostock 49; Schalke 04 in Karlsruhe 47; Hamburg 43; München 1860 in Stuttgart 40; Freiburg 39; Werder Bremen in Fortuna Düsseldorf 38; Bayer Leverkusen in Köln 37; St. Pauli 36; Kaiserslautern in Eintracht Frankfurt 31; Uerdingen 23.

KOŠARKA / NBA

Tudi Spursi med osmerico

S 3:1 so izločili Phoenix Sunse

PHOENIX - Z visoko zmago 115:98 v Phoenixu so Spursi s 3:1 izločili Sunse iz boja za naslov prvega NBA in se uvrstili v četrtfinale, kjer se bodo pomerili z zmagovalcem dvojbo Utah - Portland (stanje je 2:2, odločilno tekmo so odigrali ponoci). Tako kot že v prejšnjih tekmah sta bila za zmago San Antonia najzaslužnejša Olajuwon (30 točk - met 12:21, 13 skokov) in Del Negro (25), izkazal pa se je tudi Avery Johnson (15 točk, 13 asistenc). Pri Phoenixu so bili najučinkovitejši Barkley (21), Carr (17) in Kevin Johnson (16). Spursi pa so s trojkami Del Negra (ekipno 10:16 za 3) in dobro skupinsko igro v obrambi dosegli delni izid 31:11 in tekme je bilo predcasno konec. (VJ)

ATLETIKA / VČERAJ SO SE SPET ZAČELA TEKMOVANJA ZA GRAND PRIX IN S TEM LOV NA NOVE SVETOVNE REKORDE

Bodo Američani spet prevzeli vodilno vlogo v svetovni atletiki?

Včeraj se je v Rio de Janieru v Braziliji začel atletski Grand Prix. Nagrade z več naslovi in boj za prestiž bodo spet spodbujali atlete k vrhunskim dosežkom. Razen tega bo letos atomska sezona še bolj zanimiva zaradi Olimpijskih iger, ki so življenski cilj vsakega sportnika. V pričakovanju novih svetovnih rekordov smo statistično obdelali njihov napredek v zadnjih 35 letih.

Rekordi, rekordi, rekordi...

Po velikih podvigih Mosesa Kiptanuija in Haileja Gebreselasieja na lanskem »Weltklasse« mitingu v Zürichu je padlo zanimivo vprašanje: »Bodo kdaj nehal izboljševati svetovne rekorde?« Instinktivni odgovor je bil »ne, a bodo vse redkejši in razlike čedalje manjše.« Zanimivost vprašanja je pravzaprav predvsem v tem, da se zgolj empiričnemu odgovoru lahko doda tudi čisto tehtnega. Kajti debata, če je bil boljši Pelé ali Maradona bo vedno razburjala nogometne privržence, pri atletiki pa nam prisikosi na pomoč neminljivost in neizpodbitnost števil! In vendar...

Zakaj »in vendar«? Pikolovski pregled svetovnih rekordov v zadnjih petintridesetih letih je resda v glavnem postregel s podatki, ki so jasno potrdili osnovno trditev, pa vendar se je iz vsega izcimilo nekaj presenetljivih ugotovitev, ki postopnemu upadanju rekordov oporekajo.

Za pregled smo vzeli v postev število rekordov (moskih oz. ženskih) v vsakem letu in po petletjih. Nadalje smo primerjali napredek rekordov v razdobju petih let in povprečno starost rekordov. Žadeva ni najbolj enostavna, saj moramo upoštevati, da so ženske leta 1960 redno tekmovalle le v polovici danes obstoječih panog (za primerjavo recimo ženski troskok, kladivo in palica sploh ne pridejo v postev), spremenil se je sistem točkovanja za mnogoboje in kar dvakrat mosko kopje, veliko vlogo pri skoku s palico je imel napredek v materialih. Nemajhna dilema so bili tudi rekordi v sprintu: zaradi ročno merjenega časa je nekdo le teh bilo tudi po pet in več na sezono. Statistično najbolj verodostojno je upoštevati le zadnjega vsake sezone (kot pri na novo uvedenih panogah v prvi sezoni), čeprav bi z električnim časom morda se enega samega ne bilo.

Naraščanje števila rekordov

Pri moskih svetovnih rekordov po petletjih skoraj enakomerno pada od leta 1960 (-64) mimo obdobja 65-69 vse do petletja 70-74. V obeh naslednjih petletjih (80-84 in 85-89) beležimo znaten porast, nato (85-89) velik padec in v zadnjem petletju (90-94, na domala enakem povprečju pa je tudi lanska sezona) nezanemarljiv skok naprej. Povsem enak je tudi napredek rekordov v odstotkih v razdobju petih let. Razlage? Prvotni padec je takorekoc fiziološki (postopno približevanje človeškemu zmogljivostim), čeprav v luči današnjih dosežkov, za katere dogmatsko verjamemo, da so »čisti«, celo prevelik. Nadaljnji napredek moramo nujno pripisati vdoru farmakologije v atletski svet, predvsem glede na drugi padec, ki je s tem povezan, saj mu je botrovalo razkrinkanje široko razporejenih dopingaskih navad. Ponovni vzpon je zasluga vse večje razširjenosti atletike, ki je v Afriki (trenutno samo na dolgih progah, v bodoče pa verjetno se v disciplinah, ki zahtevajo zdaj se pomanjkljivo specifično tehnično znanje) dobila nov zagon.

Afrski atleti so se posebno izkazali v zadnjih dveh letih, saj so postavili kar sedem od skupno enajstih rekordov. Brez njih (torej z nespremenjenim potencialom glede na preteklost) bi število rekordov se naprej naravno padalo.

Tisti, ki so prepricani, da je bila ženska atletika do pred kratkim džungla, kjer so bila vsa sredstva, predvsem pa tista nedovoljena dovoljena in celo neizbežna, so na pravi poti. Ob današnjem večjem številu panog je obravnavanje števila rekordov nepomembno, zato pa so tem bolj dragoceni odstotki, ki kažejo, da so ženske v 70-ih letih napredovale več kot v 60-ih letih. V 80-ih letih je trend podoben:

učinek je neprimerno boljši kot pri moskih, za katere je bilo prejšnje desetletje dokaj revno. Strm padec storilnosti žensk se začne v sezoni 1989, ravno potem, ko je na olimpijskih igrah v Seulu izbruhnil primer Bena Johnsona. V naslednjih starih letih (89-92) je nežni spol zabeležil samo dva rekorda in se ta v troskoku. Prvega (znašal bi lahko tudi 12 metrov...) je dosegla Kitajka Huirong, drugega pa Inesa Kravec, ki je tedaj (leta 1991) komaj prestala diskvalifikacijo zaradi dopinga.

Stvari se se zdaj niso obrnile na bolje. Leta 1993 so sumljive kitajske tekacice postavile pet od osmih rekordov, leta 1994 je edini rekord bil v kladivu (nova panoga), lani pa smo zabeležili dva rekorda v kladivu, ter po enega v troskoku, seveda v palici (nova panoga) in na 400 ovire (ta rekord je bil »porušen« tudi leta 1993). Če smo nekoliko kruti lahko rečemo, da sta v zadnjih sedmih letih (dobi proti-dopinga) rekorda Gunnellove in Battenove na 400 ovire edina »prava«. O kakem zlahtnem skoku v daljino ali višino pa ni ne duha ne sluha...

Starost rekordov

Kljub temu, da dva najstarejša rekorda pripadata moskim, so ženski rekordi povprečno dosti starejši. Čas 19.72 Pietra Mennee na 200 metrov iz leta 1979 postaja nočna mora za vsakega sprinterja. Kljub številnim poskusom je znamka se vedno na svojem mestu, najbližje pa je podvigu bil Mike Marsh na OI v Barceloni ('92), ko je v četrtfinalu v zadnjih metrih posteno zavrl in dosegel... 19.73. Prav tako »belopolit« ostaja rekord na 800 metrov: znamka 1:41.73 Sebastiana Coea napadom Kenijcev kljubuje že polnih stiraenast let. Omembe vredna sta se devet let stara rekorda Sejdiha v kladivu in Schultza v disku. Prvi ne, toda drugi je za trenutno generacijo metalcev nedosegljiv. Naj na vsak način omenimo, da sta rekorda, ki sta v zgodovini atletike vztrajala najdlje vezana na OI v Ciudadu Mexico leta 1968: Lee Evans na 400 metrov in njegova stafeta sta naslednika (Butch Reynolds) dobila sele 24 let kasneje.

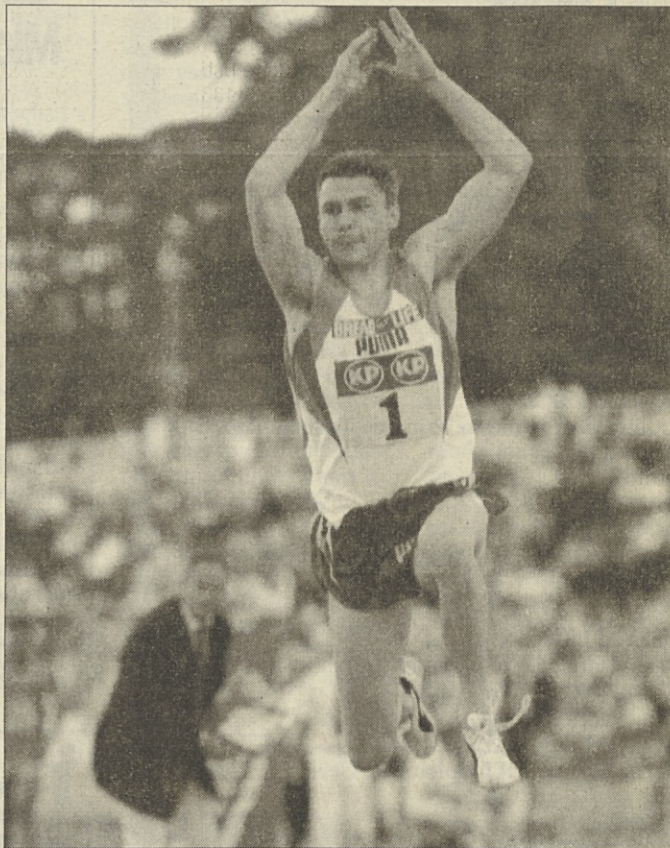
Pri ženskah se ni kakega posebno starega rekorda, zanimivo pa je, da je najstarejših pet last atletinj iz nekdanjih socialističnih držav: Kratochvilova (800), Koch (400), NDR (4x100), Lisovskaja (krogla) in Kostadinova (višina). Ti dosežki so pod trenutnimi pogoji nedosegljivi. Isto velja za ostala dva meta (disk in kopje), za znamki Grifithove na 100 in 200 metrov, za 100 metrov z ovirami in kajpak za obe stafeti. Šest od teh sedmih rekordov je starih sedem let: pa smo spet pri letu 1988, ko je eksplodirala bomba dopinga.

Ce na kratko povzamemo, so moski rekordi povprečno stari 3, 9 let, ženski pa natanko 6. Se nekaj zanimivosti. Pri obojih so najstarejši kratki teki (100-800) in meti. Razlika je v skokih: moski so v tej ali oni disciplini napredovali vsako leto, ženske pa v višini in daljini že osem oz. sedem let ne. O vlogi Afrike v sedanji in bodoči atletiki pa pričajo moski rekordi na dolgih progah: znamke na 1500, 5000 (dvakrat), 10000 metrov in 3000 z zaprekami so bile popravljene v minuli sezoni.

In panoge?

V zadnjih desetih letih je bil največkrat popravljen moski rekord v skoku s palico. Bubki je ta podvig uspel kar 12-krat in le v treh sezonah je Ukrajinec ostal praznih rok. Je pa tem, tako številnim dosežkom botrovalo tudi dejstvo, da se letvico lahko prestavlja vsak le za centimeter, medtem ko bi objektivno gledano sedanji 6, 14 Bubka lahko dosegel že veliko prej. Izpopolnjevanje materiala je po mnenju nekaterih prav tako odigralo vazo vlogo. Desetim rekordnim metom moskega kopja je pomagalo spreminjanje orodja, ko je leto do sedem leteti predalec, pozitivno pa je to, da je teh deset rekordov doseglo kar pet različnih kopjasev.

Vse druge panoge so daleč zadaj. Precejšen razmah, tudi glede na napornost in večletno stagnacijo na prehodu iz 70. v 80. leta beleži-

Jonathan Edwards je v troskoku preseegal »sanjsko« mejo 18 m

mo na 10000 metrov: stiri rekordi v treh sezonah in serija vrhunskih tekov. Rezultati izpred desetih petnajstih let bi bili zdaj dosegljivi za kak ducat atletov.

Pri ženskah takih obračunov skoraj ne velja delati. Izpostaviti velja samo »obicajnih« 400 metrov z ovirami: tako pri rekordu Gunnellove kot tistemu Battenove se je pod prejšnjo znamko spustila tudi drugouvrščena atletinja. Morda samo se primer padca kakovosti metov in sicer kopja. Ta letijo danes do 67-68 metrov, rekord Felkejeve pa znaša 80 metrov.

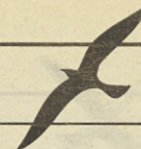
»Rekordne države«

Katera država je dosegla največ rekordov? Za celotno dobo, ki smo jo »secirali« (in nasploh za zgodovino atletike) je odgovor preprosto: ZDA. Američani so namreč vse do konca šestdesetih let pri moskih imeli večji delež kot ostali skupaj in ob se majhni učinkovitosti Vzhodnih Nemk so na ženskem področju Amerikanke krojile približno tretjino najboljših znamk. Stvari so se korenito zasukale v sedemdesetih letih. V zadnjih dvajsetih letih so ZDA ohranile »relativno večino« (natanko četrtno) pri moskih, kjer jim je za petami bivša SZ (21 odstotkov), za velesilama pa sta Velika Britanija (neslutenih 11 odstotkov) in Kenija (7, 4). Sledijo se NDR (5, 5), ter Francija in ZRN (obe po 4, 3). Ostalim ostaja torej 21 odstotkov.

Pri ženskah je vlogo Američank prevzela NDR s kar 33, 5 odstotki rekordov v zadnjih 10 letih. Sovjetinje so nabrale 26 odstotkov, Američankam (samo 8, 2) pa je grozila celo Bolgarija (7, 6). Delež ostalih (24, 7) je razdrobljen na veliko držav ali pa osredotočen na izredno ozko časovno dobo (Kitajska).

Združenim državam je od nekdanje prevlade v zadnjih 20 letih ostalo skromnih 17 odstotkov doseženih svetovnih rekordov. Pred njo sta obe zdaj že bivsi državi: SZ (24, 3) in NDR (20, 6). Kolikor toliko viden pečat pusca se Velika Britanija (6, 9), toda o razporedenosti atletske mreže prica dejstvo, da se je v tem obdobju s svojim rekordjem lahko ponasalo kar 28 držav. V bodoče bodo predstavniki bivše SZ in se posebno združene Nemcije veliko manj uspešni. Bodo vrh spet osvojili Američani, ali pa bodo vidno vlogo v atletiki 21. stoletja imele sveže sile?

Dimitrij Krizman

NOGOMET / ZADNJE KOLO PROMOCIJSKE LIGE

Zgodovinskih 90 minut za Juventino

Štandrežci korak pred elitno ligo - Drugi naš predstavnik Sovodnje v Rivignanu

Maranese - Juventina

Standresko Juventino loci od elitne lige se piclih 90 minut. Standrežci pa morajo danes v Maranu zmagati, kajti tudi točka verjetno ne bo zadostovala za ohranitev prvega mesta na lestvici. Drugouvrščeni Staranzano ima na lestvici dve točki manj od Juventine in bi jo namreč v primeru današnje zmage v gosteh proti San Luigiju dohitel ali celo prehitel na lestvici.

Skratka, da bi se Standrežci izognili dodatnim tekmam ali drugim nevšečnostim, morajo danes v Maranu zmagati, kar seveda ne bo lahko. Maranese gotovo ne bo zlahka podaril točk, saj bo imel pred domačimi gledalci lepo priloznost, da se poslovi od prvenstva z uspešnim nastopom. Juventina pa ima še dodatni motiv za zmago: poleg prepotrebnih točk za napredovanje se bo skušala tudi odolžiti za domači poraz iz prvega dela (0:1).

V standreskem mostvu bosta tokrat odsotna Villani in Cecotti, ki sta kaz-

novana. Villani, ki bi bil na tej tekmi zaradi višine se kako koristen, saj Maranese razpolaga s pravim dolginom v napadu, je bil izključen na zadnji tekmi. Cecotti pa miruje že tri kola.

Standresko mostvo računa na veliko pomoč svojih navijačev, ki bodo danes množično dopotovali v Marano s posebnim avtobusom in kolono avtomobilov. Vsi upajo seveda, da se bodo po tekmi in nato v Standrežu veselili napredovanja v višjo ligo.

Rivignano - Sovodnje

Sovodenjci bodo sklenili zelo uspešno prvenstvo z današnjim gostovanjem v Rivignanu. Tudi danes bo verjetno mostvo igralo z zelo pomlajeno postavo, kar je tudi pravilno. Sovodnje je namreč odrezano od boja za napredovanje in tudi bojazni za izpad ni, tako da so te zadnje tekme lepa priloznost, da se poskusijo mlade sile za naslednjo sezono.

Ekipa bo igrala brez Zottija, ki si je na nedeljski »nesrečni« tekmi (0:4 proti Mossi) zlomil zapestje.

domači šport

Danes

Nedelja, 5. maja 1996

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Maranu: Maranese - Juventina; 16.00 v Rivignanu: Rivignano - Sovodnje

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Forgarii: Forgaria - Primorje; 16.00 v Križu: Vesna - Torreanese; 16.00 v Buji: Buiese - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

16.00 v Doberdobu: Mladost - Strassoldo

POPRVENSTVO 3.AL

18.00 v Dolini: Dolina - Solese

ZACETNIKI

10.30 v Zagraju: Real Isonzo - Mladost

TURNIR V TRICESIMU

10.00 finale za 3. mesto: Primorje Telital - Tricesimo

ROKOMET

MOSKA C LIGA

11.00 v Trevisu: Anspi Aurora - Kras Trimac

TENIS

MOSKA C LIGA

9.00 na Padricah: TC Triestino - Gaja

ITALIJANSKI POKAL - MOSKI

9.00 na Padricah: Gaja - AT Opicina A

ITALIJANSKI POKAL - ZENSKE

15.00 na Opčinah: AT Opicina B - Gaja

ODBOJKA

2. ZENSKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Ul. Petracco: Virtus Ts A - Sloga

TRZASKI POKAL - ZENSKE

11.00 na Opčinah, Sloga - Oma A; 11.00 v Trstu,

Ul. Locchi: Computer Discou - Breg

KOSARKA

C2 LIGA

18.15 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Manzano

PROPAGANDA

11.00 pri Briskih, »Ervatti«: Polet - Santos

Obvestila

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN in SZ SLOGA priredita danes, 5. maja tekmo s skrlami. Dobimo se v Trebach pred spomenikom ob 10. uri. V slučaju slabega vremena bo tekma naslednjo nedeljo, 12. maja.

SD PRIMOREC

sklicuje v petek, 10. t. m., ov 20.30 v Ljudskem domu v Trebach REDNI OBCNI ZBOR.

TECAJ KOTALKANJA

»IN LINE« NA OPCINAH

Na kotalkaliscu SD Polet v Repentaborski ulici na Opčinah se bo 7. maja ob 20.30 začel tečaj kotalkanja z rollerji za odrasle. Informacije, prijave in morebitna izposoja kotalk v sportni trgovini SURF, Miramarski drevored 31 (tel. 425145)

SD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA

sestavlja ekipo amaterjev. Vabljeni so vsi bivši igralci. Javijo naj se na sedežu društva ali naj pokličejo na tel. št. 227044 v večernih urah.

NOGOMET / V ZADNJEM KOLU 1. AMATERSKE LIGE

Zmaga bi Primorju prinesla napredovanje

Toda naloga proti Forgarii ne bo lahka - Vesna se bo od prvenstva poslovila doma - Za Zarjo še zadnja formalnost

Forgaria - Primorje

Proseska enajsterica, ki je večji del prvenstva bila na vrhu lestvice, mora v zadnjem kolu jurisati na zmago, če si hoče zagotoviti napredovanje. Sedaj, ko so Prosečani na drugem mestu navijači upajo, da bodo ta položaj ohranili kljub temu, da so danes pred težko preizkušnjo.

Domačini so v prvem delu prvenstva dosegli le tri zmage, a doživeli so tudi en sam poraz. V nadaljevanju pa so kar štirikrat ostali praznih rok in zaradi tega bili odrezani od boja za napredovanje.

Kljub kar dobrim rezultatom pa ne moremo mimo dejstva, da je Forgaria v letosnjem prvenstvu na domačih tleh izbojevala eno samo zmago (Tavagnacco 2:1). Prav to daje Primorju nekaj več upanja, ce-

prav previdnost ne bo odveč. Vsi se zavedajo, da direktni nasprotnik v boju za napredovanje, Basaldella, proti že obsojeni Aurori ne bi smel imeti večjih problemov.

Zato se Primorje ne more zadovoljiti s točko, saj mu le zmaga zagotovi napredovanje. Kar se tice postave tice zgleda, da trener Bidussi ne bi smel imeti večjih problemov. V dvomu je le Stolf, ki se je poskušoval na tekmi z Opicino.

Vesna - Torreanese

Po pekočem porazu, ki so ga nogometaši Vesne doživeli v Ceadu, v kriskem taboru upajo, da se bodo od zvestih navijačev poslovili s prepričljivo zmago.

Vendar izključitve, ki so letos že večkrat spravile v težavo trenerja Nonisa, znajo vplivati na rezultat.

Postava Vesne za današnjo tekmo je pravi rebus. Kriškiak, Giovini in P. Sedmak so poškodovani. Za Scalo in Leonardija se je prvenstvo že končalo zaradi izključitev. Mantovani in Morassut pa sta v nedeljo sla predčasno v slacilnice in zato danes ne bosta igrala. Kot vidimo bo imel Nonis celo težave, da poslje na igrišče 11 nogometašev.

Prav zaradi tega bi bili tudi navijači zuaodovoljni z eno samo točko in nazdravijo prvenstvu, ki je bilo nadvse pozitivno..

Buiese - Zarja

Zarjani, ki so si matematično že zagotovili napredovanje, gredo v goste ekipe, ki se bori za obstanek v ligi. Domačini so se že lani resili izpada sele po dodatni lokalni tekmi z Meretom. Letos so prvič zmagali sele v

11. kolu. Prav zaradi tega je v 13. kolu prislo do zamenjave trenerja (Canziani - Damiani). Zgledalo je, da je bila poteza povsem posrečena, saj je pod vodstvom Damianija ekipa v desetih tekmah zbrala 13 točk. Nato pa je nepričakovano spet zaslala v krizo in v zadnjih šestih nastopih zbrala le dve točki in dala en sam gol.

Danes seveda mora Buiese igrati na vse ali nič in morda niti zmaga ne bi zadostovala, ker je neposredni tekmelec v boju za obstanek Tavagnacco, ki ima točko več, danes proti zadnjemu vrščeni Serenissimi nesporen favoriti.

Zarjani pa nimajo ptoblemov. Napredovanje imajo že v žepu, radi pa bi obdržali nepremagljivost, ki traja že 16 kol.

(Bruno Rupel)

NOGOMET / 3. AL

Za drugo mesto mora Mladost nujno zmagati

V Doberdobu bo danes zaostala tekma 3. AL med domaco Mladostjo in Strassoldom. Za Doberdobce bo danes imperativ le zmaga, ce želijo osvojiti drugo mesto na lestvici. V sredo je namreč neposredni tekmelec za drugo mesto Sagra do zmagal. Torej, dileme ni: treba je le zmagati. Kaže, da bo dodatna tekma za dokončno osvojitve 2. mesta v tej skupini že v sredo zvečer. Kraj tekme se ni znan.

Za današnje srečanje v Doberdobu seveda vlada izredno pričakovanje. Ze v sredo, ko so morali tekmo preložiti zaradi naliva in razmočenega igrišča, se je zbralo veliko stevilo navijacev.

Enako stevilo in se večje pričakujejo tudi danes in prav pomoč navijacev je na takih srečanjih, na katerih je psihicna obremenitve zelo velika, izredno dragocena.

SMUČARSKI KLUB BRDINA / ZAKLJUČEK SEZONE

Letošnji obračun nadvse pozitiven

Pred kratkim je SK Brdina na Opčinah s priscrno slovesnostjo in ob prisotnosti številnega članstva sklenil letošnjo sezono, ki je bila kot prejšnje se kako pestra in bogata z uspehi.

Tehnični vodja smučarskega odseka Rado Suber je v svojem poročilu podrobno orisal zelo pestro delovanje sekcije, ki se je pričelo že junija lani na Mölltalerju s solo smučanja, ki se je nadaljevala se julija in septembra, sledile so treningi in prve tekme. Do 31. decembra je društvu uspelo organizirati kar 27 dni treninga na snegu. Na treningih je bil vedno prisoten Tomi Omejc, ki je bil tudi letos potrjen za trenerja. Večji del tekmovalj in treningov se je odvijalo v deželi, nekatera v Sappadi, na Kaninu, na Voglu in na Kalicu.

Poleg uradnih tekem za posamezne kategorije se je društvo udeležilo se 4 množicnih tekmovalj: Pokala treh dežel, Zamej-

skega prvenstva v Forni di Sopra (bili so tudi organizatorji), Trzaskega prvenstva in Zimskih sportnih iger. Na vseh teh preizkusnjah so se Brdinini predstavniki odlično odrezali. Od posameznikov bi predvsem omenili zamejsko prvakinja Valentino Suber, podprvaka Christiana Volpija, med mlajšimi pa Andreja Marusiča, Denisa Petrovčiča in Erika Piccinija, ki se je uvrstil v deželni finale med naraščajniki.

Z doseženimi rezultati so v društvu seveda zadovoljni, Rado Suber pa se v svojem poročilu sprašuje, doklej se bo ta pozitiven trend nadaljeval, saj interes za smučanje in predvsem za tekmovalja upada. Omenil je, da je društvo letos sodelovalo v okviru združenje zamejske smučarske ekipe in da predvsem z organizacijo niso zadovoljni.

Suber je sklenil svoj poseg, s tem da se je zahvalil trenerju Omejcu, ki je od-

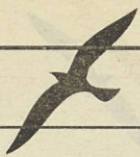
lično opravil svoje delo, odbornikom, vsem članom, otrokom in predvsem staršem, ki so nudili neprecenljivo pomoč.

V tej sezoni pa je bilo tudi delovanje sekcije za rekreacijo izredno prestro. Maja lani se je Bike slaloma

udeležilo kar 80 ljubiteljev te discipline. Pozrtvovalni Brdinini delavci so uspešno izpeljali se smučarski ples, bili so prisotni z osmiko na Kraski ohceti, priredili so sagra v Bazovici. Kar 100 tekmovalcev se je zbralo na suhem slalomu za

memorial Alda Rebule, organizirali pa so se vrsto drugih pobud.

Ob koncu so odborniki, s predsednikom Markom Piccinijem na celu, nagradili vse tekmovalce, večer pa sklenili v prijetnem vzdušju.

KOŠARKA / KONČNICA B LIGE

Kljub slabi igri Jadran TKB tesno zmagal v Forliju

Cosmogas - Jadran TKB 90:92 (44:41)
COSMOGAS FORLI: Giomo 12, Fusati 4, Nero 10 (4:6), Chiadini 8, Rambelli 19 (2:2), Patrizi 16 (4:4), Casicci 7 (2:2), Gavagnin 15 (3:3), Giunchi n.v., Del Testa n.v., trener Arpaia.

SON: 23, PON: Gavagnin (40). 3T: Rambelli 3, Chiadini 2, Casicci 1.

JADRAN: Arena 12 (4:4 prosti meti, 4:6 met za dva, - met za tri), Oberdan 6 (4:4, 1:2, 0:1), Pozar n.v., Pregarc 9 (1:2, 1:3, 2:3), Budin 22 (6:11, 8:12, 0:1), Vitez 7 (3:4, 2:8, -), Samec 4 (-, 2:5, -), Rauber 18 (-, 3:5, 4:7), Calavita 7 (1:2, 3:4, -), Hmeljak 7 (1:2, 3:4, -), trener Vremec.

Met za dva 27:49, met za tri 6:12, skupno 33:61; pm 20:29. 3T: Rauber 4, Pregarc 2.

Sodnika: Mancini (Cesena) in Riuscetti (Videm).

FORLI - Jadranovo mostvo je sinoci v predzadnjem kolu končnice B lige, kljub slabi igri, premagalo domači Cosmos iz Forlija. Demotivirani jadrancovi so si v bistvu zmago priigrali v zadnjih treh minutah, ko so najprej dohiti gostitelje pri izidu 83:83 in bili nato v razburli-

vem koncu srečanja prisebnejši ter z dvema uspešnim prostima metoma Christiana Arene zmagali z dvema točkama razlike.

Tekma je bila na nizki tehnični ravni, gostitelji pa so se želeli posloviti od svojega občinstva s prestižno zmago. Zato so začeli zelo poletavno in odločno. Priigrali so si tako rahlo prednost 7 točk, ki so jo nato v glavnem skozi ves prvi polčas tudi ohranili. Jadrancovi so nekoliko bolj zbrano začeli v drugem polcasu in povedli za 4 točke. Nato so spet povsem popustili predvsem v obrambi in zaostajali za 11 točk (60:71). Gostitelji so si že nadejali uspeha, v poslednjih minutah pa so jih nasi košarkarji dohiti in naposled tudi tesno zmagali.

Od posameznikov bi tokrat omenili Jana Budina, ki je bil z 22 točkami najboljši strelac srečanja, imel je 6 skokov, 4 asistencije in dvakrat je tudi zabil zogo v kos. Jadrancove čaka v soboto poslednja tekma z Rinaldijem iz Padove, ki je sinoci visoko premagal s 93:74 vodilno Biello, medtem ko je v Cedadu Gesteco premagal Motomalguti z 92:80. (kaf)

KOŠARKA / V D LIGI

Ciciboni ni pomagala niti armada navijačev

*Cus zmagal in na lestvici dohitel našo ekipo - Enkratno
vzdušje - Tudi domovci in Kontovelci ostali praznih rok*

Cus Ts - Cicibona Helvetius 72:69 (40:39)

CUS: Vascotto 11, Barbisani 1, Cortivo 4, Adamolli 11, Tiziani 13, Bergamin 12, Millo 2, D'Orlando 14, Toich 4, Pizzamei; trener Codiglia.

SON: 27, 3T: Adamolli 1, Tiziani 1, Bergamin 1, D'Orlando 1.

CICIBONA: Persi 11 (7:10, 2:2, 0:2), Filipčić 5 (3:4, 1:4, 0:1), Jogan 20 (4:5, 5:10, 2:5), Pieri 6 (-, 3:5, 0:3), A.Zuppin 6 (2:2, 2:3, -), Battilana 1 (1:2, -, -), Possega 7 (3:8, 2:2, -), Tomsic 13 (4:6, 3:4, 1:6), Krizmančić; trener L.Furlan.

Met za dva 18:30, met za tri 3:17, skupno 21:47 (45%), pm 24:37, SON: 24, 3T: Jogan 2, Tomsic 1.

Sodnika: Fumi (Muzzana) in Sabadin (Tržic).

Da je Cicibona med nasimi košarkarskimi privržen-

ci, in ne samo med njimi, dokaj priljubljena, je bilo jasno videti na petkovi tekmi D lige v telovadnici, v Ul. Montecengio. Za to srečanje, ki bi bilo za naše košarkarje lahko odločilno glede napredovanja v višjo ligo, se je namreč zbralo toliko navijačev-prijateljev Cicibone, da je bila dvorana »vseučelišnikov« pretečna. Cicibonašem pa tudi tak »fenomenalni ambient« in glasno bodrenje nista pomagala, da bi proti neposrednemu nasprotniku za prestop v višjo ligo osvojili toliko pričakovano zmago, čeprav so bili uspehu zelo blizu.

Samo srečanje se ni začelo najbolje za naše košarkarje, ki so v prvem polcasu izgubljali celo za 16 točk. Z vrhano mero poztvovalnosti in z boljšo obrambo so naposled nadoknadili skoraj ves zaostanek in sklenili polcas le s točko zaostanka (39:40). V drugem polcasu je bila tekma se bolj izenačena, gostitelji pa so bili vselej v rahlem vodstvu za 5-7 točk, razen sredi polcasa, ko je cicibonašem uspelo povesti s točko razlike (53:52). Končnica srečanja je bila skoraj dramatična: dve minuti pred koncem so cicibonasi zaostajali za 8 točk, nakar so nadoknadili ves zaostanek in 22 sekund pred koncem zmanjšali razliko na eno samo točko (69:70). V teh poslednjih sekundah smo bili priča izredno razburljivemu razpletu: gostitelji so imeli na razpolago štiri proste mete, dosegli so le dve točki, poslednji Tomsičev poskus za tri točke (s tem bi izsilil podaljšek) se je izjalovil in tako so slavili zmago domaći košarkarji.

Bil je to pravi derbi med enakovrednima nasprot-

Štefan Persi (Cicibona) je dosegel 11 točk (Foto Balbi/Kroma)

nikoma, v katerem so o zmagovalcu odločale malenkosti. Pri našem mostvu se je vsekakor poznala odsojenost centra Petra Furlana, ki bi bil pod kosoma zelo koristen, saj so čusovci pobirali odbite zoge tudi v napadu. Vzrok za tesen poraz je tudi slab odstotek pri metu tako za tri točke (3:17) kot pri prostih metih (24:37). Vsekakor, kot je po tekmi dejal trener Luka Furlan, igralcem ni kaj očitati. Srčno in poztvovalno so se borili, po našem mnenju sta bila od posameznikov najboljša Tiziani pri domačinih in Vanja Jogan pri Ciciboni. (bl)

Largo Isonzo - Dom Agost 80:75 (34:33)

DOM: Franco 10 (-, 5:9, -), Corsi 13 (7:9, 3:5, 0:5), Kocijancic, Coletti, Di Cecco 23 (7:9, 8:13, -), Primožic, Podbersig 11 (1:2, 5:9, -),

Bordon, Ambrosi 2 (-, 1:2, -), Campanello 16 (4:6, 6:12, 0:5), trener Bordin.

SON: 24, PON: Di Cecco.

Tudi proti skromnemu Largu Isonzu so domovci igrali nemotivirano in neborbeno ter tako izgubili. Prvi polcas je bil dokaj izenačen, fizično in tehnično slabši gostitelji pa so bili našim enakovredni z vrhano mero borbenosti. V drugem polcasu se je ponovila slika iz prvega dela in gostitelji so si priigrali 10 točk prednosti. Tekma pa ni bila se odločena. 30 sekund pred koncem so domovci zaostajali za domačini le 2 točki, a so morali, tudi po zaslugi sodnikov, poraženi zapustiti igrišče. (L.S.)

Inter 1904 - Kontovel 77:70 (46:36)

KONTOVEL: Pertot 15, Kralj 2, Gulic 6, Turk 2, Starec 14, Cividri 16, Vodopivec, M. Emili, Godnic 15, trener Starc.

3T: Pertot 1, Starec 1, SON: 15.

Kontovelci so bili gostiteljem večji del srečanja enakovredni in v 30. minuti so prvič povedli (53:52), da bi si nato priigrali 8 točk prednosti (64:56). V zadnjih 8 minutah pa so povsem popustili in gostitelji so z delno razliko 21:6 povedli in tudi zmagali.

Za igro v prvem polcasu bi pohvalili Mitjo Starca, v drugem delu pa se je izkazal Jan Godnic.

**PROMOCIJSKA LIGA
Breg - San Vito 78:84 (39:40)**

BREG: Colusso 28 (13:20), Schiulaz 4 (4:12), Malalan 12 (0:2), Bandi 3 (1:2), Gobbo 2, Pavlica 21 (9:10), Pintarelli, Barini 8 (4:6), trener Salvi.

3T: Malalan 2, Pavlica 2, Colusso 1, PON: Bandi (35), Pintarelli (36).

Brežani so sklenili nastope v promocijskem prvenstvu s častnim domačim porazom v »play-offu« proti San Vitu. Srečanje je bilo enakovredno do končnih minut, ko so nasi košarkarji zapravili zmago zaradi treh zaporednih navčnih napak.

Ne glede na ta poraz pa je treba pohvaliti vse Brežane za dobre nastope v play-offu in tudi v prvenstvu sploh. (D.S.)

KOTALKANJE / DEŽELNO PRVENSTVO UISP

Ekipna zmaga KŠD Vipava

Med ekipami že tretjič najboljši - Tudi poletovke uspešne

umetnostnimi pari pa sta bila tudi Vipavčanka Cristina Siroti in Vincenzo Guglielmi.

V Orgnanu se je 1. maja nadaljevalo deželno prvenstvo UISP v kotalkanju. Od naših društev sta bila prisotna KSD Vipava in SD Polet. Zelo uspešna je bila Vipava, ki je v konkurenci 15 društev osvojila tudi ekipno prvo mesto, letos pa je slavila že tretje leto zapored.

Predstavniki Vipave so dosegli naslednje uvrstitve:

LETNIK 1984: Cristina Siroti (6. mesto v ob-

veznih in 2. mesto v prostih likih); Isabella Lucigrai (7, 7), Lara Pelicon (8, 9), Lorena Ragno (-, 10);

UMETNOSTNE DVOJICE: Cristina Siroti in Vincenzo Guglielmi (Gradišče, 1. mesto).

Poletovke so nastopile v kategoriji najmlajših: Mateja Milic (na sliki) se je odlično odrezala, saj je bila 3. v prostem programu in 2. v obveznih likih. Izkazala se je tudi Mateja Piccini s 4. (prosto) in 8. mestom (obvezni liki).

Pri mladinkah je poletovka Maja Berzi ime-

la vrhano mero smole. V obveznih likih je osvojila odlično 2. mesto, med ogrevanjem za prosti program pa se je huje poskodovala, tako da prostega programa ni mogla izpeljati in vprašljiv je celo njen nastop na današnjem prvenstvu FIHP v Pordeonu. Naj omenimo, da je bila Giorgia Lubič v tej kategoriji v obveznih likih sesto.

DRUSTVENI VRSTNI RED 1. KSD Vipava, 2. Olympia Videm, 3. Jolly Trst, 5. Polet itd.

Trofeja Ferroviario

RITMIČNA GIMNASTIKA

Uspešen nastop borovk v Ljubljani

V Ljubljani je bilo pred kratkim državno prvenstvo Slovenije za osnovnošolke v sportno-ritmični gimnastiki. Med več kot sto telovadkami iz vseh sol v Sloveniji so nastopile kot gostje tudi mlade tekmovalke SZ Bor, ki so bile deležne izredno toplega sprejema in posebnega priznanja predstavnika ministrstva za solstvo in sport.

Borovke so sodelovale s sedmimi tekmovalkami, ki so nastopile s poljubnimi vajami z različnimi orodji. V zelo ostri konkurenci več kot stidesetih tekmovalk so naše telovadke v zahtevnejši skupini uspele uvrstiti v prvo deseterico kar tri svoje predstavnice. Najbolje med temi se je uvrstila Eleonora Baio, ki je s svojo zelo težko vajo z obročem osvojila odlično tretje mesto.

Osvojitev bronaste kolajne predstavlja za borovke ponovno potrditev uspešnosti Borove gimnastične sole, zlasti ker je tudi Petri Dilli le za las usla uvrstitev visoko na lestvici. Če k temu dodamo se ekipni uspeh (vse tekmovalke so se uvrstile v prvo tretjino razpredelnice), potem lahko razumemo upravičenost zadovoljstva vodstva Borove gimnastike nad nastopom mladih Trzacank.

NAGRAJEVANJE PRI ŠD MLADINA / OB KONCU SEZONE

Nagradili najboljše smučarje

Priznanja so prejeli Borut in Martina Bogatez ter Alex Prašelj

Na sedežu Sportnega društva Mladina v Križu so pred dnevi podelili priznanja najboljšim smučarjem. Priznanja je podelil predsednik pokrajinskega odbora ZSSDI Livio Valencic. Tako je v posebnem društvenem točkovanju

največ točk zbral Borut Bogatez, druga je bila njegova sestra Martina, tretje pa Alex Prašelj (vsi skupaj z Valencicem in načelnikom društvenega smučarskega oddelka Enniom Bogatzem na sliki foto Kroma)

KOŠARKA / DEČKI

Visoka zmaga Kontovela proti vrstnikom Servolane

DEČKI

Servolana - Kontovel 65:112 (31:58)
KONTOVEL: Sustersic 21, Doglia 15, Sibelja 2, Rebula 21, Semec 19, Zagar 6, Kocijancic 9, Bogatez, Gregori 12, Hrovatin 7; trener: Meden.

Kontovelci so sklenili prvenstvo s prepričljivo zmago. Kot kaže končni izid, je bilo srečanje povsem enosmerno. Nasprotnik ni nudil nikakršnega odpora, Kontovelci pa so si visoko zmago zagotovili s številnimi uspešnimi protinapadi. V našem taboru se poleg rezultata veselijo predvsem povratek Tomaza Zagarja, ki je po poskodbah, ki jo je utrpel v prometni nesreči, odigral večji del srečanja ter se tudi vpisal med strelce. (Sustersic)

PROPAGANDA

Dardi - Kontovel 62:80 (32:46)

KONTOVEL: Sossi 2, Stoka 4, Zavadlav 2, Budin 6, Nabergoj 31, Emili 16, Privileggi, Matiacic 5, Kosmina 8, Cernjava 6, trener Brščik.

Kontovelci so takoj povedli in visoko vodstvo tudi ohranili do konca tekme. To je že četrta Kontovelova zmaga v tem prvenstvu proti temu nasprotniku.

Tokrat bi pohvalili Davida Emilija, ki stalno kaže napredek, in Tomaza Nabergoja, ki je kot vedno dal največ točk.

V 24. KOLU B2 MOŠKE LIGE

Imsa brez težav premagala tudi Marconi

Peto mesto skoraj gotovo

Marconi - Imsa 0:3 (14:16, 9:15, 12:15)

IMSA: Feri (0+3), Matej Cernic (9+17), Cola (11+9), Rignonat (1+2), Giancarlo Populini (1+1), Florenin (2+6), Paoletti (2+7), Simon Cernic (0+0), Radetti, Princi.

Servis (točke/napake): Imsa 2/15, Marconi 2/11; napake: Imsa 11, Marconi 19; blok: Imsa 12, Marconi 10.

Z gladko zmago v gosteh proti Marconiju je Imsa podaljšala serijo zmagovitih nastopov in dosegla četrto zaporedno zmago, kar je letos najdaljše obdobje nepremagljivosti Goricanov. Tudi brez poskodovanega Gianluce Populinija so Imsovci odpotovali v Emilijo prepričani v novo zmago, ki jim praktično že zagotavlja končno peto mesto na lestvici. Vsekakor pa so Goricani pričakovali večji odpor domačinov, ki so imeli na lestvici enako število točk kot plavordenci.

Res je Marconi tekmo dobro začel in predvsem po zaslugi dobrega bloka v hipu povedel s 6:1. Goriska sesterka pa ni dolgo zaostajala in predvsem po zaslugi Cole ter Mateja Cernica je zaostanek nadoknadila in povedla s 14:11. Domačini so uspeli izid se izenačiti, nato pa so z napakami set prepustili imsovcem. Prav veliko število napak je bilo v vseh starih setih največja hiba domačinov, ki so po gladko predanem drugem setu v tretjem spet dobro začeli. Po zaslugi dobrega bloka so povedli, Zamojevi varovanci pa se niso preveč zmedli in so z istim orožjem nadoknadili zaostanek in z dvema za-

porednima blokoma Cole, ki je v teku tekme kar osemkrat zaustavil domače napade, osvojili tekmo.

Kot pričajo podatki o učinkovitosti posameznikov, sta bila najuspešnejša Cola in Matej Cernic, ki zaradi tega tudi zaslužit pohvalo. Tekmo si je ogledal tudi trener italijanske mladinske reprezentance Lorenzetti. Po tekmi je v pogovorih s sportnim direktorjem Plesničarjem omenil, da bo pri izbiri državne reprezentance imel v evidenci tudi mlade Goricana Mateja Cernica, kar pa seveda se ne pomeni, da bo Valov igralec tudi oblekel reprezentančni dres. (A&D)

OSTALA IZIDA: Volley PN - Cavriago 3:0, Isola - Carpi 3:0

Koimpexu podvig ni uspel Bor Mercantile »izprašil« Volley 93

V Cavazzaleju so bile domačinke izredno bojevito razpoložene - Slogašice potrebujejo vsaj še eno zmago - Borovke Tržačankam niso oddale niti seta

Rossana Benevol (Bor Mercantile) 15+15 (Foto Balbi/Kroma)

Cavazzale - Koimpex 3:1 (15:10, 10:15, 15:9, 15:4)

KOIMPEX: Blažina (0+0), Ciocchi (3+1), Fabrizi (0+6), Furlan, Gregori (14+10), Mamillo (3+6), Molassi (1+1) Pertot (0+2), Sossi, Sricchia (8+7), Vidali (1+1)

Servis (točke/napake): Koimpex 17/15, Cavazzale 8/8

Z izredno važnega gostovanja v Cavazzaleju se Koimpex vrača praznih rok, prav Cavazzale pa se mu je približal na samo dve točki. Da je srečanje izredno važno v boju za napredovanje, je bilo jasno obeh sesterkama, Cavazzale pa se je vrgl v borbo dobesedno na vse ali nič. Oster servis, gibčna obramba in učinkoviti blok so domačo ekipo takoj pripeljali do vodstva 6:0. Tedaj pa je

Koimpex reagiral in zaigral kot prerojen. Seta sicer ni zmozel osvojiti, zato pa je s prodorno igro priboril drugega. Obe ekipi sta zaigrali zelo dobro, ne moremo pa mimo Barbare Gregori, ki je bila včeraj daleč najbolj učinkovita med igralkami Koimpexa. Zelo borben je bil tudi začetek tretjega seta, ko sta si bili ekipi popolnoma enakovredni, vendar so slogašice začele popuscati. Iz točke v točko so izgubljale na samozavesti, ki pa je Cavazzaleju začela rasti in po osvojitvi tretjega seta je bil zanj četrti zgolj se formalnost. Kot receno, se je Cavazzale Koimpexu ze zelo nevarno približal. Za našo ekipo sicer se ni vse izgubljeno, pot do napredovanja pa postaja bolj strma. Prihodnji teden pa prihaja v goste na Općine nesporni leader prvenstva prvourvrščeni Battagliano. (INKA)

Bor Mercantile - Volley 93 3:0 (15:5, 15:9, 15:8)

BOR MERCANTILE: Benevol (15+15), Maver (4+11), Gruden (2+0), Gregori (5+8), Cok (2+4), Vodopivec (3+7), Flego (0+1), Faimann (0+2), Zadnik (0+1), Azman.

Trajanje tekme: 82 minut; servis (točke/napake): Bor 8/12, Oma 3/9; napake: Bor 7, Oma 14.

V mestnem derbiju z Volley 93 so borovke dosegle četrto zmago v zadnjih petih kolih in potrdile, da se njihova forma v zadnjem delu sezone vzpenja. Kot se za vsak derbi spodobi, so se tudi na včerajšnjem igralke obeh ekip zelo trudile, da bi prišle do zmage, a vse je potekalo v sproščnem in prijateljskem ozračju, saj tekma sama ni odločala več o ničemer. Borovke so igra-

le mimo in dokaj učinkovito tako na mreži kot v polju, pri sprejemu pa so jim precej pomagale nasprotnice s slabim serviranjem. Pa se ena razlika je bila opazna: dejstvo, da se ekipi dobro poznata, ker sta med letom odigrali veliko število trening tekem, je s taktičnega vidika Borov trener Marko Kalc izkoristil dosti bolje iz svoje kolegice na drugi strani mreže Micajeve. Njegova navodila pred tekmo so namreč precej olajšala delo borovk v bloku, Astrid Vida, ena najboljših igralk Volleya, pa je bila praktično odrezana iz igre, tako da je pri nasprotnicah izstopala samo veteranka Fattuta.

V prvem setu so borovke s čisto igro povsem nadigrale nasprotnice, precej enosmeren pa je bil tudi drugi set, v katerem so tempo igre se vedno diktirale borovke (najmanjše vodstvo 10:9), čeprav z nekoliko manjšim zagonom. Oma se tudi po 0:2 v setih ni predala. V tretjem setu je povedla s 4:0, po rezultatu 4:4 pa se s 7:5. Toda borovke so se ponovno zbrale in dosegle šest zaporednih točk, po nekoliko bolj izenačenem koncu seta pa se preostale stiri. Svoje so v tem delu prispevale tudi menjave Cok, Zadnik in Flego, najboljši sta vsekakor bili tokrat Benevolova in Gregorijeva.

»Smo v pozitivni fazi. Igramo sproščeno, vzdušje v ekipi je dobro, v igri je dosti manj napak. Očitno je, da smo spet vzpostavili ravnotežje, ki se je porušilo po poskodbi Pitaccove,« je po tekmi dejal trener borovk Marko Kalc. (dobla)

OSTALI IZID: BMeters - Dolo 3:0

V MOŠKI C1 LIGI / OBE NAŠI ŠESTERKI USPEŠNI

Soča Sobema je zdaj na dobri poti

Sočani premagali zadnji Legnago - Za Koimpex je zdaj cilj osvojitve drugega mesta

Legnago - Soča Sobema 0:3 (9:15, 1:15, 10:15)

SOCIA SOBEMA: Petejan 9+5, Klede 3+5, Feri 5+10, Battisti 1+4, Lutman 5+13, Tomsic 3+3, Braini 1+2, Cotič 0+0, Mucic, Makuc.

V boju za uvrstitev v play off so odbojkarji Soče Sobema po pričakovanju premagali zadnjevrščeni Legnago, pri čemer je najbolj pomembno to, da niso izgubili niza, saj bo na koncu lahko odločil tudi kolicnik v nizih. Za prepričljivo zmago je bilo dovolj zaigrati nekoliko bolj zbrano in ko je bilo potrebno, nekoliko bolj odločno. Razlika med ekipama je bila velika, sočani pa so domačine prekasali v vseh elementih. Legnago je točke osvajal samo takrat, ko so si sočani privoščili nekaj odmora. V vseh treh setih je Soča takoj povedla

in nato srečanje mirno pripeljala do zelenega konca.

Fincantieri - Koimpex 0:3 (9:15, 13:15, 10:15)

KOIMPEX: Božič (6+12), Cac (0+1), A. Kralj (5+4), D. Kralj (1+3), Riolino (5+14), Sgubin, Stabile (1+12), Strajn (0+0), Volčić (0+0), Zuccon (5+3)

Servis (točke, napake) Koimpex 4, 9, Fincantieri 2, 10.

Sloga Koimpex je že v B2 ligi, fantje pa kljub temu ne popuščajo, saj je zdaj njihov cilj osvojitve drugega mesta na lestvici. Koimpex je tako igral na zmago z najboljšim možnim izidom, kar mu je tudi uspelo. Tekma s tehničnega vidika ni bila na zelo visoki ravni. Fincantieri je že demotiviran, saj se mu je uvrstitev v play off že izmuznila in je Koimpexu

olajšal pot do zmage. S tem nocojemo reci, da so naši fantje slabo zaigrali, nasprotno. V vodstvu so bili od prve do zadnje akcije in kadar je bilo treba, so znali pritisniti na plin in uveljaviti svojo veliko premoč na mreži in v polju. Velikokrat pa so lahko igrali tudi na napakah domačinov in tako prišli do točk na se lažji način. V tretjem in predvsem v drugem setu je Fincantieri sicer osvojil sorazmerno visoko število točk, vendar je rezultat varljiv, saj zmaga Koimpexa resnično ni bila nikoli v dvomu. Če bodo v preostalih dveh tekmah naši fantje spet zmagali, jim je morda dosegljivo celo drugo mesto, kar bi predstavljalo res izreden uspeh. (INKA)

OSTALA IZIDA: Vivil - Mogliano 0:3, Pallavolo TS - Cessalto 3:0.

UNDER 14

Slogašice B ekipe pokrajinske prvakinje

Narascanjnice Sloge B so letošnje odbojarske pokrajinske prvakinje na Trzaskem. Odločilni korak do naslova so opravile že v petek na Proseku, kjer so Kontovelkam odvzele set, nato pa so včeraj opravile zadnjo formalnost in brez izgubljenega seta premagale skromni Ricreatori.

Kontovelke so v petek sicer premagale Sloge B z 2:1 (15:6, 6:15, 15:11), toda za osvojitve naslova bi morale zmagati s 3:0. Slogašice so nato včeraj gladko s 3:0 (15:4, 15:4, 15:1) odpravile Ricreatori in se nekoliko ne pričakovano veselile naslova. O srečanjih bomo se poročali.

V DEŽELNIH ODBOJKARSKIH LIGAH ZA MOŠKE IN ŽENSKE / ČETRTE ZAPOREDNI PORAZ OLYMPIE CDR

Neroden poraz Vala Zadružne banke Vivil je Olympii K2 Sport iztrgal 3. mesto

Bor Forttrade se ni mogel upirati vodilnemu Eltorju - Zmaga odbojkaric Sokola

MOŠKA C2 LIGA

Prevenire - Olympia CDR 3:1 (15:8, 9:15, 15:9, 15:6)

OLYMPIA CDR: Simon Terpin (4+10), Janez Terpin (5+3), Maras (0+12), Gravner (1+1), Dorni (0+0), Pintar (0+0), Sfiligoj (4+9), Bensa (1+1), Andrej Terpin (1+2), Komjanc (0+0).

Servis (točke/napake): Olympia 1/10

Olympia (na sliki) je odšla iz Trsta praznik rok in tako zabeležila četrty zaporedni poraz. Obe ekipi sta prvenstvo v bistvu že končali, saj ne moreta več poseči po samem vrhu. Tekma je bila tako precej izenačena. Na mreži sta si bili ekipi enakovredni, morda so bili celo nekoliko boljše Goricani, toda njihov sprejem je bil premalo točen, da bi lahko to premoč uveljavili. V prvem setu je imela Olympia preveč spoštovanja do nasprotnika, ki je tako stalno vodil in precej gladko osvojil set. V drugem nizu je trener Dorni nekoliko spremenil postavbo, kar se je dobro obneslo. Prevenire je tudi nekoliko preveč gresil, tako da je Olympia povedla z 10:4 in potem zmagala set. V tretjem setu je bilo izenačeno do stanja 6:6, nakar so Tržacani zaigrali boljše v obrambi, Goricani pa so naredili preveč napak v napadu. Četrti set je bil izenačen le na začetku, potem pa so gostje kmalu popustili.

Po tekmi je trener Olympie Dorni takole razložil poraz: »Dokazali smo, da smo lahko z dobrim sprejemom enakovredni nasprotniku, ki ima dober blok in obrambo. Tekmo pa smo izgubili prav zaradi pomanjkljivega sprejema, saj smo s tem elementom darovali preveč točk nasprotniku.« (A.M.)

Bor Forttrade - Eltor 0:3 (8:15, 13:15, 8:15)

BOR FORTTRADE: Coloni 2+3, Furlanec 2+3, Koren 3+6, Gombac, Ruttar, Marega 3+6, Pavlica 0+0, Cella 5+13, Danieli 2+3, Taberni 0+3.

Borovci so po pričakovanju položili orožje pred vodilnim Eltorjem, ki je s svojo igro dokazal, da je zaslužen na prvem mestu. Gostje so namreč zelo malo gresili, predvsem pa so močni na centru in tudi tolkaska mesta so dobro pokrita. V prvem in tretjem setu plavi niso imeli prave možnosti, da bi presenetili goste, zato pa je bil drugi set izredno izenačen, v končnici pa je bil Eltor prisebnejši. Bor Forttrade bo tekmo naslednjega kola proti Buji na prošno nasprotnika odigrali že v sredo ob 20.30 v gosteh. (Dejan)

ŽENSKA C2 LIGA

Olympia K2 Sport - Vivil 2:3 (10:15, 15:7, 15:11, 9:15, 12:15)

OLYMPIA: Brisco 7+6, Bulfoni 4+1, Princi 10+10, H. Corsi 5+8, Zotti 8+16, V. Cernic 6+3, Trapuzzano 0+1, K. Corsi 0+0, Nardini, Braini, M. Cernic.

Odbojkarice Olympie so izgubile bitko za 3. mesto, toda trenerka Miranda Kristancic svojim igralkam nima kaj očitati, saj so zaigrale dobro, toda tokrat so naletele na res dobrega nasprotnika, ki je po vsej sili hotel zmagati. Vzroke za poraz je treba iskati predvsem v četrtem nizu, ko so Goricanke po vodstvu z 2:1 popustile in Vivil je uspel stanje izenačiti. Odločilni peti niz je bil kot običajno loterija, na kateri pa so glavni dobitki - zmago - zal zadele gostje.

PLAY OFF ZA C2 ŽENSKO LIGO

Boem & Paretto-Val Zadružna banka 3:2 (15:9, 14:16, 1:15, 15:0, 15:5)

Val Zadružna banka: Vizintin 5+4, Braini 0+0, Orel 7+10, Mo. Tomasin 7+13, Tomasin Mi.6+7, Cernic 0+0, Blasizza 0+0, Miklus 2+2, Zavadlav 0+0, Tomsic 2+0, Tosoratti 0+0, Zaccarino (n.v.)

V pomembni tekmi play-offa za napredovanje v C2 ligo so valovke po petih setih klonile pred izkušenimi nasprotnicami, ki startajo na prvo mesto. Prvi set je bil zelo izenačen, gostje pa so klonile predvsem zaradi treme. Drugi set je trajal kar 35 minut, najbolje pa so valovke zaigrale v tretjem setu, ki so ga gladko zmagale.

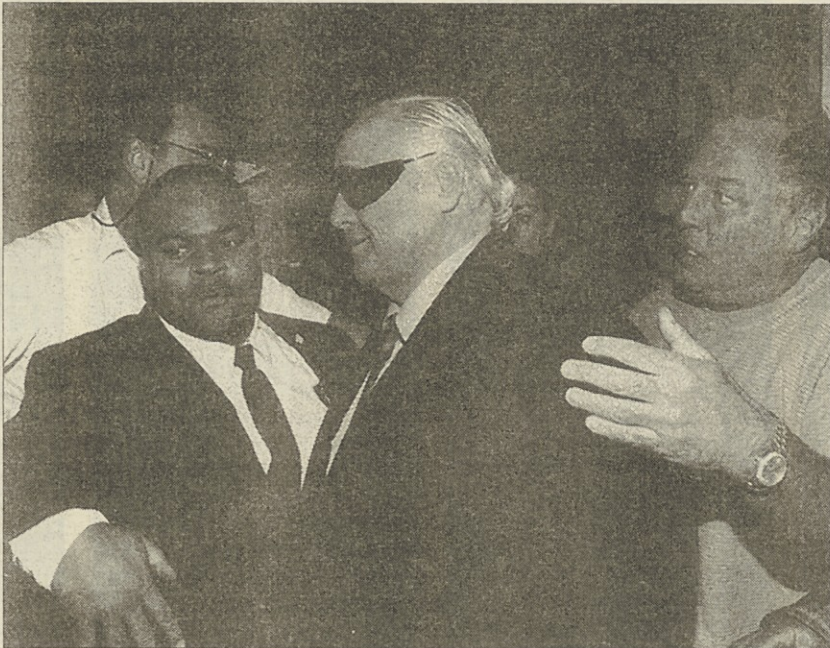
V četrtem setu so popolnoma popustile, čeprav je, kljub rezultatu, zaradi številnih menjav trajal celih sedemnajst minut. Peti odločilni set je bil v začetku razmeroma izenačen, na koncu pa so prevladale bolj izkušene domačinke, a tudi s pomočjo dveh vidnih sodniških napak. Do konca play-offa manjka se pet tekem, tako da imajo valovke se priložnosti, da nadoknadijo sinocni poraz.

Paul Newman še ni povsem okreval

Ameriški filmski igralec Paul Newman še ni povsem okreval po težki prometni nesreči, ki jo je doživel lani, zato ga na vsakem koraku spremlja žena Joanne Woodward.

Marlon Brando je zadnje čase vedno obdan s telesnimi stražarji

Odkar je ameriški filmski veteran Marlon Brando z izjavo, da je Hollywood v rokah Židov užalil številne Američane, se v javnosti pojavlja obdan s kopico telesnih stražarjev. Brando se je sicer že opravičil losangeleskemu rabiju, strahu zaradi groženj se pa še nekaj časa ne bo otrešel.

Hugh in Elizabeth kljub težavam še skupaj

Britanski filmski igralec Hugh Grant in njegovo dekle Elizabeth Hurley sta v zadnjem letu prestala že kar nekaj viharjev. Njuna odnosa nista mogla pokvariti ne lanska Hughova afera s prostitutko, ne govorice o Elizabethini nezvestobi.

Imelda in Buda

Bivša filipinska prva dama Imelda Marcos je popraskala površino kipa Bude, da bi davčnim inspektorjem dokazala, da ni iz suhega zlata

Britanska princesa Anna je »okopala« svoja bull-terierja

Najboljša prijateljca britanske princese Anne sta dva nič kaj ljubka bull-terierja. V njuni družbi si ponavadi krajša čas tudi Annina hči Zara.

Romanca med Nastassjo in Deanom

35-letna igralka Nastassja Kinski ima novo simpatijo. To je 29-letni igralec televizijskega Supermana Dean Cain.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	VEDA O KRASKIH JAMAH	OLIMPIJSKI ZMAGOVALEC	GLAVNO MESTO GANE (ACCRA)	PTIC NELETALEC	FRANC. PESNIK (RENE)	CHAPLINOVA ZENA	STĖPA V TROPSKEM PASU J. AMERIKE	LITUJ	KDOR IZDAJA KNJIGE	REKA V VZHODNI ANGLIJI	DEBELA VOLNENA PREJA ZA PREPROGE	AVTOR: MARKO DRESČEK	SPODNJI DEL. OBRAZA	GRSKO MESTO V TESALJI	NAPACEN SKOK KONJA V STRAN	SLOV. GLEDALSKI IGRALEC IN PEDAGOG	TALIJ	SESUKAN DOLG, TANEK SKUPEK VLAKEN	BOG RIZA V SINTOIZMU	PREKOP, VODNA POT
AMER. FILM. IGRALKA (DINASTIJA)												KRISTALINSKA KAMNINA								
PRETIRANO PITJE ALKOHOLA												ORGANIZEM Z LISTI IN CVETI NATRIJ								
POGOSTO DOMACE ZENSKO IME								DNINARICA VINORODNA RASTLINA								KITAJSKA UTEZNA MERA				
STARA MAMA V MESCAN. OKOLJU				PRECNI DROG V KOZOLCU						KOTNA MERA SPREMLJ. BOGA EROSA							RENUJ	RADIJ KAR JE GNIL		
STANE POTOČNIK			POSEBNA GOVORICA SKUPINE LJUDI	RIMSKI CESAR (TITUS)	HUNSKI POGLAVAR "SIBA BOZJA"	PLANINA ZAHODNO OD BOKE KOTORSKE						PRIPRAVA ZA KROPLJENJE, KROPILO								
SEZNAM OSEB, KI SPADAJO SKUPAJ						PTICJA SAMICA						SLOV. PISATELJ (JAKOB)	NORV. PESN. (L. ANDREAS) SANITETNI MATERIAL						SPLET ZENSKIH LAS	KRAJ NA OTOKU PELJESAC
VRSTA APNENCA, KRAVEČ						NEKDANJI KAMBOŠKI POLITIK (LON)	ETIOPSKI GOSPOD URADNI SPIS				SLOVENSKA VOJSKA SL. IGRALKA RINA			DUKE ELLINGTON			MATEMATIČNA NEZNANKA ROMUNSKI JEEP			
VNETI DEL TELESA							NRAVOSLOVJE ENAKA VOKALA							KAMEN Z AVALE 100 m ²						
ZENSKI PRINCIP INDUSKE FILOZOFIJE				NAJDIŠČE, NAHAJALIŠČE											GRSKA BOGINJA LJUBEZ. POEZIJE					
OKR. ZA ELEKTRO-KARDIOGRAM				GOROVJE V NOTRANJOSTI AZIJE						GL. MESTO PROVINCE ADRAR V MAVRETANJI					ATOMSKA SKUPINA TIOCIAN (STAR.)					

RODAN
ATAR
ALTAJ
EKG
ERATO
LOKALITETA
JIN
AVATITI
ETIKA
VNETINA
IKS
DE
SV
ATO
OOLIT
AASEN
STARA
LISTA
ASPERCIL
ORJEN
SP
RA
RADIAN
RANTA
OMA
TAN
DNINARKA
MIRJANA
RASTINA
ALKOHOLIZEM
BLESTNIK
JOAN COLLINS
Vodotajno:
REŠITEV:

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Koticek:** Kljukceve dogodivščine
20.30 **TV DNEVNIK**
20.45 **Sportna tribuna**
20.55 **TV mozaik**

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.45 Dok.: Kvarkov svet - Medved velikan iz Aljask (R. Jones, vodi Piero Angela)
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke Tom & Jerry Kids
8.00 Variete: L'albero azzurro - Plavo drevo
8.30 Variete: La banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00 Aktualno: Zelena crta (vodi Sandro Vannucci) Masa
10.45 Srečanje papeža Janeza Pavla 2. z mladino
12.30 Aktualno: Zelena crta (tel. 0769/73930)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in (vodijo Mara Venier, Andrea Roncato, G. Galeazzi, G. Casella), vmes (16.50) sportna odd. Cambio di campo
18.00 Dnevnik
18.20 Sport: 90. minuta
19.00 Variete: Domenica in
19.50 Vremenska napoved, dnevnik in sport
20.35 Variete: Per Atlanta sempre dritto - Oddaja o olimpijskih igrah '96 v Atlanti (vodita Fabio Fazio, S. Dandini)
20.50 Film TV: I promessi sposi (dram., It. '89, r. S. Noci, i. D. Quinn, D. Forest, A. Sordi, F. Nero)
22.50 Dnevnik
22.55 Aktualna odd.: TV 7
23.50 Aktualno: Hotel Babylon
0.20 Dnevnik in vreme
0.40 Film: Dr. Cyclops (fant., ZDA '40, i. A. Dekker)
1.55 Lirika: Turandot

RAI 2

6.55 Variete: In famiglia - V družini, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05 Risanke: Che fine ha fatto Carmen Sandiego?
10.30 Nedeljski Disney
10.40 Dok.: Compagni di banco a quattro zampe
11.30 Nan.: Blossom
12.00 Variete: V družini
13.00 Dnevnik, oddaja o motorjih, 13.30 rubrika Telemcamere in vreme
14.05 Film: Due marines e un generale (kom., '65)
16.00 Nedeljski Disney, vmes risanke in nanizanke
17.20 Film: Ritorno alla quarta dimensione (fant., '85)
19.00 Nogomet A lige
19.35 Vreme in kratke vesti
19.50 Sport: Domenica sprint
20.30 Dnevnik TG2
20.50 Film: Bomber (kom., It. '82, i. Bud Spencer)
22.35 Aktualna odd.: Diversi - Različni
23.30 Dnevnik in vreme
23.50 Protestantizem
0.20 TGR Sredozemlje v sodelovanju s France 3
0.50 Film: Cinecittà Cinecittà

RAI 3

6.30 Variete: Fuori orario
8.55 Sport: veslanje, Memorial D' Aloja, 11.00 golf
12.00 Aktualno: La TV che non c'è (vodi P. Calcagno)
12.30 Aktualno: V Evropi
13.00 Variete: Hollywood party, 13.40 Pubblimania
14.00 Dezelni dnevnik
14.30 Sport: motokros
15.00 Dok.: Cernobil
15.25 Sport: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio... (vodi F. Fazio), 18.00 Stadio sprint
18.20 Sportno popoldne
18.50 Vreme, dnevnik, deželne vesti, sport
20.00 Aktualno: Gospodarstvo
20.15 Blob Cartoon
20.30 Film: Ore 10 calma piattata (dram., '89, i. N. Kidman, Sam Neill, B. Zane)
22.05 Dnevnik, deželne vesti
22.20 Sportna nedelja
23.25 Nočni dnevi
0.05 Ponedeljkov proces
22.05 Dnevnik, deželne vesti
22.20 Sportna nedelja
23.55 Nočni dnevnik in vreme

RETE 4

6.00 Nan.: Wings, 6.20 Donna in carriera, 7.00 Jeffersonovi, 7.30 Družina Bradford, 8.30 Avvocati a Los Angeles
10.00 Nedeljski koncert
11.00 Aktualna odd. o gospodarstvu: Re Mida, vmes (11.30) dnevnik
11.40 Nan.: Hiša v preriji
13.30 Dnevnik TG4
14.00 Rubrika o medicini
16.15 Nan.: Burk
17.00 Film: 1941 - Allarme a Hollywood (kom., ZDA '79, i. Dan Aykroyd)
19.25 Dnevnik in vreme
19.50 Variete: Game Boat
20.40 Film: Nessuno è perfetto (kom., '81, i. O. Muti)
22.40 Film: Il cuore nero di Paris Trout (dram., '91, i. D. Hopper, B. Hershey), vmes (23.30) dnevnik
0.45 Pregled tiska
1.00 Medicine a confronto

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
9.00 Nabožna oddaja Frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Antepima
10.00 Dokumenti: Galapagos, vmes reportazi iz Egipta in Paragvaja ter zanimivosti o življenju zivali, nato rubrika «Ritorno di un amico» (A. Fogar)
11.00 Aktualno: La compagnia dei viaggiatori, vmes reportaza iz Avstralije (vodi Licia Colò)
12.15 Glasba: Superclassifica Show (vodita G. Scotti, Martina Colombari)
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona domenica (vodijo Lorella Cuccarini, Claudio Lippi, Maurizio Ferrini, sodeluje Amadeus, 1. del)
18.10 Nanizanka: Casa Vianello (i. S. Mondaini)
18.40 Variete: Buona domenica
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
22.40 Aktualne odd.: Target, 23.10 Nonsolomoda, 23.40 Corto circuito - Eros in neomikanost, vmes (0.15) dnevnik
1.00 Aktualna odd. o kulturi: Le notti dell' angelo
3.00 Pregled tiska

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke
9.30 Avtomobilizem F1
9.55 Varieteja: Bim Bum Bam, Igre na snegu risanke
11.30 Sport: Grand Prix
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodit nogometnega prvenstva, 13.30 Formula 1 start
14.00 Avtomobilizem F1: VN San Marina
16.00 Spor: Parco chiuso
16.30 TV film: Un tesoro per tre (pust., ZDA '90, i. R. Freddy, J. Weisbarth)
18.30 Odprti studio, vreme
18.50 Aktualno: Fatti e misfatti
19.00 Nan.: Baywatch - Spomini, 20.00 Mr. Cooper - Spretna prodajalka, 20.30 X-Files - Smrt v temi (i. David Duchovny, G. Anderson, D. Hutchinson)
22.30 Sportna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.00 Variete: Mai dire gol (Gialappa's Band)
0.15 Italija 1 sport
1.20 Film: Ladri di saponette (fant., It. '89, r.-i. M. Nicchetti, C. Silos Labini)
3.30 Nan.: Baywatch
4.30 Film: Delitto passionale (dram., It. '95, i. F. Testi)

TELE 4

19.15 21.50 Dogodki in odmevi
14.55 Nad.: Fiori d' arancio
15.40 Nan.: Nice Friends
17.15 Aktualno: Parole & Musica (vodi V. Fiandra)
18.20 Sportna oddaja
20.30 Dok.: Moderna umetnost
21.00 Nanizanka
22.50 Un americano a Parigi

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 1.00 dnevnik, 13.15, 19.45 Sport
9.30 Nedeljski sport
13.15 Film: Non ti pago! ('43)
14.45 Film: La famiglia Passaguai (kom., It. '51)
16.30 Nan.: Charlie's Angels, La tata e il professore
17.30 Aktualna odd. o modi
19.15 Odd. o motorjih: Crono
20.15 Montanellijeva nedelja
20.30 Sportna odd.: Golagoal
22.50 Variete: Tappeto volante

Slovenija 1

8.35 Jekleni jezdec, 6. del
9.00 Ziv zav, pon.
9.55 Nedeljska masa, prenos
11.05 Moj prvi video o..., 6. del
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 15. republika revija MPZ Zagorje '96
13.00 Poročila
13.05 Hugo, pon. tv igrice
13.35 Karaoke
14.35 Nedeljska reportaža
14.55 Dlan v dlani
15.10 Pony Express- film
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Po domače
18.45 Za tv kamero
19.00 Včeraj, danes, jutri
19.20 Loto
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10 **Nedeljskih 60**
21.15 Pekovski mojstri, 2. del
22.15 Večeraj, danes, jutri
22.20 TV dnevnik 3, vreme
22.40 Ciklus filmov Carlosa Saura, Elisa, moje življenje,

Slovenija 2

10.45 Tedenski izbor: Videospon
11.35 V vrtincu, pon.
12.15 Tok, tok,
13.40 Lahkih nog naokrog, pon.
14.55 Portreti sportnikov: Viv Richards in E. Moses
15.25 Kolesarski magazin
15.55 SP v hokeju na ledu,
18.30 EP v motokrosu, posnetek iz Lenarta
19.00 Fant, pobratim smrti,
20.10 Izgubljene civilizacije,
22.05 **Tiri skozi čas:** ob 150-letnici železnice
22.25 Lovci na glave, 3. de
23.20 Sportni pregled
0.05 DP v nogometu: Rudar - Hit Gorica,

Koper

15.30 Euronews
16.00 Radio Live, oddajo vodi Angelo Baiguera
18.00 Slovenski program
Kam vodijo naše stezice
18.40 Korenine slovenske lipe: Domaci obrti na slovenskem
19.00 TV dnevnik
19.30 Odprte strani
20.25 Zrebanje loto
20.30 Istra in...
21.00 Globus
21.40 Nedeljski športni dnevnik
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 »La Bavisela 96«, jadrnanje
23.00 Achtung Baby! oddaja o kulturi

Hrvaška 1

8.20 TV koledar
8.35 Močni Max- risanka
9.00 So cisto znoreli?
9.30 Risanka
9.40 Arktika, 4. del dok.
10.10 Moje trapasto življenje, 18. del ameriške serije
11.00 Zlati cekin
12.00 Poročila
12.20 Kmetijska oddaja
13.10 Pesmi Lucije Rudan
13.40 Mir in dobrota
14.10 Duhovni klic
14.15 Opera Box
14.50 Vedno v nedeljo
17.05 Poročila
17.10 Moski s tremi ženami, ameriški film
18.50 Ribicija - risanka
19.15 Tv fortuna
19.30 Dnevnik
22.15 Dnevnik
22.35 Porocena in z otroki,
23.05 Hollywoodski otroci, dok film

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V svoj ljubi domek boste vnesli nekaj malenkostnih sprememb, ki ne bodo izboljšale le bivalnega okolja, ampak tudi vzajemne odnose. Kadar zaleže modrost, ni treba zganjati revolucij.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vseposod boste naleteli na odprta vrata. Presenečeni boste spoznali, da se človeška srca nikdar ne ravna po trgovskem principu, če jih le krasi presežek dobrote in lepote.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Popadel vas bo duh dobrohotnosti; bližnjim ne boste več delili neizprosni moralnih nauk, ampak boste mimo prisluhli njihovi težavi in jim ponudili nesebično pomoč.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zgrabilo vas bo, da bi cez svoj novi projekt naredili kriz, vendar vam ne bo uspelo, kajti iz kotička vašega uma vas bo vselej preglasilo prepričanje, da zmorete še več.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Sprasevali se boste, ali je vaša najnovejša sprememba zgolj muha enodnevnica ali pa morebiti gre za trajnejšo spremembo. Tudi če bo živela samo en dan, bo pustila trajne sledove.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Skoraj vseeno vam bo, kaj se godi z drugimi, tako zelo boste zaposleni s svojimi skrbmi. A vedite: bolj boste ignorirali druge, pozneje bodo zaznali, kadar boste potrebovali pomoč.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Partnerju bo vašega izmikanja na lepem dovolj; približal se vam bo in začel nestrno vrtati v vas. Dlje boste zavlačevali, bolj bo vrtal in kasneje boste pripravljeni spregovoriti.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Zbrali se boste in prilagodili svoje nacrti neizprosni realnosti, kajti spoznali boste, da na nasproten način ne boste prisli dlje od vse po vrsti obsojajočega razočaranja.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Od nekoga se boste čutili ogroženi, vendar se mu ne boste odmaknili. Dopusili mu boste, da porabi svoje strelivo in nazadnje spoznali, da ste ga jemali iz svojega zepa.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Z naključnim sprehajalcem se boste zapletli v živ pomenek. Znanstvo se bo sprenglo v prijateljstvo, to pa se bo z novimi stiki začelo postopoma spreminjati v trajno ljubezen.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne boste se razburjali zaradi kritičnih opazk čez vašo sliko sveta, kajti dotlej ste jo že prevečkrat spustili skozi izkustveno sito, da bi jo mogel porušiti naključen kritik.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Novi nacrti bodo vnesli v vaše življenje obilo vedrine. Čeprav ne boste več tako zelo zagreti kot sprva, bo začetna odločnost postajala vse bolj trdna. Tokrat vam bo resnično uspelo!

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Igra za otroke; 9.05 Perspektive v živo; 9.30 Sledi časa; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 13.25 Za naše kmetovalce; 14.15 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Gost; 16.20 Pod lipo domače; 18.05 Reportaža; 18.35 Pevski zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Kulturne prireditve; 9.35 Popevka; 10.35 Gost; 11.35 Obvestila; 11.45 Gori. Doli. Naokoli; 13.00 Športno popoldne z aktualnimi informacijami, nogomet, zimzelene melodije; 15.00 Morda niste vedeli; 15.30 Dogodki in odmevi, vreme, promet, sport; 16.05 Popevki tedna; 19.30 Top albumov; 21.00 Rock underground; 22.00 Zrcalo dneva, vreme.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana

proza; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Svet glasbe, svet umetnosti: kritik Silič; 22.05 Nove prevodne strani: Soneti in okostih; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 8.00 Otvoritev, napoved, vreme; 8.15 OKC obveščajo; 9.00 Poti do zdravlja; 9.15 Kmetijski nsveti; 9.30 Po domače; 10.10, 11.00 Primorski kraji in ljudje; 10.40 Power play; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Humorna odd.: Du, jes?!; 14.30 Športno popoldne; 15.00 Power play, 15.30 Dogodki in odmevi; 19.00 Dnevnik; 20.00 Primorska poje; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Večer večnozelenih.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Igralka bere; 9.00 Kulturna poročila; 9.30 Knjižne novosti; 10.00 Film tedna, gledališče; 10.35 Souvenir d' Italy; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po

željah; 13.00 Veliki interpreti; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 V nedeljo; 17.45 Lestvica LP; 18.45 London Calling (1x mesečno Alpe Adria Magazine); 19.30 Šport; 20.00 RMI.

Radio Trst A

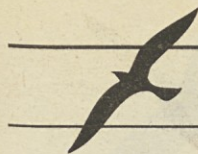
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder. Kecek na hudi poti (r. A. Rustja, 4.); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Smeh ni greh; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzorik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Klavir je igral (prevod A. Rebula Tuta, r. B. Kobal); 14.40 Orkestri; 15.00 Krajevne stvarnosti - Z naših prireditelj; 16.30 Prikljubljene melodije; 17.00 Šport in glasba; 18.30 Krajevne stvarnosti; 18.50 Potpuri; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.30 Jutranji val.

Radio Koroška

6.00-7.00 Dobro jutro, Koroška! - Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (žpk. Florian Zergol); 18.00-18.30 6 X 6 - Domače uspešnice.

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Kljukceve dogodivscine
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Sportna tribuna

RAI 1	
6.30	Jutranji dnevnik
6.45	Jutranja oddaja Unomatina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.35, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: La ballata dei fantasmi (fant., Nem. '60, i. L. Pulver, H. Bauman)
11.15	Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti, vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in kratke vesti
12.35	Nan.: Gospa v rumenem (i. A. Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 rzbrika Ambarabà, gospodarstvo
14.10	Film: Giallo a Creta (pust., VB '64, i. Eli Wallach, H. Mills, P. McEnery)
16.00	Mladinski variete Solletico, vmes risanke in nan.
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia Sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Fabrizio Frizzi)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Kviz: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.45	Aktualna tema: Il fatto
20.50	Film: Guardia del corpo (dram., ZDA '92, i. K. Costner, W. Houston)
23.05	Dnevnik
23.10	Aktualna odd. o politiki: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.00	Dnevnik in vreme, zapišnik, horoskop, nočni pogovori in vreme
0.30	Dok. Videosapere
1.00	Aktualni pogovori: Sotto voce - Potihoma
1.15	Film: Il sospetto (krim., ZDA '41, r. A. Hitchcock, i. J. Fontaine, C. Grant)
2.05	Mi ritorni in mente

RAI 2	
7.00	Variete za najmlajše, vmes nan. Blossom
8.25	Nan.: Družina Drombush
9.20	Zidovska kultura
9.50	Aktualno: Potrebujem te
10.10	Aktualna odd.: Fuori dai denti, vmes (10.55) Ekologija v gospodinjstvu, 11.30 Tg2 33, dnevnik
13.00	Dnevnik in vreme, 13.30 Navade in družba, 13.50 Rubrika o knjigah Bravo chi legge, 14.05 Quante storie flash
14.15	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	TV film: Amore e odio (dram., ZDA '91)
17.15	Kratke vesti - Tg2 Flash
18.00	Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Risanke: Go-Cart
20.30	Tg 2 - Dnevnik
20.50	Nan.: Ispettore Derrick
22.00	Aktualna odd.: Mixer
23.30	Dnevnik in vreme
0.00	Aktualno: Tv zone
0.15	Ponoci, na trgu Italija

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, drobci
8.45	Film: Il candidato (dram., ZDA '72, i. R. Redford, P. Boyle)
10.30	Videosapere: Vstop prost, Zdravje, Kinematografija, Media/Mente, Livingstone, Potovanje po Italiji, Znanstveni dnevnik, Cestni pisatelji, itd.
12.00	Dnevnik
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	Tgr Eurozoom
15.00	Sportno popoldne: tenis, nogomet C in B lige
18.00	Nan.: Faber l' investigatore (i. K. Wennemann)
19.00	Dnevnik, dezalne vesti
20.00	Aktualno: 10 minut
20.30	Dok.: V kraljestvu zivali (vodi Giorgio Celli)
22.30	Dnevnik, dezalne vesti
22.55	Nan.: Resnicne zgodbe
23.50	Aktualno: Money Line
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.10	Variete: Fuori orario
1.15	Sport: tenis

RETE 4	
7.00	Gospodarstvo
8.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles, 9.00 Un volto, due donne; 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Medicine a confronto
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Lord Brummel (biog., ZDA '55)
17.45	Aktualne teme: Giorno per giorno
19.25	Dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat, vmes risanke Sailor Moon
20.40	Film: Al lupo! Al lupo! (kom., It. '92, i. C. Verdone, S. Rubini, F. Neri)
22.55	Film: Johnny il bello (dram., ZDA '89, i. M. Rourke, E. Barkin), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30	Televizijsko sodisce Forum (vodita R. Dalla Chiesa, S. Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, K. Kelly Lang)
14.15	Nan.: Robinsonovi - Rapsodia in blues (i. Bill Cosby, K. Knight Pulliam, M. J. Warner)
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto! (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena, Enzo Iacchetti)
20.40	Film: Don Camillo (kom., ZDA '83, r.-i. Terence Hill, Mimsy Farmer, Colin Blakely, A. Luotto)
23.10	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) dnevnik Tg5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete
9.15	Nan.: Super Vicky
9.45	Variete: Pianeta bambino
10.20	Nan.: MacGyver, 11.25 aktualna odd. Planet, 11.30 T.J. Hooker
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti, Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke
14.30	Variete: Colpo di fulmine, 15.05 Generazione X
16.05	Aktualne zanimivosti: Planet
16.20	Nan.: Bayside School, 16.45 Beverly Hills, 17.45 Primi baci
18.30	Odpri studio, vreme, 18.45 Secondo noi, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch (i. Pamela Anderson, Alexandra Paul), 20.00 Mr. Cooper - Ljubezen v kosu
20.30	Film: Cose preziose (srh., ZDA '93, i. Max von Sydow, B. Bedelia)
22.30	Variete: Mai dire gol del lunedì
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
23.40	Italija 1 sport, vmes avtomobilizem F1 - VN San Marina
1.20	Aktualno: Planet
1.30	Nan.: Super Vicky

TELE 4	
13.30	19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
16.20	Nan.: Napoleon in zenske
20.30	Nan.: The Cat, 21.00 Sot to un cielo di fuoco
21.55	Gospodarstvo
22.35	Caffè dello sport

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 0.30 Dnevnik, 13.15, 19.50 Sport
13.30	Nan.: Free Spirits
14.00	Film: Il bruto e la bella (dram., ZDA '52)
16.00	Variete: Tappeto volante, 18.00 Zap zap
19.15	The Lion trophy Show
20.30	Film: I mastini della guerra (vojni, ZDA '80)
22.50	Film: Revolution (zgod., ZDA '85, i. Al Pacino)
1.00	Nan.: Hitchcock

Slovenija 1	
9.30	Videostrani
10.00	Pravljice iz lutkarjevega vozicka, 1. del
10.25	Arabela se vraça, 9. del
10.55	Ciklus filmov Carlota Saure, Elisa, moje zivljenje, pon. spanskega filma
13.00	Porocila
13.05	Novice iz sveta razvedrila, pon.
13.50	Tedenski izbor: Utrip
14.05	Zrcalo tedna
14.20	Za tv kamero
14.35	Forum
14.50	Nedeljska reportaza
15.20	Ocetje in sinovi
16.20	Dober dan, Koroska, pon.
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Radovedni Tacek
17.45	Tv oko, 9. del dok. serije
18.10	Simpsonovi, 31. del ameriske nanizanke
18.30	Lingo, tv igrice
19.10	Risanka
19.15	Zrebanje 3 x 3
19.30	TV Dnevnik 2
20.05	Sostanovke, 2. del angleske nanizanke
20.35	Pro et contra
21.25	Tibetanske zgodbe
22.00	TV Dnevnik 3
22.30	SeaQuest, 16. del ameriske nanizanke
23.20	Svet poroca
23.50	Porocila

Slovenija 2	
9.00	Euronews
10.55	Ucimo se tujih jezikov, francoscina, 7. del
11.05	Anglescina
11.20	Turisticka oddaja
11.35	Policisti s srcem, 26. del
12.20	Izbor najlepse gospe Slovenije
13.25	Sobotna noc
15.10	Sportni pregled
15.55	Sostanovke, 1. del angleske nanizanke
16.20	SeaQuest, 15. del
17.07	Münchenčana v Hamburgu, pon. 5. dela
18.00	Po Sloveniji
18.45	Sedma steza
19.15	Angleska glasbena lestvica
20.15	Osmi dan
20.40	Tommy, angl. film
22.25	Brane Roncel izza odra
23.55	Kolesarska dirka po Sloveniji, reportaza

KOPER	
16.00	Euronews
16.30	Nedeljski sportni dnevnik
16.50	Globus
17.30	TVD mladi
18.00	Slovenski program Studio 2 sport
18.45	Primorska hronika
19.00	Vsedanes
19.30	Istra in...
20.00	Goli Evrope
20.30	»Il piacere degli occhi« - tedenska oddaja o filmu
21.00	Alica, evropski kulturni magazin
22.00	Vsedanes
22.15	Euronews
22.30	Slovenski pogram Sportel

Hrvaška 1	
12.00	Dnevnik
12.20	Ljubezen, 238. del nadaljevanke
12.45	Al Capone, ameriski barvni film
14.30	Otroski program
15.05	Porocila
15.10	Zgodba
15.25	Delavnica za majhne
17.45	Kristalno cesarstvo, 113. del am. nadaljevanke
18.15	Kolo sreče
18.50	Kazipot
19.30	Dnevnik
20.10	Ziva resnica
20.40	Luka, 3. del hrvaske drame
21.45	Dokumentarna oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
23.05	Sum na srcu, fr. film
1.00	Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Varnostna kultura; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotocja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.30 22.40 Slovenski pevc šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.30 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prirediteljev; 9.35 Povejki tedna; 11.00 Ekološke teme; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtiince; 14.45 Gost; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.40 Tema popoldneva; 18.00 Študentski rock; 19.30 Ameriška country lestvica; 20.00 Popularni 40; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.23 V soju žarometov.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Igra za oroke; 14.05

Izobraževalni program; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Divertimento; 16.40 Enciklopedija Slovenije; 17.00 Nove glasb. generacije; 18.05 Kulturni globus; 18.15 Slov. glasbena ustvarjalnost; 19.30 Operni koncert; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.45 Dvigljena zavesa; 23.05 Komorni studio; 23.55 Lični utrinek

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.40 Noč in dan; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.45 Odgovori na »rešeto«; 10.40 Power play; 11.00 V podaljšku - športni rezultati; 12.20 20 modrih; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 16.55 6 prešernih; 17.00 Parlamentarna kronika; 18.00 Bla bla radio; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Pred naše mikrofone; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig; Galletti; 10.40 Souvenir d' Italy; 11.00 Ri-belli e dannati; 11.15 Dialog; 13.00 Glasba po željah; 14.45

Tuttoscuola; 15.00 Fonorizzonte; Ob 16-ih; 18.45 Magic bus; 19.45 Šport; 20.00 RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Na barko kliče strel; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjiga; Smrt v Benetkah (prip. Ivo Barišič, r. M. Sošič, 1. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Kmetijski tednik; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; VS Duodena Cantitans-Cappella Rudolphina; 18.00 Znanstvene raziskave: Študent naj bo!; 18.35 Glasbeni predah; 19.30 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja (Horoskop); 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510 - fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomika propaganda: Publist SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

6 maj 1976

**Volja
naših
ljudi,
solidarnost
vseh
sta
obnovili
Furlanijo.**

1996

1976

AVTONOMNA DEŽELA
FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA